

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_204443

UNIVERSAL
LIBRARY

OUP—8.1—5-8-74 —15,000

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No.

Accession No.

Author

Title

This book should be returned on or before the date last marked below.

నరస్వతి గ్రంథమండలి

విశ్వకథావీధి

[నాలుగో సంపుటం]

పురిపండా అప్పలస్వామి

కవితా నమితి అధ్యక్షులు

పబ్లిషర్లు: అద్దేపల్లి అండ్ కో
స ర స్వ తీ ప వ ర్ ప్రెస్
రాజమహేంద్రవరము

నర్వస్వామ్యములు
ప్రకాశకులవి

మొదటికూర్పు
1955

ఒక రూపాయి

Printed by Addopally Nageswara Rao
at Saraswathi Power Press
and Published for Adpadally & Co., Rajahamundry.

నాలుగో సంపుటం పరిచయం

క రో లీ : హాంగ్కేరియను కథకుడు; మంచి రాజకీయ వేత్తకూడా. విశ్వసాహిత్యంలో ఉత్తమోత్తమమయిన చిన్న కథల సరసనీ నిలవగగిన కథ ఇతని కనపడనివుండు. ఇంచు మించు అన్ని భాషల్లోకీ అనువాదమయిన ఈకథ వాక్కుసారి చదివితే చాలు ఎన్నోదిగాలదాకా మరపురాదు.

క్లారాఫ్రీబిగ్ : సిద్ధవాస్తుడయిన జర్మను కథారచయిత. 'నేను దొంగిలించలేదు' కథలో సామాన్యమయిన వాక చెప్పలుకుట్టే పరివారం చిత్రింపబడింది. ఫ్రీబిగ్ రచనలో వాక విలక్షణతా, కథ నడపడంలో వాక ప్రత్యేకతా అవు పిస్తుంది.

యోహానబూజే : నార్వేకథకుడు. నార్వేజియను సాహిత్య పరుల్లో ఇబ్రునుతరవాత చెప్పడగ్గ ప్రసిద్ధుల్లో ఇతడొకడు.

ఖం. స. దౌండకర్ : మన భారతీయభాషల్లో మహా రాష్ట్రభాషకూడా కథాసాహిత్యంలో ఎంతో ముందుకిపోయింది. సుప్రసిద్ధులయిన మొదటితరగతి మహారాష్ట్ర కథాశిల్పుల్లో దౌండకర్ వాకరు. మోతీకథలో ఈయనచిత్రించిన బాలికా హృదయం అద్వితీయమైంది.

హెచ్. జి. వెల్సు : (Herbert George Wells) విశ్వసాహితీ యోధుల్లో మహారథి వెల్సు. నవలా, చరిత్రా,

వ్యాసమూ, చిన్న కథా—పట్టినదంతా బంగారం చేసిన అండ్ల రచయిత. మేధావి. నోబులు బహుమానం అందుకున్న నుప సిద్ధుడు. తండ్రి జోసెపు, తల్లి నీలు. ఈయన కథాసంపుటి Tales of Wonder లోది తల. (Pollek and the Porrohman)

మున్నీ ప్రేమచంద్ : మున్నీప్రేమచంద్ మొట్టొకట ఉద్దూ కథకుడు. ఈ పూటకీ ఉద్దూ కథకులికి ఈయనే గురువు. తరువాత హిందీకథక చక్రవర్తి. చివరిదిన్నాల్లో “హిందూస్థానీ” కి వరవడిపెట్టిన మహారచయిత. ఈశని వందలాది చిన్న కథల్లో బుగతగారినుయ్యి వొకటి (ठाकूर का कुआँ)

సూచిక

కథ	పరిచయం	మూలం
కనపడని పుండు	— కరోలీ	— (హంగేరీ)
నేను దొంగిలించలేదు	— క్లాగ్ ఫ్రీబిన్	— (జర్మనీ)
ఇవనా	— యోహానబూజే	— (నార్వే)
మోతీ	— ఖ. స. దొండకర్	— (మహారాష్ట్రం)
తల	— హెచ్. జి. వెల్సు	— (ఇంగ్లీషు)
బుగతగారినుయ్యి	— మున్నీప్రేమచంద్	— (హిందూస్థానీ)

విదో సంపుట లో
 స్పెయిను, స్వీడను. గుజరాతీ, జెకోస్లావియా, ఫ్రెంచి,
 యుగోస్లావియా కథలు చక్కనివి వున్నాయి.

క న ప డ ని పు ం డు

ఉదయాన్నే డాక్టరుగా రంకా పక్కమీంచి లేవలేదు, నాకరు వచ్చి చెప్పాడు “బాబూ, ఎవరో వచ్చారండి. తక్షణం మిమ్మల్ని చూడాలంటున్నారండి” అని. డాక్టరు తొందరగా బట్టలు వేసుకున్నాడు ; డిస్పెన్సరీగదిలోకి వచ్చి, రోగిని తీసుకురమ్మన్నాడు.

రోగి ఘరానావ్యక్తిలా కనిపిస్తున్నాడు. అతడు తీవ్ర మయిన బాధ అనుభవిస్తున్నాడని బాగా పాలిపోయిన అతడి మొహం స్పష్టంగా చెపుతోంది. కుడిచేతిని గుడ్డతో కట్టాడతడు. బాధ సయించుకునేందుకు ఎంత ప్రయత్నిస్తున్నా మధ్యమధ్య మూలుగుతూనే వున్నాడు.

డా : కూచోండి. ఏమిటి బాధ?

రో : వారం దినా లయిందండి. కంటిమీద కనుకులేకండా వుంది. కుడిచేతిమీద చాలా బాధగా వుంది. ఏమయిందో ఏమీ తెలియకండా వుంది. రాచకురుపో ఏమో? కాకపోతే ఏదో ప్రమాదకరమయిన వ్యాధి అయి వుండాలి. మొదట్లో నేను లక్ష్యచెట్టలేదు. కాని, తరవాత బాధ జాస్తే అయిపోయింది. దుర్భరంగా వుంది. ఒక్కక్షణం నెమ్మదిగా కూచోలేక పోతున్నాను. ఒక గంటనే పిలారేవుంటే పిచ్చెత్తిపోతాను. అందుకనే మీదగ్గరికి పరిగెత్తుకు వచ్చాను. వెంటనే ఆపలేవను చేసెయ్యండి.

డాక్టరు రోగికి ధైర్యం చెప్పాడు:

“ భయపడకండి. బహుశా ఆపరేషను అవసరమే కాకపోవచ్చు ”

“ అబ్బే, ఎల్లకాదు. ఆపరేషను చేసి తీరాలి. ఆపరేషను కోసమే మీదగ్గరికి వచ్చాను. ఆపరేషను చెయ్యకపోతే బాధనయంకాదు. ”

కష్టమొద కట్టువిప్పి మళ్ళీ అన్నాడు “ డాక్టరుగానూ ముందే మీతో చెపుతున్నాను. పుండుగానీ, వాపుగానీ ఏకనిపించదు. ఇలాటి రోగం బహుశా మీరు చూసే వుండకేమో ! ”

“ కొత్తజబ్బు చూసి ఆశ్చర్యపోయే అలవాటు నాకప్పుడూ లేదు ” అన్నాడు డాక్టరు.

కాని, పరీక్షచేసి చూసినతరువాత నిజంగా ఆశ్చర్యపోయాడు డాక్టరు. తనచేతిలోంచి రోగిచెయ్యి జారిస్తో పోయింది.

“ ఏమిటిది ? రోగం గుర్తన్నా కనిపించదే ! కురుపుకాయకదా చిన్న పొక్కన్నా, వాపన్నా అవుపించదే ! ! ”

జారిపోయిన చెయ్యి ఎడమచేత్తో పట్టుకుంటూ చాలా బాధపడ్డాడు రోగి.

“ ఎక్కడ బాధ ? ” అని మళ్ళీ అడిగాడు డాక్టరు.

రెండు సరాలనుధ్య చేతనిచూపాడు రోగి. అతడుచూపినచోట వేళ్ళతో మెల్లగా నిమురుతూ అడిగాడు డాక్టరు

“ ఇక్కడ ? ”

“ అః ! ప్రాణం పోతున్నా గి. ”

“ తాకినచోట బాగా నొప్పిగావుందా ? ”

రోగి జవాబు చెప్పలేదు. అతడి కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి.

“ ఆశ్చర్యం ! రోగమేమిటో అర్థం కావడం లేదు. ”

“ నాకూ అర్థంకాలేదు. కాసి, బాస భరించలేక పోతున్నాను. ఇంతకంటే చావు నయం. ”

డాక్టరు మళ్ళీ బాగా పరీక్ష చేశాడు. తుదకి తలవ్రాపేసి పెదవి విరిచాడు. “ చిన్న మచ్చయినా కనిపించదు. నాడిలో సహా ఏలోపమూ లేదు. చేతిమీద వాపయినా లేదు ఏమిటి రోగం ? ”

“ చూడండి, - ఇదిగో, ఇక్కడ రక్తంలా ఎర్రగా - ”

“ ఎక్కడ ”

“ ఇక్కడ ” అంటూ చేతిమీద వాక్చోట చూపించాడు రోగి. అతడి మొహం తేరిపారచూశాడు డాక్టరు. అతడు పిచ్చివాడేమో అని అతడికి సందేహం కలిగింది.

“ మీరు కొన్నాళ్ళు పట్నంలో వుండవలసి వుంటుంది. మీరోగం నయంకావడానికి ప్రయత్నిస్తాను. ”

“ ఒక్కక్షణం ఆగలేను. మీగు నన్ను పిచ్చివాడనుకుంటున్నారేమో ! పొరపాటు. ఈ కనపడని పుండు నన్ను బతకనివ్వడంలేదు. అంచేత చెపుతున్నాను, ఇక్కడ ఆసుపత్రి వసు చెయ్యండి. ”

“లేదు బాబూ, ఈపని నాచేత కాదు.”

“ఏం?”

“ఏమంటే, మీ చేతిమీద ఏమీ లేదు. నా చెయ్యి మాదిరిగానే ఆరోగ్యంగా వుంది.”

“మీరు నన్ను సిచ్చినా డనుకుంటున్నారు. లేనా, మీ దగ్గర నేను నటించేస్తున్నా ననుకుంటున్నారు” అంటూ జేబు లోంచి వందరూపాయల నోటు తీసి బట్టమీద పెట్టాడు రోగి. “చూడండి, డాక్టరుగారూ. నేను నటించడంలేదు. నా మాట సమ్మతి. బాధ దారుణంగా వుంది. వెయ్యిరూపాయ లయినా ఖర్చు పెట్టడానికి సిద్ధంగా వున్నాను. దయచేసి ఆపరేషను మొదలు పెట్టండి.”

“వెయ్యికాదు, లక్షరూపాయలిచ్చినా అకారణంగా ఆప రేషను చెయ్యడానికి సాహించలేను.”

“ఎంచేత?”

“ఎంచేత ఏమిటి! నన్ను మూర్ఖుడికింద జమకడుతుంది. లోకం. నిందలపాలయిపోతాను నేను.”

“అయితే పోనీ మరోఏవి చెయ్యండి. నేనే స్వయంగా కోనేసుకుంటాను. ఎడమచేత్తో సరిగ్గా కోయలేనేమో! అంచేత మీరు కొంచెం సరిచేసి, కట్టు కట్టిపెట్టండి” అంటూ రోగి తన జేబులోంచి చప్పున చాకు తీశాడు. డాక్టరు అడ్డు కోకముందే చేతిని జోరుగా కోసుకున్నాడు.

“ఆగండి, ఆగండి. ఏమిటిదీ?” అంటూ డాక్టరు కేక వేశాడు. చేతి నరాలు తెగిపోతాయేమో అని అతడి భయం. “కోయడం తప్పనిసే అయితే ఆకోయడం మీదో నేనే కోస్తాను. ఇలా ఇవ్వండి” అన్నాడతడు.

ఆపరేషను చేసినపుడు రోగిని “మొహం పక్కకి తిప్పుకోండి” అన్నాడు డాక్టరు. తన కళ్ళపడితే భయం కలగడం సహజమని అతడి అభిప్రాయం.

“అవసరం లేదండీ, కానీయండీ” అన్నాడు రోగి. కదలకండా కూచున్నాడతడు. ఏమాత్రమూ చలించలేదు. ఆపరేషను పూర్తయ్యాక తేలికయిన నిట్టూర్పు విడిచాడు. పెద్ద బరువు నెత్తినించి దించివేసినట్లయ్యిందతడికి.

“ఇప్పుడు ఎలావుంది బాధ?” అని అడిగాడు డాక్టరు.

“నెమ్మదిగావుంది. బాధని కోసి పారేసినట్టు హాయిగావుంది. బాగా వుక్కపోసిన తరవాత చల్లగాలి తగిలితే ఎలావుంటుందో అలావుంది” — నవ్వుతూ అన్నాడు రోగి. గాయానికి కట్టు కట్టాక ఉత్సాహంగా కనిపించాడతడు. మొహం కలకలలాడింది. వెళ్ళిపోతూ డాక్టరు చేతులు వట్టుకుని “మీ ఉపకారం ఎన్నడూ మరిచిపోను.” అంటూ నమస్కారం చేశాడు.

తరవాత డాక్టరు రోగిని అతడు బసచేసిన స్ట్రాబుల్లో చూస్తూవచ్చాడు. రోగి మంచి ఘరానా కుటుంబంవాడూ, విద్యావంతుడున్నూ కావడంచేత డాక్టరుకి అతడిమీద గౌరవం

అభిమానం హెచ్చుతూ వచ్చాయి. గాయం నయంకాగానే రోగి శనస్వగ్రామం వెళ్ళిపోయాడు.

మూడు వారాలు గడిచాయి. అశకు మళ్ళీ డాక్టరు దగ్గరికి వచ్చాడు. మొదటిలాగే చేతికి గుడ్డకట్టు కట్టాడు. మొదటిలాగే భరించలేనంత బాధపడుతున్నాడు. మూలుగుతూ డాక్టరుతో చెప్పాడు.

“సరిగా అడేచోట బ్రహ్మాండమైనంత బాధగావుంది”

అతడి మొహంలో చిక్కితే రక్తంలేదు. తల తలంతా చెమ్మలు పోస్తున్నాయి.

“మళ్ళీ ఏమయింది?” అంటూ అడిగాడు డాక్టరు.

“మీరు లోతుగా కొయ్యలేదు. మొదటికంటే బాధ అధిమయింది. నాచావు దగ్గరపడిందో ఏమో! నయచేసి మళ్ళీ బాగా ఆపరేషను చెయ్యండి”

ప్రతినూటా కష్టంగా అంటున్నాడు రోగి. మళ్ళీ బాగా పరీక్ష చేశాడు డాక్టరు. లోగడ ఆపరేషనుచేసిన గాయం సీదాగా మాసిపోయింది. నాడిలోకూడా ఏదోషమూ కనిపించలేదు. ఇద్దరమూలేదు. అయినా రోగి వణుకుతున్నాడు.

“ఇలాంటి జబ్బు నేను ఎన్నడూ చూడలేదు సరికదా! విన్ననాలేదు!” అన్నాడు డాక్టరు.

మళ్ళీ ఆపరేషను జరిగింది. మొదటిలాగే ఇప్పుడూ రోగి బాధ తగ్గిపోయింది. రోగికి నెమ్మది కలిగింది. అయినా

అతడి మొహంలో నవ్వు కనిపించలేదు. విచారంగానే డాక్టరుదగ్గర సెలవుతీసుకున్నాడు.

“బతికేవుంటే - మళ్ళీ నెలలోపునే వస్తానేమో, మీరు ఆశ్చర్యపడకండి.”

“ఎందు కలా అద్భైర్యపడతారూ!”

“నాకు తెలుసు; అంచేత - సరే, నమస్కారం”

డాక్టరు తన స్నేహితుల్తో ఈ వింతసంగతి చెప్పాడు. ప్రతీ వాడూ ఏదో అభిప్రాయం వెళ్ళబుచ్చాడు. కాని, ఎవరూ తృప్తికరమైన సమాధానం చెప్పలేకపోయారు.

ఒక నెల గడిచిపోయింది. రోగి రాలేదు. మరికొన్ని దినాలు గడిచిపోయాయి. ఒకనాడు రోగికి బదులు అతడి దగ్గరనుండి వాక ఉత్తరంవచ్చింది. రోగి పూర్తిగా ఆరోగ్యం పొంది వుంటాడన్న ఆనందంతో డాక్టరు ఉత్తరం విప్పాడు.

ఉత్తరం ఇలా వుంది :

“డాక్టరుగారూ,

నా రోగం మూలకారణం విషయంలో మిమ్మల్ని సంఘం హాల్లో వుంచదలచుకోలేదు. నా రోగం దారుణ మైంది. దాని చరిత్ర మీకు నివేదిస్తున్నాను. బాధ రెండింతలు, మూడింతలు పెరిగిపోయింది. కాల్యూవున్న నిప్పులు చేతి మీద పెట్టుకుని మీకు ఈఉత్తరం రాస్తున్నాను.

ఆరుమాసాల క్రితం నాఅంత అదృష్టవంతుడు ఎవడూ లేడు. సంపత్తి కేమీ లోపంలేదు. కావలసిన వన్నీ

వున్నాయి. ముప్పయి సంవత్సరాల యువకుడికి ఆనందం కలిగించడానికి ఏవేవి కావాలో అవన్నీ నాకు వున్నాయి. సంవత్సరం కింద పెళ్ళిచేసుకున్నాను. నాభార్య చాలా అందమైన అమ్మాయి, బాగా చదువుకుంది. ఉత్తమురాలు. రేరాణిలాంటి నిర్మలమైన పిల్ల. మా దేశం రాణిగారికి ఆమెకి స్నేహం.

నాభార్య నన్ను మనసారా ప్రేమించింది. ఆమె ప్రేమే నాజీవనంగా వుండేది నాకు. ఆరు నెల్లూ మహానందంగా గడిచాయి. ఆసౌఖ్యం ఎలాచెప్పేది? ప్రతీదినమూ, గతించిన దినంకంటే బావుండేది, నేను బైటికి వెళితే, వచ్చేవరకూ ఆమె నాకోసం కిటికీదగ్గర నుంచుని వుండేది. నేను కళ్ళబడగానే గులాబీపువ్వులాగ కలకల లాడిపోయేది. ఉషస్సులాగ ఆమె నిర్మలంగా వుండేది. పసిపిల్లలాగ అమాయకంగా సరళంగా వుండేది.

ఎంచేతో తెలీదు, కొన్నాళ్ళయ్యాక అదంతా నటన అని నాకు అనుమానం మొదలైంది. మనిషి తన మహానందం లోంచే మూఢుడై ముఖాన్ని పై తీస్తాడు.

నాభార్య దగ్గర వొక చిన్న టీబిలు వుండేది. దాని సొరుగు తాళాలు ఎప్పుడూ ఆమె వేసేసి వుండేది. అది నాకు చాలా కష్టంగా వుండేది. తాళపు చెవులు తనదగ్గిరే భద్రంగా వుంచుకునే దామె. పొరపాట్నయినా మరిచిపోయేదికాదు. ఇంత జాగ్రత్తగా నాదగ్గర దాచుకునే వస్తువ

ఏమిటయి వుంటుంది? ఈ సందేహం నన్ను పట్టుకుంది. సందేహం నన్ను పూర్తిగా పిచ్చివాణ్ణి చేసేసింది. ఆమె సరళమయిన కన్నులమీదా, గభీరమయిన ప్రేమమీదా నాకు సందేహం పెరిగిపోయింది. అవును ఇదంతా సత్యం! మోసం!!

ఒకనాడు గాణే మా ఇంటికి వచ్చింది. తనతో సుఖంగా కాలక్షేపం చెయ్యడంకోసం నా భార్యని కోటలోకి ఆహ్వానించింది. నన్ను నూజా రమ్మని బలవంతపెట్టింది. నేనుమాత్రం వెళ్ళలేదు. సాయంకాలం వస్తానని చెప్పి వుండిపోయాను. నా భార్య రావీతో వెళ్ళింది.

వాళ్ళబండి మా గేటు దాటగానే నేను ఇంట్లోకి వచ్చే శాను. నా భార్య తేబిలు తెరవడానికి ప్రయత్నం చేశాను. చాలా కష్టంమీద చివరికి సొరుగు తెరిచాను. ఆడవాళ్ళు వాడుకునే వస్తువుల్లో నిండివుంది సొరుగు. వాటన్నిటిని తొలగించి చూశాను. వాటిల్లో పట్టురుమాలుతో కట్టిన ఉత్తరాలకట్ట వొకటి దొరికింది. చూడడంతోనే అది ప్రణయ లేఖలని తెలిసిపోతుంది. అనన్నీ గులాబీరంగు రిబ్బనుతో అందంగా కట్టివున్నాయి.

ఆడవాళ్ళ చిన్నప్పటి వస్తువులు పరికించకూడదన్న సంగతి నేను భావించనేలేదు. మా పెళ్ళితరవాతనే ఈ ఉత్తరాలు వచ్చి వుంటాయనే నానిశ్చయం. ఆనిశ్చయంతోనే రిబ్బను విప్పాను; వొక్కక్కటే చదవడం మొదలుపెట్టాను. భర్తని మోసం చేస్తూ, - నమకద్రోహం చేస్తూ - ఘోరంగా వున్నాయి.

ఉత్తరాలు. అన్నీ వొకదాన్నిమించి వొకటి వున్నాయి. రాసినవాడు నాన్నేహితుడే. ప్రేమా, పరస్పరసంబంధం ప్రతీ పంక్తిలోనూ కనిపిస్తోంది. ఉత్తరాలన్నీ మాపెళ్ళి తరవాత రాసినవే.

నాగుండెల్లో రేగిన తుపాను వర్ణించలేను. చదివేళాక ఉత్తరాలన్నీ కట్టకట్టేళాను. సాయగులో యథాస్థానంలో పెట్టేళాను. ఎప్పటిలాగే తాళంవేసేళాను.

నాకు తెలుసు, నేను వెళ్ళకపోతే సాయంకాలం నాభార్య ఇంటికి వచ్చేస్తుంది. అలాగే జరిగింది. ఉత్సాహంగా ఆమె బండిదిగింది ; నాద్గిరికి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చింది. నేనూ ఏమీ ఎరగనట్టే సతించాను. కొంచేపు మాటనుంటి ఆడు కున్నాము. భోజనాలయాక పడకగది చేరాము. నాభార్య పక్కమీద వాలడంతోనే నిద్రపోయింది. నాకుమాత్రం నిద్రరాలేను. ఎలా వస్తుంది? నాలో వొక భయంకరమైన తుపాను కేగుతూవుంది. మహాభయంకరమైన తుపాను లేస్తూవుంది.

రాత్రి గంభీరంగా వుంది. అంతటా నిశ్శబ్దం. నాగుండెల చప్పుడుతప్ప ఏమీ వినబడడంలేదు. లేచి కూచున్నాను. ఆమెని చంపెయ్యాలి. చంపెయ్యాలన్న కాంక్ష నానెత్తికెక్కి కూచుంది. లేచాను. కుడిచెయ్యి, ఆమె వీకమీదనేళాను. నాబలమంతా వొక్క సారి ఉపయోగించి, దబాయించి

నొక్కాను. ఒక్కసారి, అవును వొక్కసారే, ఆమె కళ్ళు విప్పింది. తెల్లబోతూ నామొహం చూసింది.

తరవాత, మెల్లిమెల్లిగా ఆ కళ్ళు మూసుకు పోయాయి. శాశ్వతంగా అవి మూసుకుపోయాయి.

“ తప్పించుకోవడం కోసం ప్రయత్నించలే దామె. తనని తాను రక్షించుకోవాలని పెనగుణాడలేదు ఆమె నోటినించి పెదవులమీంచి వొక రక్తం చుక్క వైకి వచ్చింది; నాచేతి మీద పడింది. రక్తం పడ్డచోటు మీకు తెలుసు.

“ నా భార్య అంత్యక్రియలు నిరాడంబరంగా ముగించాను. ఆమె ఎలా చనిపోయిందని ఎవ్వరూ అడగలేదు. హత్య అని ఎవ్వరూ అనుమానపడలేదు. ఏమంటే ఆమె నాభార్య కనక. బంధువులు కానీ, దగ్గర చుట్టాలు కానీ ఆమెకి లేరు అంచేత ఎవరికీ చెప్పవలసిన అగత్యమూ లేకపోయింది.

“ నామట్టకు నాకు ఏమీ దుఃఖం కలగలేదు. సిజమే, నేను క్రూరమయినపనే చేశాను. అయితే, అది ఆమెకి తగినపనే.

“ స్మశానం నించి తిరిగి వచ్చాక చూశాను, రాజ్ మా యింటికి వచ్చి వుంది. ఆమె చెప్పరానంత దుఃఖంతో వుంది. హఠాత్తుగా నాభార్య చచ్చిపోయిందన్న వార్త ఆమెని చకితు రాలిని చేసివేసింది. నన్ను వోదార్చడం కోసం ఆమె ఎన్నో మాటలు చెప్పింది. నేనుమాత్రం ఆమెమాటలు చెవిని పట్టించుకోలేదు. ఏమంటారా, నాకు వోదార్పు అవసరమే

లేదు. కొంతసేపయ్యాక, ఎంతో పరిచయంగా నాచెయ్యిపట్టుకుంది రాణీ.

“మితో వొక రహస్యం చెప్పవలసి వుంది” అంది. “నేను మీభార్యదగ్గర వొక ఉత్తరాల కట్ట దాచాను. అవి రహస్యమైసని. అందు కని అని మాఇంట్లో వుంచడం జతపడలేదు. దయచేసి ఆ ఉత్తరాలు నాకు ఇచ్చేయ్యాలి” అంది.

“ఏమిటా ఉత్తరాలు?” అని అడిగాను. రాణీ కొంచెం కోసం తెచ్చుకుంది.

“మీభార్య చాలా ఉత్తమురాలు. ఆమె ఎప్పుడూ ఇలాగ అమర్యాదగా ‘ఏమిటా ఉత్తరాలు’ అని అడిగిన పాపాన పోలేదు. వాటిని తాను చూడనని కూడా మాట ఇచ్చింది.” అంది.

“నేను సిగ్గుపడ్డాను. మీఉత్తరాలు ఎక్కడ వున్నాయి?” అనికూడా అడిగాను.

“తన తేబిలు సొరుగులో వుంచానని చెప్పింది. గులాబీ రంగు దుప్పినుతో కట్టివుంటాయి, నట్టుగుడ్డలో. చూడగానే పోల్చుకుంటాను. అన్నీ మూడువందల ఉత్తరాలు.”

“తేబిలు వున్న గదిలోకి ఆమెని తీసుకువెళ్ళాను. సొరుగు తీసి ఉత్తరాలకట్ట ఇచ్చేశాను. భయంతో మొహం మీదికెత్తలేదు నేను. నాకళ్ళు చూసి రాణీ అంతా పసికట్టెయ్యదు కదా!”

“ఆమెని చంపిననాటి రాత్రి రక్తంపడ్డచోట, వారందినాల తరవాత తేలుకుట్టినట్టు సలుపు మొదలైంది. అనంతరం జరిగిన దంతా మీకు తెలుసు. ఆలోచించకండా - కనికరం లేకండా - ఏపాపమూ ఎరగని నిర్దోషురాలిని పీకనొక్కి దారుణంగా చంపిన నాకు ఈశిక్ష కావలిసిందే. ఇక దీన్ని బాగు చేయించుకోవడానికి ప్రయత్నించను. త్వరగా ఆమె దగ్గరికే వెళ్ళిపోతాను. ఆమెకే క్షమాపణ చెప్పుకుంటాను. ఆమె సన్ను క్షమిస్తుంది. ఎప్పటిలాగే నన్ను ప్రేమిస్తుంది.

“డాక్టరుగారూ, వెళ్ళుతున్నాను. సెలవు.”

“నేను దొంగిలించలేదు”

చాలా ఇరుకుగా వుంటుంది ఆదొడ్డి. ఎప్పుడూ చీకటి గానూ వుంటుంది. తల ఎత్తిచూస్తే, మీద ఆకాశం చిన్న ముక్కలా కనిపిస్తుంది. అదీ చిమినీల పొగతో మసకమసకగా వుంటుంది. కింద చెమ్మగావుంటుంది. జోళ్ళుకుట్టే వాళ్ళు పోనేనేళ్ళవల్ల ఎప్పుడూ దుర్గంధంగానూ వుంటుంది. ఇటూ అటూ ఎత్తయిన మేడలు వేసవి దినాల్లో మాత్రం- అదీ మట్టమధ్యాహ్నంవేళ అతికష్టమీద సూర్యకిరణాల వెలుగు దారి సగం వరకూ పడుతుంది. కిందిఅంతస్థుల గదుల్లో ఎప్పుడూ చీకటిగానే వుంటుంది. చెమ్మతో చల్లగా వుండే నాలుగయిదు మెట్లు ఎలాగో తడువుకుంటూ దిగి వెలితే ఎదురుగా చిన్నద్వారం వున్న ఇల్లు కనిపిస్తుంది. అక్కడ బాగా తేరిపారచూస్తే, ఆ ఇరుకు ద్వారం పక్క గోడమీద చిన్న చిరిగిపోయిన అట్టముక్క అవుపిస్తుంది. అదిచిన్నచిన్న నాట్లువేసి గోడకి కొట్టివుంటుంది. దానిమీద “ప్రీబకే : జోళ్ళు తయారుచేసేవాడు” అని రాసి వుంటుంది.

మధ్యాహ్నం మయింది. ఆదొడ్డిలో కాపురం వున్న దురవృష్టమనుషులు అప్పుడే తిళ్ళూ అవీ ముగించుకుని తీరికగా వున్నాయి. రెండు అంతస్థుల్లోనూ అన్ని కిటికీలూ తీసి వున్నాయి. కంచాలూ, ప్లేట్లూ గలగల మనడం వినిపిస్తూ

వుంది. పిల్లాజెల్లా కుంయ్యూ, కంయ్యూ మంటున్నారు. సాల్ గమ్, వుల్లీ, వెల్లుల్లీ - వీట్లవాసన గుప్పుమంటూ వుంది.

ఒకామె పెద్దగొంతుకతో ఏదో వీధిపాట మొదలపెట్టింది. ఎండాకాలం, ప్రేమా, కులాసా - వీటిగురించే వుంది ఆపాట. మాంచి వుపారుస్థాయిలో ఆమెవొదిలిపెట్టింది కంఠం. దాని మీద పిల్లలగోలా, కంచాలు కిందపడిపోయిన ధ్వనీ అన్నీ కలిసి తారకం అందుకున్నాయి.

దొడ్డి అవతలవరసనించి పెద్ద బొంగురుగొంతుకతో ఎవరో అరిచారు.

“కొంచెం నోరు కట్టిపెట్టవమ్మా, ఓఅరుస్తున్న అమ్మా? నీలాగే అందరూ అరిస్తే ఇక్కడ వుండడమే రోత అయి పోతుంది. ”

ఒకకిటికీ దభీమని మూతపడింది. కిటికీతోపాటు పాటూ బందయిపోయింది.

నిశ్శబ్దంగా వుంది. గోడలమీద సగంసగం మాత్రం సూర్య కిరణాలు పడుతున్నాయి. అవి మెల్లిమెల్లిగా పాకుతున్నాయి. అంతలోనే, భయపడుతున్నాయా అన్నట్టు వెనక్కి తగ్గుతున్నాయి. బైట రోడ్లమీద, రాళ్ళుపగుల్తున్నట్టువుంది ఎండ. వేసవి నడియివ్వనం లో వుంది. ఇతరచోట్ల సచ్చని చెట్లు పోల లూపుతున్నాయి. కాని, ఇక్కడమాత్రం పచ్చని గిట్టి పరకన్నా కనపడదు. వడగాడ్పు మొహం మాడ్చేస్తూ వుంది ;

చెమటలు పోనేస్తూ వుంది ; వీపుమీదమాత్రం చల్లగా వున్న ట్టనిపించి వెళ్ళిపోతూవుంది.

దొడ్డిలోనివాళ్ళు మధ్యాహ్నా భోజనా లయ్యాక, చిన్న కునుకు తీస్తున్నారు. గంటా, గంటన్నర కునుకు తియ్యడానికి వాళ్ళకి ఇదే సమయం. కాని, ఆగండి! ఒక కిటికీ తెరుచు కుంది. ఏదో దొడ్డిముందు వచ్చిపడింది. దుమ్ముముక్క ఎండవెలుగులో అది మెరుస్తోంది !

అదిగో, ఆమూలవొక ముసిలికుక్క కూచునివుంది. బాగా బక్కచిక్కిపోయి వుం దది. దుమ్ము చూడగానే దానికళ్ళు మెరిశాయి. మెల్లిమెల్లిగా ఆకళ్ళమెరుపు మరింత అధిక మయింది. ఒకకాలు మెల్లిగాచాచింది కుక్క. మెల్లిమెల్లిగా మరోకాలూ చాచింది. లేచిం దది. ముందుకి వచ్చింది. ఆకలితో అలిసిపోయిన దానిశరీరం వూగుతోంది. అరుగు చివరిదాకా ఎలాగో ఈడ్చుకుంటూ వచ్చింది. మెడ చాచింది. నాలిక పైకితీసింది. ఉహూ, లాభం లేకపోయింది. దాని మెడకి కట్టినగొలుసు పొట్టిగా వుంది. దుమ్ముముక్కదాకా అంది రాలేదది.

బాధతో గుర్రమని మూలిగింది కుక్క. కాళ్ళుచాచడం, ముందుకి బకరడం మానేసింది. ఉన్న దగ్గిరే తిన్న గా ఎదుకుని పోయింది. మట్టిరంగుగావున్న దానితల దానిపాదాలమీదే వుంది. కళ్ళు అరమూతలుగా వున్నాయి. అయినా ఇటూ అటూ అదోలా చూస్తూనూ వుందది. దానివెల్లుకలమీద

ఈగలు ముసురుతున్నాయి. జిడ్డుగా కారుతూవున్న దాని కన్నీళ్ళమీద వాలుతున్నాయి.

దిగజారుతున్న మూలుగుతో సగం లేచింది కుక్క. తోకతో అందినంతమట్టుకు వెనకభాగం ఈగలు రొప్పింది.

దుమ్ము - పెద్దదుమ్ము. రాళ్ళుపేర్చిన దొడ్డిలో పడివుంది. దానిమీదికి ఈగలు వెళ్ళడం మొదలు పెట్టాయి. కాంక్ష సూచిస్తూవున్న కుక్కకళ్ళల్లో మరోసారి బాధతో కూడిన వాక తళుకు మెరిసింది. ఆఖరిసారి సుళ్ళీ అటు చూసింది. పక్కనేవున్న చిప్పలో మూతపెట్టింది. చిప్పలో నీళ్ళులేవు. కాళీగానే వుం దది. ఒక్కచుక్కయినా తడిలేదు.

నాలికపైకెచాచి మళ్ళీపడుకుంది కుక్క. ఒకమారు కుడి తట్టూ, మరోమారు ఎడమతట్టూ చూసింది. అంతే. తర వాత నిద్రపోయినట్టుంది.

కాదు, చూడండి! దొడ్డిన్వారం చప్పుడైంది. రెండు చిన్నచేతులు కుక్కని కొకిలించుకున్నాయి. ఒక కుర్రాడు దానిదగ్గర నేలమీద చిక్కిలబడ్డాడు.

“ప్లూట్, ప్లూట్ నాముసిలోప్లూట్!” ఆపిలుపులో ప్రేమ వాలికిపోతూవుంది. తోక ఆడించింది కుక్క. కుర్రాడి బక్కగుండెలమీద మోర మోపింది. అతడి చేతులూ, మొహమూ నాకింది. అయితే దాని ఆనందంలో ఉత్సాహం లేదు; వేదన కనిపిస్తూనేవుంది. గ్రహించా డతిడు.

“అయ్యో, ప్లూటో, నీదగ్గర నీభూమి లేవా? ఉండు” అంటూ లేచాడతడు. విరిగిన మట్టిచిప్పతో పైపు దగ్గర నించి నీళ్ళు తెచ్చాడు. కుక్కచూపు కసిపెట్టి, దుమ్ము ముక్కా తెచ్చి వేశాడు. పెద్దపెద్ద కోరలతో దాన్ని కోరకడం మొదలెట్టింది కుక్క. చూస్తూ నుంచున్నాడు కుర్రాడు. నిరాశతో కూడిన చిన్న నవ్వు నవ్వాడతడు. ఉత్తచేతులు కుక్కకి చూపించాడు.

“నాదగ్గర ఏమీలేదు. చూడు, ఏమీలేదు. కాని, వుండు కొంచెం వోషికపట్టు ప్లూటో, నాచేతికి కొంచెం డబ్బురాసీ. నవ్వు ఆశ్చర్యపోతావు. నిజం. నీకు బలే మాంసం ముక్క తెచ్చి పెడతాను. కసాయి దుకాణంమీద ఎదురుగ్గా వేలాడు తుండే చట్ట - దాన్లోంచి మాంచి ముక్క తెచ్చిపెడతాను ప్లూటో, నిజం. నామాటనమ్ము” అన్నాడతడు.

చెప్పడం తెలికే హాన్ స్టీబకేకి. తనచేతిలో దమ్మిడిలేదు. కసాయిదుకాణం మీంచి పెద్ద మాంసం ముక్క తేవాలంటే అన్ని డబ్బులు అట్టికి ఎక్కణ్ణుంచి వస్తాయి? తన దగ్గరవుండే డల్లా తన రొట్టిలోంచి మిగిల్చిన నాను రొట్టిముక్క మాత్రమే. అదే తననేస్తానికి పొద్దుటా, సాయంకాలం తాను ఇవ్వగలిగింది. అప్పుడప్పుడు చిన్న దుమ్ముముక్కా, తన హృదయంలోని ప్రేమమాత్రం అతడిచ్చేవి.

హాన్ స్టీబకే కుర్రాడు. పట్నం ఉత్తరభాగంలో పాలు అమ్మడం అతడివని. చందమామ మనకవెన్నెల చల్లుతూ

వున్నప్పుడు, తరుచు హాస్ చిన్న దేహం - ఎండి ఎక్క-
చిక్కివున్న ఆ దేహం ఆ ద్రుడ్డిలోంచి బయలు దేరుతుంది. నిశ్చ-
బ్దంగానూ నిర్మానుష్యంగానూ వుంటాయి వీధులు. వాటి
లోంచి చప్పుడు చేసుకుంటూ కదిలిపోతూ వుంటాడతడు.
చేతులికి స్లాజులూ, మెడకి నెక్టయీ వేసుకున్నా కూడా చలి
రోజుల్లో గాలి శరీరంమీదికి ప్రవేశిస్తూనే వుంటుంది, దుస్తు
ల్లోంచి. ఎండాకాలంలో మిట్టమధ్నాహ్నా మప్పుడు, అలిసి
పోయిన దోమలొగ వచ్చి ఇంట్లో దూరతాడతడు. అతడి
పెరగడం ఆగిపోయింది. అతడి జబ్బుకళ్ళూ, చప్పిడిముక్కూ,
వాడిపోయిన చూపులూ చూసినవాడు ఎవడూ అతడికి పన్నెం
డేళ్ళే అయాయని అనుకోడు. అతడికనుబొమల కిందిభాగం
మాడిపోవడం మొదలెట్టింది. మెడకింద ఎముకలు పొడుచు
కుని ముందుకి వచ్చేస్తున్నాయి.

పూటోని తట్టాడు హాస్. కిందామీదా వున్న చీడీల
మీంచి టకటకా నడుస్తూ కింది ఇంటిదిక్కు నడిచాడతడు.
అతడు ఇంటిదిక్కు వెళ్ళుతూవుంటే అతడిలో కళ మాయమై
పోతూవున్నట్టు కనిపిస్తున్నాయి ఆతడివేళ్ళు. ఒక ఇంటి
గుమ్మంముందు సంచున్నాడతడు. తన తలమీంచి టోపీ
తీసేశాడు. బంగారం రంగులోవుంది వీచుజుత్తు. మీదికి -
ఆకాశందిక్కు చూశాడు. చుట్టూ మేడలవల్ల చిన్న
ముక్కలూ అవుపిస్తూ వుంది. ఆకాశం. అతడి కళ్ళలో
వైరాగ్యం, జబ్బూ కనిపిస్తోంది. వర్షంకురిస్తేనేం - ఎండలు

మండిపోతేనే—అతడి దేముంది; వచ్చేదీలేదూ, పోయేదీ లేదు. అంత ఉదాసీనంగా వున్నాడతడు.

మెల్లిమెల్లిగా ముందుకి అడుగులు వేశాడు. మెట్లమీంచి కిందికి దిగాడు. అదిగో అక్కడే ద్వారం దగ్గర అట్టమీద రాసివుంది.

“ స్త్రీబకే : జోళ్ళు తయారుచేసేవాడు. ”

లోపల ఏదో చప్పుడయింది. వెంటనే ఎవరో ఆవులించి నట్టూ విసిపించింది. కుర్రాడి మొహంలో భయం కనపడింది. అతడితండ్రి ఇంట్లోవున్నాడు. ఆలోచిస్తూ నిలబడిపోయాడు. హాన్. చివరికి ఎలాఅయితేనేం జంకుతూ జుకుతూ జాగ్రత్తగా తలుపుతోళాడు.

“ ఓహో, దొరగారా? తుదకి ఇప్పుడు దయచేశా రన్న నూట! వేళ వేళ్లమీద వుంటుంది తమకి! ఇంతదాకా ఎక్కడ పైన్లు వెలిగిస్తున్నా నేమిటి? చచ్చు వెధనా! ఆ, బావుంది. సువ్వా సరైనవేళకే వచ్చావు. చప్పున పరిగెత్తుకు వెళ్ళు. కులేకు దుకాణం నించి మూడణాల సారా పట్టుకురా. అదిగో సీసా అక్కడే వుంది. ఏం! డబ్బులు శేపు ఇస్తానని కప్పు. తెలిసిందా? పరిగెత్తు ఇక్కడ వున్నట్టు రావాలి. ”

కుర్రాడు ఏడుపు గొంతుకతో జవాబుచెప్పాడు :

“డబ్బు లివ్వకపోతే వాడు నాకు ఇవ్వడు నాన్నా! నిన్నే సీసా విసిరేశాడు. కొట్టడానికి వచ్చాడు. నాకు భయమేస్తోంది” అన్నాడు.

“చాప్, పాజీ వెధవా,” బెంచీ మీద పడుకున్న ఆపెద్ద మొహం మనిషి అరిచాడు. అతడికాళ్లు వూగుతున్నాయి. కమిజాకి గుండీలు లేకపోవడంవల్ల గుండెలమీది వెంట్రుకలు పైకి కనబడుతున్నాయి. అతడుమెడ మీదికెత్తి చీడీమీద తుప్పుకున్న వుమ్మేసి మళ్ళీ అన్నాడు: “దొంగవెధవా. వెళ్ తావా తన్నమన్నావా? ఇదిగో - ఒకటి - రెండూ - మూడూ అనే సరికి వెళ్ళాలి. నే.....

“స్తీబకే,” - పొయ్యి దగ్గరినించి తల్లి, వొక పిల్లణ్ణి గుండెలమీద వేసుకునీ, వొకణ్ణి వేలుచ్చుకు నడిపించుకునీ వచ్చింది. భర్తకీ కొడుకీకీ మధ్యగా నుంచుంది. బతిమిలాడుతూ అంది ఆమె: “స్తీబకే కొంచెం ఆగు. కాస్త రొట్టి ముక్క తినేనీ వాడు. శేరుకుంటాడు.

“బాబూ, చూడమ్మా, తిండి తినేసి నాన్నకోసం సారా తెచ్చి పెట్టేం!”

“ఉఁహూఁ” అంటూ తలవూపి గొణిగాడు హాన్. “నాకు భయమేస్తోంది. వాడు నన్ను కొడతాడు. సారా తాగాడంటే నాన్నా బజాయిస్తాడు. ఉఁహూఁ, నేను వెళ్ళను. వెళ్ళను.”

“ఊ - రు - కో. నీపుణ్యం వుంటుంది పూరుకో!” భయపడుతూ, కొడుకు నోరు నొక్కేస్తూ మెల్లిగా అంది తల్లి. “చూడూ, నాన్న విన్నాడంటే - నువ్వు మంచి బాబుపికదూ! కొంచెం పోనిచ్చి వెళ్ళమ్మా! సారాలేక పోతే నాన్న కొంపకి నిప్పంటించేస్తాడు. నిన్నూ తంతాడు. నన్నూ చిదకగొడతాడు.”

“నేను తెస్తే తాగేసి నన్నే తంతాడు. ఉరహూఁ, నీ వంతూ నా వంతూ తాపులు నేను తినలేను” ఇటూ అటూ చూస్తూ అన్నాడు కుర్రాడు. “అమ్మా, అంతా తెలుసు నాకు ముందు ప్రేమిస్తాడు నిన్ను తరవాత తంతాడు. లేదా ముందే తంతాడు. తరవాత ప్రేమిస్తాడు. ఏం నిజమేనా?” అన్నాడు.

దుఃఖంతో బరువైన పెద్ద నిట్టూరుపు విడిచింది తల్లి. పాలిపోయిన ఆమెబుగ్గలమీద ఎరుపుచాయ తొంగిచూసింది. నీరసంగా వున్న శరీరం వొణికింది.

“ఒరేయ్!” బెంచీమీద పడుకున్న మనిషి జోరుగా బల్లగుద్దతూ అరిచాడు. నువ్వు వెళ్తున్నావా, లేదురా? ఈగొణగొణా సనగడాలూ - ఏమిటీ వేషమంతా అంటా! నోరు మూసుకుని ముందు వెళ్ళా! తియ్, ఊఁ, తియ్యా నీసా! తరవాత తిందువుగానిలే. తొందరలేదు. వెళ్ళా, పరిగెత్తా!” అంటూ దిగివస్తున్నట్టు వొకకాలు బెంచీమీంచి కిందపెట్టాడు

ఊఁ!

కుర్రాడు నీనా తీసాడు. క్షణంలో ద్వారం అవతలకి వెళ్ళిపోయాడు. వెనకాల వినుబడుతూనేవుంది తండ్రి నువ్వు.

* * *

“ పాలమ్మే కుర్రాళ్ళలో ఎవడో మహాచెడ్డ వాడున్నాడు. దొంగ, పచ్చిదొంగ వాడు. ”

తుఫానులాగ ఈవార్త వూళ్ళో అల్లుకుపోయింది. వాణ్ణి వాణ్ణి పట్టుకున్నారు. నీలిచొక్కా తొడుక్కున్నాడు వాడు. నెత్తిమీద గీతలటోపీవుంది. మొహం దాచుకుందా మన్నట్టు కిందికిలాగి పెట్టుకున్నా డది. పిల్లిలాగ కచేరీగుమ్మం లోంచి జారిపోబోయాడు కూడాన్నూ వాడు. పట్టేశారు పారి పోకండా కింద కూచోబెట్టారు. తక్కిన కుర్రాళ్ళు ఇద్దరేనీ, నలుగురేనీ వచ్చి వాణ్ణి చూస్తున్నారు.

హాన్ స్టీబకే - రెండూ రెండూ కలిపితే ఎంతవుతుందో తెలియనివాడు హాన్ స్టీబకే. రోడ్డుమీద డబ్బులు వడివుంటే తియ్యదుసరికదా, పక్కనించి తప్పించుకుపోతాడు హాన్ స్టీ బకే. వాడా అద్దరూపాయి దొంగిలించాడు!! ఇంత తెలివితక్కువా? బాకీ డబ్బులు వనూలు చేస్తున్నప్పుడు దొంగిలిస్తే ద్రయివరు కనిపెట్టేశాడట!

అసలు కథ ఏమిటంటే, హాన్ స్టీబకే దొంగిలించడం నిజం. అతడే వొప్పేసుకున్నాడు కూడాన్నూ. వాణికిపోతూ, బిక్క చిక్కిని మొహంతో తనంతటతానే ద్రయివరుకి లొంగి పోయాడు. ఇన్నపెక్టరు దగ్గరికి వచ్చేక నోరువిప్పలేదు. బిక్క

మొహం వేసి తలవొంచుకున్నాడు ఎంతో అంత తర్జనభర్జన జరిగింది.

“ ఎక్కడ దాచావు అద్దరూపాయి ? ”

“ ”

“ ఏం రా, ఏంచేశా వది ? ”

“ ”

“ ఆకలి వేసింది రా ? ”

“ ”

“ కేకులు కొనుక్కు తిన్నావా ? ”

దేనికీ జవాబు లేదు.

“ స్టీబకే, మాట్లాడవే ? ఎక్కడుంది అద్దరూపాయి ? ”

తన దృఢమయిన చేయి హాన్ భుజంమీద గట్టిగా వేస్తూ అడిగాడు ఇస్సపెక్టరు.

“ ఏం రా, దొంగతనం తప్పని తెలియదూ ? తెలిసిన్నీ డబ్బులు దొంగిలించావా ? సిగ్గు వెయ్యలేదూ నీకు ? ఉరిపో నుకు చావలేకపోయావా ? ”

కళ్ళజోడు సర్దుకున్నాడు ఇస్సపెక్టరు. కుర్రాడి మొహం తీవ్రంగా చూశాడు.

“ నీ నౌకరీ వీకేయ్యడం నాచేతిలో వుందని నీకు తెలుసు కదా ! దొంగలికి మాదగ్గర జాగాలేదు. ఏం, నువ్వు చెప్పే దేమయినా వుందా మరి ? ”

అరిపిగా, ఈ నెపుల్లల్లా వున్న హాన్ శరీరంలో మెరువు పరిగెత్తి నట్టయింది. క్షమాపణ చెప్పుకుందికి చేతులుజోడించాడతను. వెక్కి వెక్కి ఏడవడం మొదలెట్టాడు.

“నానాకిరీ తీసెయ్యకండి బాబయ్యా, దయచూడండి.”

అతడి నోరు తొట్టుకుంటూవుంది. కళ్ళల్లోంచి నీళ్ళు బొటబొటా కారుతున్నాయి.

“బాబూ నాకిరీ తీసెయ్యకండి. చంపిస్తాను నూబాబు. కొట్టికొట్టి సూణాం చేసేస్తాడు. చచ్చిందాకా వొదిలిపెట్టను. బాబూ, మరెప్పుడూ ఇలా చెయ్యను. నాకిరీ తీసెయ్యకండి.”

“మరి డబ్బులెందుకు కాశేశావ్?”

హాన్ మళ్ళీ మూగనోము పట్టాడు. అతడికాళ్ళు వొణుకుతున్నాయి. పెదవులు మాత్రం వొకదాన్నొకటి అంటిపెట్టుకున్నాయి.

“పంతగొట్టులా వున్నాడు.”

పక్కమనిషితో అన్నాడు ఇన్నపెక్టరు. హాన్ ని మళ్ళీ గద్దెస్తూ అన్నాడు.

“సరే, నువ్వు ఇంటికి వెళ్ళవచ్చు. నీ బాబుని నాయం కాలం ఇక్కడికి రమ్మను మాట్లాడాలి. ఊరికే బెక్కుతావే? ఏడిస్తే వచ్చేదేమిటి? వెళ్ళు. తిన్నగా ఇంటికి పో.”

నీడ కదులుతున్నట్టు రోడ్లమీంచి వెళుతూ కనిపించాడు హాన్. ఎండ తీక్షణంగావుంది. తారురోడ్లు అగ్ని మండు

తున్నాయి. ఇదంతా పట్టించుకున్నట్టే లేదు హాన్. ఇల్లు దగ్గరపడుతున్న కొద్దీ అతడి అడుగులు మందమవుతున్నాయి. తుదకి అతడు పాకుతున్నాడా అన్నట్లు వెళ్తున్నాడు. ప్రతీ దుకాణం కిటికీ దగ్గర నుంచుండి పోతున్నాడు. కనాయి దుకాణం దగ్గరికి వచ్చాడు. ఆదుకాణం దగ్గరికి తల చేర వేశాడు.

ఇక్కడే ఆసంఘటన జరిగింది. నిన్న ఇక్కడే జరిగింది. ఇక్కడ నిన్న సరిగ్గా ఇవాళలాగే చేరబడ్డా డతడు. కిటికీదగ్గర వేలాడుతున్న మేకమాంసం లాలసత్వంతో చూస్తూ నుంచు న్నాడు. గుటకలు మింగుతూ నుంచున్నాడు, నిజమే. కాని, ఆగుటకలు తనకోసం కాదు. కుక్క కోసం. వాకట్లో వోమూల పడివుండే ఆ ప్లాటోకోసం. ఆకలితోనూ, దాహం తోనూ బాధపడుతూ నాలిక చూచుకుని వుంటుం దది. ఈగలూ అవీ దాని బాధపెడుతూ వుంటాయి. దానికి ఇంత తిండి వేసేవాడే లేడు. దాని యజమాని లెహమాన్న లుబ్ధాగ్రేసర చక్రవర్తి. పగలనక, గాత్రసక దానిచేత రోడ్ల మీద బండి లాగిస్తూవుంటాడు. తన స్వంతానికే దమ్మిడి ఖర్చుపెట్టడు. ఇహ ప్లాటో సంగతి చూసేదేమిటి? హాన్ మాత్రం ఏం చెయ్యగలడు? అతడికి దొరికేదే అంతంత; చిన్నరోట్టిముక్క. అది ప్లాటోకి వాక దవడికిందికే రాదు.

హాన్ మాంసం దిక్కు చూస్తున్నాడు. అదేసమ యానికి లెహమాన్న బండితోలుకువచ్చాడు. సంచులు

దొంతులుగా బండిమీద వున్నాయి. లెహమాన్న బండి వెనకాల నడుస్తున్నాడు. కుక్క ప్లూట్ బండిలాగుతోంది.

అది మరి నడవలేక పోతూవుంది. “ఊ, నుదూ! బద్ధకం వెధవకుక్కా!”

కుక్క లాగింది. మొహం ముందుకి చాచింది. వెనక కాళ్ళు బరువుకి తగిలాయి. అంతే. లాగలేక పోయింది. తన ప్రయత్నమంతా వ్యర్థమే అయింది. బండి కదలేదు.

ఒక్కటి ఛళ్ళున తగిలించాడు లెహమాన్న.

“ గాడిదా, నడుస్తావా లేదా?”

ప్లూట్ వాణికింది. బలమంతా కుద్దించింది. ముందుకి ప్రయత్నించింది. బండి కొంచెం కదిలింది. కాని, మళ్ళీ అగిపోయింది. కుక్క కిందపడుకుండి పోయింది.

“ స్కాండల్ ” అంటూ అరిచాడు లెహమాన్న. నోపంతో కందగడ్డలా అయిపోయా డతడు. కాలెత్తి కుడీ ఎడమా అనకండా తాపుమీద తాపు కుక్కని తన్నడం లంకించుకున్నాడు. కుక్క దుఃఖంతో అరుస్తోంది. బాధతో వొక్కపెట్టుని నోటికొద్దీ అరిచింది.

దుకాణం కీటికీదగ్గరనుంచి మెరుపులా పరిగెత్తుకువచ్చాడు. హాన్. కుక్కకీ దాని యజమానికీ మధ్య నుంచున్నాడు. “ మాస్టర్ లెహమాన్న, నీ పుణ్యముంటుంది, దీన్ని కొట్టకు. పాపం, దీన్ని కనికరించు ” అంటూ దీనంగా బతిమాలాడు.

కుర్రాడి కమీజు సులిపిపట్టుకున్నాడు లెహమాన్న. వాడి చెవులు సులిపిసంతపని చేశాడు. “చచ్చునద్దమ్మా, పో. నీవనేమో నవ్వు చూసుకునివడు.”

మరోగట్టి తావు తగిలింది కుక్కకి. లేచి నుంచుందికుక్క. బండి మెల్లిమెల్లిగా బందుకి కదిలింది.

గుండెలనిండా బాధ బరువుగావుంది హాన్ కి. కళ్ళల్లో నీళ్ళు తీరుగుతున్నాయి. ప్లాటో అవస్థచూస్తూ అలాగే ఆగిపోయా డతడు.

కసాయి దుకాణంలో వేలాడుతున్న మాంసంముక్క, కళ్ళ ముందు కట్టినట్టుంది. ఊగుతోందది. రమ్మని పిలుస్తున్నట్టుంది. ఆహా! ప్లాటో! - ప్లాటోకి ఆముక్క దొరికి తేనా!

ఇది నిన్నటి మాట.

ఇవారే డబ్బులు దొంగిలించాడు హాన్ స్ట్రీబకే. అతడు డబ్బులు పట్టుకు వెళుతూవుంటే తక్కిన కుర్రాళ్ళు అతణ్ణి వేవెత్తి చూపుతున్నారు. ఒకళ్ళతోవాకళ్ళు ఏవో గుస గుసలాడుతున్నారు. మేడ కప్పలమీద పిట్టలు అరుస్తున్నాయి.

“దొంగ. దొంగ.”

తన తండ్రితో నంగతంతా ఇన్సెక్టరు చెవుతాడు. ఇదంతా అతడి తలలో గిర్రుమంటూవుంది. కళ్ళల్లో నీళ్ళు

తిరుగుతున్నాయి. అయినా అతడి మొహంలో విజయ సూచకమయిన వొక తేభుకు కనపిస్తూనేవుంది. జంకుతూ, జంకుతూ నాలుగు దిక్కులూ చూశాడతడు. నోటి దగ్గర చెయ్యిపెట్టాడు. నోట్లోంచి పిల్చింగుబైటికిలాగాడు. పిడికిల్లో బిగించి పట్టుకున్నాడు. చప్పున దుకాణంలోకి దూరాడు. రెండు నిమిషాల్లో చిన్నపొట్లాం జేబులో పట్టుకుని పైకి వచ్చాడు. ఒక్కవూపున, - ఎవరో వెంట తరుముతున్నట్లు, ఇంటిదిక్కు పరిగెత్తాడు.

దొడ్డిలో ప్రవేశించాడు హాన్. ఎప్పుడూ కంపు కొడుతూ, చీకటిగావుండే దొడ్డి ఇనాళ మాంచి ఉజ్వలంగా కనిపించి దతడికి. పాలిపోయిన అతడిబుగ్గలు సంతోషంతో నిగనిగ లాడుతున్నాయి. గుండెల్లో ఆవేగమూ, దడావున్నాయి. ఇంతవరకూ అతడు ఎప్పుడూ ఇలాంటి ఆనంద అనుభవించిన పాపానపోలేదు. తిట్లూ, తాపులూ - అన్నీ మరిచిపోయాడు. ఆఆనందంలో అతడు సంతోషంతో పళ్ళు పైకిచూపిస్తూ, దొడ్డిలో మూల కుక్కడగ్గిర ముడుకులుమోపి కూచున్నాడు. కుక్క మట్టిరంగుశల తన దడదడలాడు తూన్న గుండెలమీదికీ లాక్కున్నాడు.

“ప్లూట్, నానేస్తం, ఇదిగో నీకోసం తెచ్చాను.”

కుక్కతలమీద దెబ్బ. చర్మంపగిలి లోపలిమాంసం పైకి కనిపిస్తూవుంది. గుడ్లనీళ్ళుతిరిగాయి హాన్కి.

“మళ్ళీ కొట్టాడా? ఆ - ! ప్లూట్, అరిచావా? ముసిలి ప్లూట్, నానేస్తం, ఏచ్చావా? వద్దు. - ఇదిగో నీకోసం మాంసం తెచ్చాను.”

కుక్క వాసనచూసింది. మూచూసీ చూడడం తోచే దానికళ్ళు మెరిశాయి. నోరు విప్పింది. హాన్ సంతోషంగా మాంసం కోసి, ముక్కతరవాత ముక్క కుక్కనోట్లో వేయడం మొదలుపెట్టాడు. మాంసం క్రమంగా తరుగుతూ వచ్చింది. అయినా ప్లూట్ ఇంకానోరు చూస్తూనే వుంది.

“అయిపోయింది. నురిలేదు. ప్లూట్, ఇంతే. ఇంతే దుకాణంవాడు పిల్లింగుపుచ్చుకుని ఇచ్చాడు. ఓ, అంతా నీకడుపులోకి వెళ్ళిపోయింది. ఇకవాళ్ళు నన్ను పట్టుకు తీసుకు పోసి. భయంలేదు.”

హాన్ తండ్రి ఇన్స్పెక్టరు దగ్గరనుండి తిరిగివచ్చేక హాన్ కి దెబ్బలు తప్పలేదు. దయాదాక్షిణ్యంలేని దెబ్బలు తీన్నాడతడు. నోటికవచ్చినట్టల్లా తిట్టాడు తండ్రి.

“లుచ్చా, దొంగా!”

కిందపడవేసి చేతులు తీటతీరేట్టు కొట్టాడు హాన్ ని. చేతులువీకేక శాశ్వతో లంకించుకున్నాడు.

“డబ్బులు ఎక్కడున్నా యో చెప్పు! ఆపిల్లింగు నువ్వు ఏంచేశావో చెప్పు. నన్ను చంపేసి మరీ వాడిలిపెడతాను.”

“స్త్రీబకే, నీపుణ్యముంటుంది. స్త్రీబకే”

హాన్ తల్లి పిచ్చైత్తి నట్టున్న తండ్రిచెయ్యి పట్టుకుంది.

“నిజంగా చచ్చిపోతాడు వాడు. కాలో చెయ్యో విడిగి పోతుంది. తరవాత చేసేదండదు. స్టీబకే, నీఘణ్య ముంటుంది.”

నోటికొద్దీ అరుస్తుందామె. తక్కిన పిల్లలూ మొర్రో మొర్రో అంటున్నారు.

“కేకలు మాంతావా లేదా? నోరు ముయ్యి ముందు. నింద ఎనడి గనుకున్నావ్! ఏం, ఇదేనా నిన్ను పెళ్ళిచేసుకున్న తప్పకి ఫలం? ఛండాలం ముండా! నాముందు వీడి విలువేమిటంటూ? వీణ్ణి చంపితేకాని, వొదిలిపెట్టను.

“స్టీబకే!”

“నోరుముయ్యి!”

గా-ట్టి దెబ్బ తగిలిన శబ్దమయింది.

“అమ్మా” అని పెద్ద కేక.

ఆడది అంశదూరంలో వెళ్ళిపడింది. ఓమూల కూలబడి పోయిందామె. కొడుకు ఏడుపు వినలేక, రెండు చేతులతో నూ చెవులు మూసుకుంటుంది.

అఖికి వాడికోసం శ్లోంది. కుర్చీమీద వెళ్ళి చదికిల బడ్డాడు. గొణగడం మొదలుపెట్టాడు.

“ఎంకో నమ్మక మైన వాణ్ణి నేను.”

గాడిద.

దొంగ పెధవ.

ఇస్పాన్యెటరు నన్ను చూడగానే అన్నాడు. స్టీబకే, నమ్మక మైనవాడివి నువ్వు మర్యాదస్తుడివి. నీమొహం చూసి, నీ కొడుక్కి మరో అవకాశ మిస్తున్నాను. చూడూ, మళ్ళీ ఇలా వోసారి జరిగితేమాత్రం వాణ్ణి నౌకరీనుంచి తీసేస్తాను” అని.

ఇదిగో, వోరేయ్ హాన్, మళ్ళీ ఇలా చేశావంటే నిన్ను మహమ్మాయి వొండేస్తాను.

తరవాత ఏమయితే అడవుతుంది.

గోరలీబ్ స్టీబకే ఇప్పటిదాకా ఎప్పుడూ నమ్మకద్రోహం చెయ్యలేదు.

బతుకంతా నేను చెమటోడ్చి, చస్తూవుంటే ఈవెధవ ఇలా సర్వనాశనం చేస్తాడూ !”

చివరిమాటలు సరిగ్గా వినపడలేదు. అంతలోనే అతడు గుర్రు మొదలుపెట్టాడు.

ఆకాశంమీద చుక్కలు మెరుస్తున్నాయి. డేకతూ హాన్ బైటికి వచ్చేసరికి అందులో వొకటి సరిగ్గా దొడ్డిలో మీద మొస్తూవుంది. అతడు నడవలేక పోతున్నాడు. అతడి ప్రతీ అనయమునా నొప్పిగా పులిసిపోయివుంది. ఎలాగో ఈడ్చుకుంటూ మెల్లదగ్గిరికి వెళ్ళాడు. దొడ్డిలో తడువు కుంటూ నెళ్ళి కుక్కపడివున్న మూల చేరాడు. కుక్కదగ్గర చాపచుట్టగా పడిపోయి బెక్కడం మొదలుపెట్టాడు. మెల్లి

మెల్లిగా మొరుగుతూ ప్లాట్ అతడి మొహం నాకింది. తుదకి పాదాలమీద శరీరం వచ్చింది.

ఇద్దరూ అక్కడ అలా అలిసిపోయి, మూలుగుతూ బాధతో పడివున్నారు. వాళ్ళమీద బంగారం నక్షత్రం మెరుస్తూ వుంది. ఐతే, వాళ్ళుమాత్రం దాన్ని చూడలేదు.

కొన్నాళ్ళయ్యాక—

“ఒరే, కుర్రాడూ, పెన్నీలు రెండూ ఏవిగా? ఎక్కడున్నాయి? ఏం, నువ్వే కొట్టేశావా?”

డ్రయివరు హాన్స్ భుజాలు పట్టుకుని పూపుతూ అడిగాడు.

“నేను తియ్యలేదు. నిజం. నేను దొంగిలించలేదు. అయ్యో!”

ఉత్తిచేతులు చూపిస్తూ అన్నాడు హాన్స్.

పాలబండి దగ్గర రోడ్డుమీద నుంచుని వున్నారు వాళ్ళు. సీతాకాలం చలిగాలి పండుకీకలు తెచ్చి వాళ్ళకాళ్ళముందు పడేస్తూ వుంది.

ఎండుటాకుల్లాగ చలిగాలిలో వడుకుతున్నాడు హాన్స్. అతడిపళ్ళకి పళ్ళు తగులుతున్నాయి.

“లేదు. చూడు. నాదగ్గరేదు. మిస్టర్ సూల్జే, నామీద ఫిర్యాదు చెయ్యకు. నేను తియ్యలేదు. తియ్యలేదు నేను.”

మతిపోయినట్లు మాటిమాటికీ ఇదే అంటున్నాడు. హాన్స్.

“ఆ మాత్రం తెలీదటోయ్!”

మామూలు మాటగా అన్నాడు ద్రయివరు.

“పద. నాతో కచేరికి పద. నేను ఫిర్యాదు చెయ్యక తీరదు.”

కుర్రాడి కాలరుపట్టుకున్నాడు ద్రయివరు.

ఐతే చివరికి రెండుపెన్నీలూ ఏమయినట్టు? ఎక్కడన్నా పడిపోయాయా? లేదా చిల్లరవాపసు చేసేటప్పుడు పొర పాటున ఎవరికయినా అధికం వెళ్ళిపోయిందా? ఏమయినా అవి పోవడమేమో నిజం. హాన్స్టీబకే వొకసారి దొంగ తనంచేసి దొరికిపోయాడు. ఇప్పుడు మాత్రం అతడు కాదని ఎలా తప్పుతాడు?

“నాకరీ తీసెయ్యవలసిందే ఇక” అన్నాడు ఇస్సపెక్టరు.
“నీబాబుతో చెఫుతాను.”

ఊగుతూ, తూలుతూ కల్లుతాగినవాడిలా తన పరిచిత మయిన సందుల్లో నడవడం మొదలెట్టాడు హాన్స్. వాళ్ళు అతణ్ణి నమ్మలేదు. ఎలానమ్మతారు? అయితే, తరవాత ఏమవుతుంది? భయం దెయ్యాలా అతడినెత్తిమీదకూచుంది. వేసవిలో తన దుర్బలశరీరంమీద కురిసిన గుడ్డులు జ్ఞాపకం వస్తున్నాయి. చలికాలం వచ్చింది. అయినా ఆనోప్పులు వాదలలేదు. తనతండ్రి లేనిపోని అబద్ధప్రతిజ్ఞలు హాన్స్‌డమ్మా, భయపడుతూ తల్లి అడ్డకోవడమ్మా, తానునేసిన కేకలూ మూలుగులూ అన్నీ ఇప్పుడూ అతడికి వినిపిస్తున్నాయి. అతడి కనుబొమలమీద చెమటబిందువులు చిమ్మాయి. మెల్లిమెల్లిగా

అవి బుగ్గలమీంచి ధారలు కట్టాయి. తల తిరిగినట్టయింది. కళ్ళు మూసుకున్నాడతడు.

ఎక్కడికి వెళ్ళడం? ఎక్కడికి? అడివికి వెళ్ళిపోతేనో! పట్టి తీసుకు వచ్చేస్తారు. ఏం చెయ్యాలి? ఈ విశాలప్రపంచం రోడ్లమీద తిరుగుతూ వుండాలా? అక్కడయినా, ఎక్కడయినా పట్టుకుంటారు.

బెంగళా చిక్కితే నెత్తురుచుక్క లేని మొహంతో ఇంటికి వచ్చాడు హాన్. ఎవ్వరితోనూ ఏమీ చెప్పలేదు. చాళ్ళ మట్టుకు వాళ్ళే తెలుసుకుంటారు.

“ ఏం బాబూ, వాంట్లో బావుండలేదా? ”

మోటుచేతుల్లో అశణి జుత్తు నిమురుతూ అడిగింది తల్లి. విజంగా కొడుకంటే ఆమె ప్రాణం పెడుతుంది. అయితే తన ప్రేమ వెల్లడిచేయడానికి మాత్రం ఆమెకి సాహసం చాలదు. ఇవాళ తండ్రి ఇంటిదగ్గర లేడు.

“ ఏం నాయనా, జబ్బుగావుందా? ”

మెల్లిగా తల వూపి జవాబు చెప్పాడు హాన్. తిన్నగా పడుకునే చోటికి వెళ్ళాడు. రోజూ తక్కిన పిల్లలతో రాత్రిళ్ళు పడుకునే చిన్నమంచంమీద పడుకున్నాడు.

మొహం గోడదిక్కు తిప్పుకున్నాడు.

చెమటలో ముద్దయిపోతోంది శరీరం.

చేతులు బొంతకింద పెట్టుకున్నాడు.

ప్రార్థనా అదీ చెయ్యలేక పోయాడు.

ఆ అలవాటు లేదతడికి.

అయినా, ఎవరిని ప్రార్థించడం ?

అతడి నెత్తిమీద భయం దేయ్యమై కూచుంది. సాయంత్రం తండ్రి ఇంటికివచ్చాడు. మంచి ఉషారై న నిషామీద వున్నాడతడు.

“ కుర్రనెధన ఎక్కడున్నాడు ? ”

హాసే వాణకడం ప్రారంభించాడు. కాళ్ళనుండి తలదాకా కప్పేసుకున్నాడు బొంత. ఊపిరి తియ్యడానికయినా అతడికి ధైర్యంలేదు.

“ వాడికి జబ్బుగావుంది. ”

తల్లి చెప్పింది.

“ ఏమిటి? గంగలోపడనీ దొంగవెధవ. రేపటిదాకా ఆగు. తెల్లవారాక— నేను— ”

సక్కమీద వాలా డతడు. అంతలోనే టోకుర్లుప్రారంభించేశాడు.

“ రేపు? — తెలిసిపోయిందా ఏమిటి చెప్పా! — తెలియదా? ”

జలుబూ, జ్వరంతో కుర్రాడు అదేవడకడం వడుకుతున్నాడు. మండుతూవున్న కళ్ళు చీకట్లో అంతలేసి చేసుకు చూస్తున్నాడు. అతడి మనస్సులో ఏదో తీవ్రమయిన ఆలోచన వేస్తోంది. భయంకంతు తీవ్రంగా వుందది. ఎటయినా

పోవాలనీ, ఎక్కడయినా అంటుకు పోవాలనీ, పగిలిపోతూ వున్న తలకాయ కాపాడుకోవాలనీ కోర్కెగావుంది.

ప్లూట్! —

హటాత్తుగా మందహాసం చేశాడు కుర్రాడు. అవును. అదే సరయింది.

ముసిలిహాట్.

తెల్లవారగానే అతడు ప్లూట్ దగ్గర చేరతాడు. ప్లూట్ దగ్గర — ప్లూట్ —

హాన్ మనస్సులో ఆలోచనల కెరటాలు. ఒక ఆలోచన లేస్తుంది. వెలిపోతుంది. మరొకటి లేస్తుంది. అదీ వెలిపోతుంది. ఇంకోటి లేస్తుంది. - కానై తే, అన్నిటిలోనూ ప్లూట్ వుంటుంది.

చివరికి నిద్రవచ్చేసింది. అతడి చేతులు బొంతమీద వున్నాయి. నోరు తెరిచి వుంది.

అతడి వూపిరి చప్పుడుకే అతడినిద్ర తేలిపోయింది. అంత సేపూ గాఢంగానేపట్టింది నిద్ర. పాలిపోయిన అర్థచంద్రుడు కనిపిస్తూనేవున్నాడు. ఇంకా తెల్లవారలేదు.

ఊపిరి బిగబట్టి మెల్లిగా అడుగులు వేస్తూ లేచాడు హాన్. కాళ్ళూ చేతులూ కడుక్కున్నాడు. తల చక్కగా దువ్వుకున్నాడు. నీలికమీజు వేసుకున్నాడు. పచ్చగీతల టోపీ పెట్టుకున్నాడు. చప్పుడు చెయ్యకండా తల్లిమంచం దగ్గరికి

వెళ్ళాడు. ఒక్కడే గాం ఆమెని చూస్తూ నుంచున్నాడు. తరవాత తలుపుతీసి బైటికి జారిపోయాడు.

స్త్రీబకే - జోళ్ళుకుట్టే స్త్రీబకే అద్దరాత్రీలాగే ఇప్పుడూ గట్టిగా టోకుర్లు తీస్తున్నాడు. కాని, అతడిభార్య గట్టిగా ఎవరో పిలవడం విని లేచింది. పిలుపు దొడ్డిలోంచే వచ్చింది.

“స్త్రీబకే! ఏమమ్మో, స్త్రీబకే! స్త్రీ-బ-కే!”

ఏదో గందరగోళం జరిగిందా? మంచంమీంచి పిల్లలూ లేచారు; అరవడం మొదలెట్టారు. నిద్రబద్ధకంతో ఆమె పులిక్కిపడి లేచింది. గబగబా గాను తొడిగింది. ఉత్తికాళ్ళతోనే పడుతూలేస్తూ కిటికీ దగ్గరికి వెళ్ళింది. బైటినించి కిటికీ కొడుతున్నారు.

“స్త్రీబకే! ఏమమ్మో స్త్రీబకే! ఓ-స్త్రీ-బ-కే!”

“ఏమిటి? ఏమయింది!”

ఆమె వణకడం ప్రారంభించింది. ఏడుపుధ్వని బాధగా వుంది.

“ఇలారా! పైకిరా! పైకి! వేగం!!

చప్పున! అయ్యో! నీకొడుకు! ఏదో అయిపోయింది వాడికి!!”

“ఏదో అయిపోయిందీ? ఏదయిందమ్మా?”

తల్లిశరీరంలో భయం కెరటాల్లా పరిగెత్తింది. భర్తని తేపేసింది.

“స్త్రీబకే!”

స్త్రీబకే ఇటునించి అటు వొత్తిగిల్లాడు. అంతే. మళ్ళీ టోకుల్లే మొదలెట్టాడు.

బైటగోల మరింత హెచ్చిపోయింది. మనుష్యుల కేకల్లో మధ్యమధ్య కుక్క మొరగడమూ వినిపిస్తోంది. నిలువునా కంపించి పోతూ హాఁస్ తల్లి బట్టలు కట్టుకుంది. ఆమె బైటికి రావడమే తడువు - అంతమందీ వొకటేగోల. కుక్క కట్టి వున్న మూల అందరూ మూగివున్నారు.

“ ఆ, ఏమయిందీ ? ఏమిటయిందీ ? ”

“ ఘోరం !- స్త్రీబకే కొడుకు ! రామరామ !!

హాఁ - సా - ?

జనం పక్కకి తప్పుకున్నారు. తల్లి బలవంతంగా లోపల దూరింది. దూరీ దూరడం తోపే ఆమె వొక్క అరుపు అరిచింది. దొడ్డి దొడ్డంతా ప్రతిధ్వనించింది అరుపు. దానికి ప్రతిధ్వనిలా వుంది కుక్క అరుపు.

కుక్క కట్టివున్న దగ్గర, మీద గోడకి వొక ఇనప నాగ వాసం వుంది. దానితో తాడూ - తాడుతో వొక కుర్రాడి దేహమూ వేలాడుతున్నాయి. పచ్చగీతలటోపీ కింద పడి వుంది. ప్రాతఃకాలంగాలికి కుర్రాడి ముంగుర్లు కదలాడు తున్నాయి. నోరు తెరిచి వుంది. కళ్ళు పైకివచ్చేసి మెరుస్తున్నాయి.

వేలాడుతూన్న కుర్రాడి దగ్గరికి వెళ్ళాలని, పిచ్చెత్తినట్టు కుక్క వురుకుతూ వుంది. కాని వెళ్ళలేక పోతోంది. కింద

సాగిలబడుతోందది. మీదికి నోరెత్తి అరుస్తోంది. ఎవ్వరినీ దగ్గరికి రానివ్వకండా వుంది.

కుక్క దగ్గర నల్లటి గోడమీద, చదవడానికి వీలుగా, కుర్రాడు చేత్తో రాసిన పెద్దపెద్ద అక్షరాలు కనిసిస్తున్నాయి.

“రెండుపెన్నీలు నేను దొంగిలించలేదు.

పూటోని బాగా చూడండి.

హాన్ స్టీబకే.

పాలమ్మే కుర్రాడు.

ఇ వా నా

“ఇవాళ ఉదయం చార్లస్ రాబర్ట్లతో పరిచయమైంది. అతడు నీకు నమస్కారం చెప్పమన్నాడు—”

ఇవానా కాఫీకప్పు భర్తకి అందించేటప్పుడు, వార్తాపత్రిక మించి మొహమెత్తి ఆమెభర్త అన్నాడు.

ఉత్సాహంలేని కళ్ళు మీదికెత్తి, వోసారి వాకిట్లోని పూలతోటకేసి చూసింది ఇవానా. అస్తమిస్తూన్న సూర్యుడి ఎర్రటికిరణాలు రంగురంగుల పువ్వులమీదపడి చిత్ర చిత్రంగా వుంది పూలతోట.

“అతడు ఈపూళ్ళోనే వుంటున్నాడా, ఇప్పుడు?”

“చాలా దినాలై ఇక్కడే వుంటున్నాడు. పట్నం తూర్పుభాగంలో కాపురం. తీరుబడిమాత్రంలేదు. కోర్టు బారు లైబ్రరీలో తరుచు కనపడుతూ వుంటాడు. అతడిది ఫ్రీజ్‌లాండ్ (Friesland) అనే బాల్యంనించీ మీ ఇద్దరికీ బాగా పరిచయమనీ, ఇవాళే అతడితో మాట్లాడాక తెలిసింది నాకు.”

“ఆ,—అవును— మా ఇద్దరి ఇల్లూ వొకపూళ్ళోనే అయితే, పెళ్ళయిందా అతడికి?”

“లేదు ఇంకా కాలేదు. పెళ్ళిచేసుకునే వయస్సుకూడా ఇంకా మించిపోలేదు. ఇంత చిన్న వయస్సులోనే స్ట్రీడరీలో అతడికి మంచి ప్రాక్టీసు లభించింది.”

నాకంటే అతడు రెండేళ్ళు పెద్ద. వయస్సు యినా, ముప్పయి కంటే తక్కువ వుండవు. ”

ఏదో పరధ్యానంగా చెబుతోంది ఇవనా.

“అవును. కానచ్చు. సరేకానీ, చూడూ, బైటికి వెళుతున్నాను. రాత్రికి రాను. ”

“నేను బైటికి వెళుతున్నాను. రాత్రికిరాను ” — ప్రేమా ఏమీలేని ఈ సస్సారమయిన మాటలు ఎప్పుడూ వినడం పదేళ్ళనించీ పరిపాతు అయిపోయింది ఇవనాకి. తనమీ భర్తకి వున్న ఈ తాచ్చిల్యభావం ఆమెకి దుర్భరంగా తయారైంది. లేనిపోని కల్లబొల్లిప్రేమ చూపించి భర్తని ఆకర్షించడం ఆమెకి మనస్కరించ దిప్పుడు. ఏది ఎలా పోతేనేం అన్నట్టు ఉదాసీనంగా ఘంటుం దామె. ఏదో వాకసూన్యభావమూ, విషాదమూ ఆమె హృదయాన్ని ఆవరించాయి.

పిల్లలకోసం మెల్లిమెల్లిగా భోజనం తయారుచేస్తోందామె. మనస్సుమాత్రం మనస్సులోలేదు తలలో ఏసేనో జ్ఞాపకాలు మేలుకుంటున్నాయి. ఎప్పుడో గడిచింది — చిరకాలం నాటి జ్ఞాపకం అవి

ఇవాళటి ప్రవృత్తనాయవాది రాబర్టు ఆనాడు వాక పల్లెటూరి పిల్లల సభ్యత అంటే ఏమిటో తెలియదతడికి. అందచందాలు అసలే లేవు. రోజూ ఇవనా వాక తిరిగేవాడు. ఈ మ నెల్లడిస్తూ ఆమె ప్రాణాలు గుక్కుతినేవాడు. నామూన్య మర్యాదాకూడా తెలియని ఆ మూర్ఖ

శిఖామణి వికారం చూసి నవ్వుకునేది ఇవానా. రాబ్ అంటే ఇష్టమే ఆమెకి. కాని, అతణ్ణి భర్తరూపంలో భావించడానికి ఆమెకల్లోకూడా సాహసించలేదు. అందుకనే అతడు గాఢమయిన నిట్టూర్పు విడిచినప్పుడల్లా ఆమె తీక్షణమయిన తిరస్కారంతో నవ్వుతూ అతణ్ణి కుంగదీసి వొదిలిపెట్టేది.

ఐతే అనుకోకుండా జీవితంలో పెద్ద మార్పు వచ్చేసింది.

రాబర్టు యూనివర్సిటీలో చదవడానికి వెళ్ళిపోయాడు. ఇవానాకి పెళ్ళయిపోయింది. ఆటపాటలతో గడిచిన బాల్యజీవితం స్మృతిగా మాత్రం దాచిపెట్టినట్టు వుండిపోయింది.

ఇవానా పెళ్ళయి పదేళ్ళయింది. ఈపదేళ్ళలోనూ నిజమైన ప్రేమ వాకనాడూ అనుభవించి ఎరగదామె. చిన్ననాటి ఆ అద్భుతమైన తన ఆటలనాటినేస్తం రాబర్టు ఇవాళ మాటి మాటికీ కళ్ళముందు కట్టినట్టు జ్ఞాపకం వస్తున్నాడు.

ఆటల్లో ఇవానా దగ్గర వోడిపోయినట్టు బుద్ధిపూర్వకంగా వొప్పుకునేవాడు రాబర్టు. గుడ్లసీళ్ళు తిప్పుకుంటూ ఆమె కేసి చూసేవాడు. ఆచూపుల్లో ఫూరికే అర్థంకాని బాధచీకటిలా కమ్ముకుంటూ కనిపించేది. గెలుచుకున్న ఇవానా గర్వంతో, ఉడికించే తీక్షణమైన నవ్వుతో దానికి బదులు చెప్పేది. హృదయంలేని ఆనాటి తన స్వభావం జ్ఞాపకంవచ్చి ఇవాళ వాకవిధమైన వేదన - ఆర్ద్రమూ, కోమలమూ అయిన వేదన ఆమె హృదయంలో మొలకలెత్తుతోంది.

పిల్లల అల్లరికేకలు ఆమె ఆలోచనమేఘాలు చెల్లా చెదురు చేసేశాయి.

గోలచేస్తూ వాళ్ళు గదిలో ప్రవేశించారు, టేడీ, ఏమా. టేడీ తల్లివ్యాఖ్య చదికిలబడ్డాడు. ఏమా తల్లివీపుమీద ఎక్కింది; చిన్నచేతుల్తో ఆమె మెడ చుట్టేసుకుంది. ఆనందంలేని ఇవానా నీరసజీవనంలో స్వర్గం తెచ్చిపెట్టేవాళ్ళు పిల్లలు. ఇద్దరూ తల్లిదగ్గర వాళ్ళపుస్తకాలు విప్పికూచున్నారు. ఒకడు పాఠాలు వినిపిస్తే, వాకతె అర్థాలు అడగడం మొదలుపెట్టింది.

ఇవానా మనోనేత్రాలనించి గతకాలంనాటిచిత్రం మెల్లి మెల్లిగా చెరిగిపోవడం మొదలైంది. చివరికి పూర్తిగా మాసిపోయింది.

చలికాలం.

ఒకనాటి ఉదయం—

ఉదయసూర్యుడి కిరణాలు పట్నంలోనివెడల్పాటి రోడ్డు మీద హాయిగా ప్రకాశిస్తున్నాయి.

ఎండదిక్కు వీపుపెట్టుకుని ఎవరో జాలిగా బిచ్చమడుగు తున్నాడు.

పత్రికలమ్మే కుర్రాడు విదేశవార్తలతో గావుకేకలు వేస్తున్నాడు.

రోడ్డు రెండుపక్కలా వచ్చిపోయేజనం అధికమవుతున్నారు.

ఒకబంధువు ఇంటినించి భర్తతో తిరిగివస్తోంది ఇవానా. కొంతదూరంవచ్చాక ఇక్కడ వొక క్లయింటుతో పసివుంది నాకు. కువ్వు వొంటరిగా ఇంటికి వెళ్ళిపోగలవా? ఏమయినా ఇబ్బంగా” అన్నాడుభర్త.

“ ఎమీ ఇబ్బందిలేదు.”

సరిగ్గా అదేసమయానికి రోడ్డుకి రెండోపక్కనడుస్తూన్న జనంలో వొకరిమీద ఇవానా చూపుపడింది. ఉత్తరక్షణంలో అతడిచూపు ఇవానాచూపుతో కలిసింది. వెంటనే, సిగ్గుపడ్డట్లు కళ్ళుకిందికి వాల్చేసుకుంది ఇవానా. ఆతడు రోడ్డు దాటి ఇటువచ్చాడు. తలమీంచి టోపీతీసి మర్యాదగా వందనం చేశాడు. అతడికేసి వోసారిచూసి తలవొంచుకునే జవాబుచెప్పింది ఇవానా.

అతడి చూపులు ఇవానా గుండెలు చీల్చుకు పోయినట్టయింది.

గాయపడిన చూపులవి.

దుఃఖంతో గుములుతూన్న చూపులవి.

కల్మషంలేని ప్రశాంతమెన చూపులవి.

ఆమెకి బాగా తెలిసిన చూపులవి.

ఆమెభర్తతో రెండుమూడు మాటలాడి, మళ్ళీవోసారి ఇవానాకేసిచూసి వెళ్ళిపోయాడతడు.

“ రాబట్టు చాలా మంచిమనిషి. అతడినడవడి చాలా మంచిది.”

పరధ్యానంగా ఇవానా ఏదో జవాబు చెప్పింది. సరిగ్గా అర్థం కాలేదు.

“వేపర్లో చదివాను. ఒక పెద్ద కేసుమీద రాబట్టు ఎమస్టర్డ్ము వెళ్తున్నాడు. అదృష్టవంతుడు.— నరే, నేను వెళ్తున్నాను—” నోటిమాట నోట్లో నేవుంది. ఇవానా భర్త వొక మలుపు దగ్గర ఆమెని వొదిలి వెళ్ళిపోయాడు.

ఇవానా పరధ్యానంగా నడుస్తోంది. మానసికంగానూ, శారీరకంగానూ ఏదో అవ్యక్తమైన స్వప్నంలో మునిగినట్టుంది, ఆమె.

అతణ్ణి కలుసుకుంటేనా? ఎన్నో అన్ని మాటలుమాట్లాడుతుంది ఇవానా. తన వూళ్ళోని మాటలు — చిన్నప్పటి మాటలు—ఆనాటి స్నేహం, జుట్టూ గురించిన మాటలు — ఇంకా, ఎన్నో అన్నిమాటలు.

ఇవానా నడకలో వేగం తగ్గుతోంది. అలాగే సందు నాలుగురోజులూ కలిసేచోటికివచ్చింది. తమవాకిలి ముందు పూలతోట గేటు కనిపిస్తోంది. గేటుమీంచి పొద్దుతిరుగుడు పువ్వు సగం విడుతూ తలవూపుతోంది.

హఠాత్తుగా, పరిచితమైన కంఠం విని ఇవానా తుళ్ళి పడింది.

కల చెదిరిపోయింది.

కశ్యేత్తి చూసింది.

ఎదురుగుండా రాబట్టు!

నిలువునా ఆపాదపస్తకం కంపించిపోయిందామె. మొహం ఎర్రపడింది. గుండెల్లో నెత్తురు గడ్డకట్టినట్టయింది. ఎలాగో తనని తాను సుమాళించుకుంది.

“నమస్తే రాబ్, బావున్నావా?”

ఇంకోలాగ అతణ్ణి పిలవలేకపోయిందామె. ఇవానా కుడి చేతిని తనచేత్తో అందుకున్నాడు రాబర్టు. వేడిగా వుంది అతడి చెయ్యి: దృఢంగానూవుంది. ఇవానాకి చిరపరిచితమైంది ఆచెయ్యి.

“ఇవా, - ఇప్పుడూ ఇవాఅనే పిలవవచ్చా నేను? అన్నాడు రాబర్టు.

“ ఎందుకు కూడదు ? ”

ఇవానా హృదయంలో ఏదో బాధ రేకెత్తి నట్టయింది.

“ ఒక సంవత్సరమవుతుంది. ఈవూళ్ళోనే వున్నాను. ఇన్నాళ్ళకి నవ్వు కనిపించావు. ”

చిన్నచిరునవ్వుతో మనస్సులోని భావం మరుగు పరుస్తూ అన్నాడు రాబర్టు.

“ నిజమే. పార్టీలూ, కేసులూ - వీటితోనువ్వు పట్నం తూర్పు దిక్కువుంటున్నావు. నేను మా ఆయనతో పడమటి దిక్కువుంటున్నాను. అంచేత ... ”

చిరునవ్వుతోనే జవాబు చెప్పింది ఇవానా.

నవ్వులూ వాటితో ఇలాగే సాగింది సంభాషణ.

“ రాబ్, మొదట నిన్ను పోల్చుకోనే లేకపోయాను, తెలుసా ? అంత మారిపోయావు నువ్వు. ”

“ఇవా, బైట నోలో చూర్చకనపడుతోంది, నిజమే. కాని, లోపల సిసరంతయినా మారలేదు. నమ్ము.”

ఇవానా మొహంమ్మిద దృష్టిసోపుతూ అన్నాడు రాబర్టు.

కిందికి చూస్తూ నుంచుంది ఇవానా. ఆమె హృదయంలో ఏదో అర్థంకాని ఆనందంనిండి పోసున్నట్టుంది. ఏదో గెలుపు సాధస్తే కలిగే ఆనందంలాంటి ఆనందమది.

“సాయంకాలాలు ఎటుయినా తిరగడానికి వెళుతుంటావా?”

“ఆ, పిల్లల్ని తీసుకుని...”

“ఓహో, సరే. — ఎంతమంది మిటి పిల్లలు?”

ఆశ్చర్యపడటం చూస్తూ అడిగాడు రాబర్టు.

“ఒక అబ్బాయి, ఒక అమ్మాయి.” తలవంచుకునే చెప్పింది ఇవానా.

ఎవరూ మాటాడలేదు కొంతసేపు.

గుర్రబృథు పరుగెత్తుకపోతున్నాయి.

చిల్లరసామాను లమ్మేకాదు అదుస్తూపోతున్నావు.

కుర్రాథు జట్టుజట్టుగా స్కూలు దిక్కు పరుగెడుతున్నారు.

ఈ ఇద్దరు స్త్రీపురుషులుమాత్రం వొణుకుతూవున్న హృదయాల్లో మాట్లాడకండా అలాగే నుంచున్నారు. ఇద్దరి చూపులూ వాళ్ళ కాళ్ళకింద నేలమీదే లగ్నమైవున్నాయి.

చివరికి ఇనానా అంది “ నువ్వేదో విదేశం వెళతావని విన్నాను. ”

“ ఇంకా విశ్వయంకాలేదు. మొదట వెళదామనే అనుకున్నాను. కాని, ఇవా, వెళ్ళాలని అంతఇదిగా లేదిప్పుడు. ”

“

“ ఇవా, నువ్వు ఎప్పుడయినా స్కేటింగుకి వెళ్తుంటావా? ”

“ అప్పుడప్పుడు వెళ్తుంటాను. ”

“ ఇవాళసాయంత్రం వస్తావా? ఇవాళమంచి ఉత్సవం వుండక్కడ. మందుగుండుకూడా కాలుస్తారు. డాన్సు అడీ వుంటుంది. — వస్తావా? ”

కళ్ళెత్తి చూడలేకపోయింది ఇవనా.

పురుషుడి కళ్ళు — పిలుస్తూ మెరిసే మగవాడిచూపుల్ని — దుర్బలమైన స్త్రీహృదయం నిరాకరించడం కష్టం.

“ శుభ్రం వస్తానని చెప్పలేను. నేను.....”

తడబడుతూ అంది ఇవనా.

“ ఎంచేసా? ”

అమె మెత్తని చెయ్యి తన చేతిలోకి తీసుకున్నాడతడు.

“ ఏం, భయపడుతున్నావా? నామీద నమ్మకం లేదా? ఇవా! ”

ఇవనా నూటాడలేదు. ఆమె బుగ్గలమీద ఎరుపు నిగనిగలాడుతోంది.

వణుకుతూవున్న ఆమె మెత్తనిచేతిని మెల్లిమెల్లిగా నొక్కుతూ అన్నాడు రాబర్టు :

“ రావాలి తప్పకుండా రావాలి. ఏం, సాయంకాలం నీకోసం కనిపెట్టుకువుంటాను. ఇవా, - వస్తా. ”

రాబర్టు వెళ్ళిపోయాడు.

ఇవానా హృదయంలో నొక గొప్ప ఆకర్షణావేసి వెళ్ళాడతడు. ఆవుకుందికి అసాధ్యమైంది. ఆ ఆకర్షణ.

గదిలో నిలువుటద్దంముందు ముస్తాబు చేసుకుంటూవుంది ఇవానా.

ఆమె మనస్సు మనస్సులో లేదు.

ఒకకొత్తజీవనం ఆమెముందు తలుపులు తీసుకుని పిలుస్తున్నట్టుంది.

ఇన్నాళ్ళ బతుకులో ఆమె ఆనుభవించిందేముంది? - నిరాదరణ, ఈసడింపు, అవమానమున్నూ.

తనభర్త ఇంట్లో ఆమె నొక నమ్మకమయినా కరు. అంతే. అంతకంటే ఆమె జీవితంలో ఆమె పొందిన ఆధిక్యత ఏముంది?

ఆమె జీవితంలో ఆనందంలేదు ; ఆనుభవంలేదు ; ఉత్సాహంలేదు. ఉన్నదల్లా ఉత్సాహంలేని అరివచాకిరి.

మిగిలిన యవ్వనంతో అందంగా వున్న ఆమె శరీరం వొంపులు నిలువుటద్దంలో చూసుకుందామె.

ఇవాళ సాయంకాలంకోసం ఆమెహృదయం దాహంతో వున్నట్టుంది.

ఇవాళ తన జీవితంలో సౌఖ్యం అనుభవిస్తుం దామె.

ఇందులో తప్పేముంది ?

పాపమేముంది ?

ఇద్దరూ ఏకాంతంగా కూచుంటారు.

కష్టమూ సుఖమూ మాట్లాడుకుంటారు.

కొంచేపు డ్యాన్సు చేస్తారు.

ఇందులో తప్పేముంది ?

పాపమేముంది ? అపరాధంమాత్రమేముంది ?

సంతోషంలేని తన నీరసజీవితం కొంచెం రసవంతం చేసుకోవాలనే ఆమె అభిలాష.

మొరడుబారిపోయిన బతుకులో కొంచెం సచ్చకనం తేవాలనే ఆకాంక్ష.

ముస్తాబు పూర్తయింది.

పైన నోవరుకోటు వేసుకుంది.

వీపు మీద స్కార్ఫు తగిలించుకుంది.

మళ్ళీ మరోసారి అద్దంలో చూసుకుని జాబ్బు సరిచేసుకుంది.

పొడరు పఫ్ మరోసారి బుగ్గలికి రాసుకుంది.

చేతిరుమాలుమీద మరోసారి అత్తరు పులుముకుంది.

ఇక బయలుదేరడమే తరవాయి.

బయట పిల్లలుకేకలు.

హటాత్తుగా తలుపు తెరుచుకుంది.

పరుగెడుతూ టేడీ గదిలో ప్రవేశించాడు.

ఇవానా మొదటి బంగారుపాప తేడీ.

“ఇక్కాడా వున్నావు? అమ్మా, ఏక్కడికో వెళ్తున్నావా?”

“అవునురా, తేడీ!”

కొడుకుని తేరిపార చూసింది ఇవానా. అందమూ, అమాయకత్వమూ, ప్రకాశమూ కుర్రాడి మొహంలో తొణికిసలాడుతున్నాయి.

“ఎం రా, ఇంతసేపూ నువ్వు ఆడుతూనే వున్నావా?”

“ఊ, కాని అమ్మా, విన్నావుతే, ఇవాళా హైరీని అందనూ ఏడిపించి వాదిలిపెట్టారే. హైరీ నీకు తెలుసా? తెలీదూ? ఆదొడ్డిలో వుంటామా! —

ఇవానా హైరీని ఎరుగును. అతిడి తల్లినీ ఎరుగును. సంవత్సరం కావస్తుంది, మొగుణ్ణి, కొడుకుని వాదిచేసి ఎవరో పాతన్నే హితుడితో లేచిపోయిం దామె.

“ఇవాళ మళ్ళీ హైరీని ఏడిపించారమ్మా! వాళ్ళ అమ్మని నానామాటలూ అని, వాణ్ణి వుడికించి వుడికించి చంపారు” అన్నాడు తేడీ.

“వాళ్ళంతా చెడ్డకుర్రాళ్ళు. వాళ్ళతో నువ్వు జట్టుకూడకు” ఇవానా కంఠం వొణకడం ప్రారంభించింది.

“సన్ను వాళ్ళేమీ అనరే. నువ్వు వాళ్ళకి బెల్లమూ అదీ పెడతావు కదూ! అంచేత నిన్ను వాళ్ళు ఎంతో ఇదిగా చూస్తారు.”

చప్పున కొడుకుని గుండెలికి అద్దుకుంది ఇవానా. ముద్దుల్తో అతడి మొహం ముంచెత్తింది.

ఒక్కక్షణం గడిచింది.

“నువ్వు ఎక్కడికో వెడతావులే, అమ్మా!” అన్నాడు తేడీ.

“ఉండవూ, ఎక్కడికీ వెళ్ళను.”

ఓవరు కోటు తీసేసింది ఇవానా.

ఆమె మొహం పాలిపోయింది. పల్పటి పెదవులుబిగించి, ఆమె ఏదో దృఢనిశ్చయానికి వచ్చినట్టు కనిపిస్తోంది. హృదయంలో ఏదో మహాయుద్ధం ముగిసినట్టుంది. శరీరం యావత్తూ సడిలిపోయి నట్లయింది.

తేడీ కిలకిలమంటూ సంతోషంగా అన్నాడు :

“ఎక్కడికీ వెళ్ళవు కదులే, అమ్మా! అయితే మాంచి బావుందే. ఒసేయి అమ్మా, ఆరాజుకూతురు కథ రాత్రికి పూర్తి చెయ్యాలి మరి! ఏమాని పిల్చుకురానా? ఇప్పుడే చెప్పు తావా? పెద్దకథకదూ మరి!”

సోఫామీద చదికిల బడింది ఇవానా.

“వెళ్ళు, ఏమాని పిల్చుకురా.”

గదిలోంచి బైటికి పరిగెత్తాడు తేడీ. గబగబా వేస్తున్న అతడి అడుగులకేసి ప్రేమనేత్రాల్తో చూసింది ఇవానా.

ఏదో అర్థంకాని ఆత్మతృప్తితో ఆమె మొహం తళతళా ప్రకాశించింది.

మోతీ

“ ఆ బెల్లు ఎంత ? ”

దుకాణదారుణ్ణి ధర అడిగిం దామె.

పాత గుడ్డపీలికలు కట్టిన ధూళి దులిపే కర్ర బెల్లు దిక్కు చూపిస్తూ దుకాణందారు అడిగాడు — “ ఇదా ? ”

“ ఉర్రూతలూ — అంది. ”

మరో బెల్లు చూపించా డతడు.

“ అదికాదు — దానిమీదిది. ”

ఆమెక నచ్చిన ఆ బెల్లుదిక్కు దుకాణందారు కర్ర చూప గానే ఆమె అంది—“ ఆ, అదే—దానిధర ఎంత ? ”

“ పన్నెండణాలు. ”

చాలా హెచ్చనిపించిం దామెకి. అయినా పూరికే కను కుందా మని మళ్ళీ అడిగింది.

“ ఎంతా ? ”

“ పన్నెండణాలు. ”

తన చిన్ని చిట్టివేళ్ళని ఉపయోగించి లెక్క పెట్టడం మొదలు పెట్టిం దామె — “ ఒకటి, రెండూ, మూడూ... ”

ప్రయిమరీస్కూల్లో రెండోతరగతి చదువుతూవున్న చిన్న అమ్మాయి ఆమె. కాసీ అర్ధణా తప్ప ఎన్నడూ హెచ్చు డబ్బులు ఆమె చేతిలోకి వచ్చిన పాపానపోలేదు. బళ్ళో తక్కువ అవీ నేర్చుకుంది — ఆరవై నాలుగుకానులు, పద

హారుఅణాలు వొకరూపాయి. ఇవన్నీ ఆమెకి జ్ఞాపకము న్నాయి. కాని, లోకవ్యవహారంలో వుండే రాగిడబ్బులుతో ఆమెకి ఏమాత్రమూ సంబంధమే లేదాయె. అంచేత పన్నెండు అణాలుఅనేసరికి ఆమె గుండెల్లో దడదడలాడింది.

బడికి వెళ్ళేటప్పుడూ, బడినించి వచ్చేటప్పుడూ ఎన్నో సార్లు ఆమె ఆబెల్లు చూసివుంటుంది. ఆమె సాటివయస్సు పిల్లలు ఎంతోమంది ఆదుకాణంమీద చాక్లెట్లో, పిప్పరమెంటుబిళ్ళలో, కాగితాలో, రబ్బరో, కలమో, పెన్సిలో - ఏదో వొకటి కొంటూ వుంటారు. అప్పు డప్పుడు వాళ్ళతోకూడా ఆమె వెళుతుంది. ఐతే, ఆమె దృష్టంతా వొక్కఆబెల్లుమీదే వుండేది. నిజంగా ఆబెల్లంటే ఆమెకి మహాఇది.

ఎన్నోమాట్లు దాన్ని చూసివుంటుందామె. ఎన్నోమార్లు ధర అడిగివుంటుంది. ఎన్నోసార్లు దుకాణందారు ఆమెని కసిరివుంటాడు. తానేమో తన వ్యాపారమేమో చూసు కోవలసినవాడు దుకాణందారు. ఈపిల్లసరదా అతడికేం పడుతుంది? ఇంతవరకూ వొక దమ్మిడి వస్తువు కొన్న పాపాన పోలేదామె. కాగితమూ, పెన్సలూ, రబ్బరూ, కలమూ ఏదీ కొనలేదు. ఇవన్నీ ఇంటిదగ్గరే దొరికేవామెకి. అంచేత ఆమె ఏవస్తువా ఎన్నడూ కొనేది కాదు. ఊరికే ధరఅడు గుతూవుంటే దుకాణందారు చిరాకుపడడూ! అతడు కసురు తున్నా, చిరాకుపడుతున్నా కుక్కబెల్లుమీద వున్నవ్యామో హంమాత్రం వొదులుకోలేదు, అమ్మాయి.

బడికి వచ్చేటపుడూ, ఇంటికివెళ్ళేటపుడూ బెట్టుని చూస్తేనే కాని ఆమెకి తోచేదికాదు. నిజానికి ఎంతో అందంగావుంది బెట్టు. చర్మం మెత్తగానూ, మంచినీతనంగానూ వుంది. చిన్నచిన్ననాలుగు మువ్వలూవున్నాయి దానికి. ఎంతో బాగా మోగుతాయవి. అందంగావున్న అట్టకి తగిలించి వుండది. అంచేత మరీబాగా అవుపిస్తోంది. గాలికి కదిల్తే చాలు, అదిమెరుస్తుంది. గిల్లుగిల్లుమంటాయి మువ్వలు; నన్నని ధ్వనిచేస్తాయి. అదంతాచూస్తే అమ్మాయి ఆనందం హద్దూపద్దూ వుండేదికాదు.

బెట్టుచూడడమన్నా, తనజట్టు అమ్మాయిలికి చూపించడమన్నా వెర్రెసరదా ఆమెకి. ఏమయినాసరే, అది కొనితీరాలి. ఈవాంఛ గాఢంగా ఆమెలో స్థిరపడిపోయింది. అంతా బాగానేవుంది. కాని, డబ్బులేవీ? పన్నెండుఅణాలు ఎలా కూడబెట్టడం?

ఏదో కొనుక్కు తినమని వాళ్ళ అమ్మ అడపాదడపా కానీ పరకా ఇచ్చేది. అలాఅని రోజూ అడిగితేమాత్రం కోప్పడేది. “రోజూ చిల్లరతిళ్ళు కావాలిసీకు! కానీలేదూ గీనీలేదూ, వెళ్ళూ, తిన్న గాబరికి” అంటూ గదమాయించి పంపేనేది.

అయినా బెట్టుచూడడం గుటకలుమింగడం మానలేదామె. దానికోసం ఆకలితోవుండయినా సరే, కానీ, అర్ధణా కూడ బెడుతూవుండేది. ఇలా మెల్లిగా నాలుగణాలవరకూ కూడ

బెట్టింది. ఎన్నోసార్లు అవి లెక్కబెట్టింది. మళ్ళీమళ్ళీలెక్కపెట్టింది. నాలుగణాలు - పదహారుకానులు-పావలా-ఇంతే, ఇంకా ఎనిమిదిఅణాలు కూడబెట్టాలి? సరిగ్గా రె.డింశలు! ఎలాగ? ఎక్కడనించితేవడం?

వరోజయితే నాలుగణాలూ ఆమె కూడబెట్టిందో, ఆరోజు బడినించి వచ్చేటపుడు దుకాణంనారుతో చెప్పిందామె.

“ఏయ్, ఇగో, ఆబెల్లు ఎవ్వరికీ ఇచ్చేయ్యకు. నేను కొనేస్తాను.”

“ఛాపో” — అంటూ సుద్దులుకట్టిన కర్రతో బీరువాలు దులపడం మొదలెట్టాడు దుకాణంనారు. ఆమెనూత్రం రోడ్డుమీంచి రెప్ప వెయ్యకండా కుక్కబెల్లు చూస్తూ నుంచుంది.

కొన్నాళ్ళయూక, ఆమె పింతల్లి వాళ్ళయింటికి వచ్చింది. ఆమె వెళ్ళిపోయినప్పుడు, అక్కకూతుర్ని ఎత్తుకుని ముద్దుపెట్టుకుంది. “రూపాయి ఆమెచేతిలో పెట్టింది. ఎన్నోదినాల అభిలాష అకస్మాత్తుగా ఫలించింది. పింతల్లి వెళ్ళిపోయూక పరిగెడుతూ వెళ్ళి తన పుస్తకాలనంచీ విప్పింది. అందులోంచి వొక పాత సిగరెట్లుపెట్టి పైకితీసింది. కింద టఫీ మని చదికిలబడింది. పరికిణీకింద పరిచింది. తన పెన్నిధి యావత్తూ కుప్పపోసింది. ఒక్కొక్కపైసా లెక్కపెట్టడం మొదలెట్టింది. లెక్కపూర్తియూక, పిన్ని యిచ్చిన అర్దరూపాయీ

దాంతో కలిసింది. వెరళిమొత్తం పన్నెండణాల ముక్కానీ అయింది. ఆమె పెన్నిధి అంతా అంతే.

ఆమె కోరింది ఇలా హటాత్తుగా దొరికి పోయింది. ఆమె ఆనందానికి అంతమేలేకపోయింది. అనాళబళ్ళో పాతాల మీద పినరంతయినా మనస్సు నిలవలేదు. బడివొదిలేగంట దిక్కేవున్నాయి ఆమెచెవులు. చివరిగంట మోగడమే తడువు. పుస్తకాలసంచీ మెళ్ళో వేసుకుని టపీమని నుంచుంది.

ఒక్కపరుగుని దుకాణం దగ్గరికి వెళ్ళింది. ఉన్నచోటో భద్రంగా వుంది బెల్లు. బ్రహ్మానందం అయిపోయిందామెకి. సిగరెట్టుపెట్టెలోంచి డబ్బులుతీసి, దుకాణదారుముందు పోసిందామె. అట్టనించి తీసి బెల్లు ఆమె చేతిలో పెట్టాడు దుకాణదారు.

కుక్కబెల్లు ఆమెచేతిలో వుందిపుడు. మెల్లిమెల్లిగా పూపుతూ దాన్ని పట్టుకుందామె. మువ్వలు గిల్లుగిల్లుమంటూ, ఎంచక్కా మోగుతున్నాయి. చెప్పశక్యం కాకుండా వుంది ఆమెసంతోషం. పాలుపొంగినట్టు వుప్పొంగిపోతోంది.

బెల్లుకొన్నాక కూడా ఆమెదగ్గర మూడుకానులు మిగిలాయి. మూడుకానులూపెట్టి చిన్నచిన్న బిస్కెట్లు కొందామె. అయితే అందులో వాకటి ఆమె రుచిచూడలేదు.

ఇళ నామోతీ కొత్త బెల్లుపెట్టుకుంటుంది. ఈభానంతో ఆమె గెంతులేస్తూ గబగబా ఆమె ఇంటిదిక్కునడుస్తోంది. మోతీ అంటే ఆమెకి ప్రాణం. చిన్నపిల్లప్పటి

నించీ మోతీని—అదిఅన్నం తినలేనప్పటినించీ—పాలుపట్టి దాన్ని పెంచిం దామె. ఆమె దాన్ని పెద్దదాన్నిచేసింది. ఇప్పుడది పెద్దదయింది అయినా అది ఆమె దగ్గర పెద్దదికాదు, పిల్లే.

నిజంగా మోతీ అంటే ప్రాణంకంటే అధికం ఆమెకి. సర్వ ప్రపంచమూ వొక్కమోతీయే ఆమెకి. ఆమె గదిముందు గడపమీద ఆమె ఆటవస్తువులు యావత్తూ పడివుంటాయి. రంగురంగుల గుడ్డపీలికలూ, గాజుముక్కలూ, చిన్న టీసెట్లూ, చిన్నమంచమూ, చిన్నచిన్నగిన్నెలూ, ముంతలూ— అన్నీ అక్కడే పడివుంటాయి. పరసలో, వెంట్రుకలున్న రబ్బరు కుక్కపిల్లా తేచ్చిం దామె, మోతీ ఆడుకుందికి. తలమీద నొక్కితే కూఁ, కూఁ అని అరుస్తుం దది. ఇందాక కొన్న మూడుకానుల బిస్కెత్తులూ మోతీ, ఆమె కలిసి తినాలి. అందుకనే వొకటన్నా నోట్లోవేసుకోకండా ఇంటికి పట్టుకు వచ్చిందామె.

మోతీ చాలా మంచికుక్క. ఆ అమ్మాయిమీద అమిత మైన ప్రేమ దానికి. అమ్మాయిమీద తప్పించి మరెవ్వరి మీదా అంత ప్రేమలేదు దానికి. ఆమెని చూస్తేచాలు, దాని తోక ఆడుతుంది. చెవులు కిందికీ మీదికీ వూగుతాయి. దాని ఆటా, పరుగూ, గెంతులూ— వో, పట్టపగ్గా లుండవు.

బెల్లుపట్టుకుని వొక్క పరుగుని ఇంటికి వచ్చిం దామె. వాకిట్లో ద్వారందగ్గరికి వచ్చిందో లేదో, పిలనడం మొదలెట్టింది —

“మోతీ ! మోతీ ! - మోతీ !!”

- ఇదేమిటి ? ఇవాళ తన పిలుపుకి జవాబు లేదేమిటి ?

దొడ్లో, గడపమీద, నట్టింట్లో, పెరట్లో, రెండో అంతస్తు మీద - వాకట్లో - అన్ని చోట్లా వెదికిందామె. అన్ని చోట్లా పిలిచింది.

“మోతీ ! మోతీ ! - మోతీ !!”

వెదికి వెదికి అలిసి పోయిందామె. ఎక్కడా కనపళ్ళేను మోతీ.

ఎన్నోనార్లు గడపమీద ఎప్పుడూ మోతీ వుండేవోలు తొంగిచూసిం దామె. ఉదయం అక్కడ వొదిలి నెల్లిన తుండుగుడ్లతప్ప మరేదీ కనపళ్ళే దక్కడ. అవాళ తెల తెల వారగానే మోతీని చూసిందామె. ఎంతో లాలించింది దాన్ని ; ముద్దులాడింది. బాగా వొళ్ళంతా తోమి స్నానం చేయించింది. తాను మొహంతుడుచుకొనే తువ్వలుతోనే దాన్ని తుడిచి. శుభ్రంచేసింది. రెండుచేతుల్తోనూ దాన్ని పట్టుకుని లాలించింది. ప్రేమగా ఎంతోనేపు దాంతో వూసు లాడింది. సరిగ్గా దాని మొహంమీద మొహంపెట్టి అంది ; “నీకోసం నూంచి అందమైన బెబ్బువేస్తాను. ఏం, మరి-మరి చిన్న బిస్కెట్లు, తియ్యటి బిస్కెట్లూ తెస్తాను. ఆ, వీటితో మనం ఇద్దరమూ ఇవాళ మజాచేద్దాం. తెలిసిందా ! మోతీ !”

ఉదయాన్నే అరుగుమీదకూచుని కుక్కని ఆమె ఎంత ప్రేమగా లాలించింది ! ఆమె దిక్కు అదంతా చూడడానికి

ఇంట్లో వాళ్ళకి తీరుబడే లేదు. వాళ్ళంతా ఏదో మరో పని మీద ఏ గ్నమై వున్నారు. ఆమెతోడి పై అధికారి “ దొర గారు ” అవాళే మరోవూరు వెళ్ళిపోతున్నారు. ఆయనికి బదిలీ అయిపోయింది. అందుకని ఆయనికి టీసార్టీ ఇస్తున్నారు. ఆనందడిలో ఇంటిల్లిపానికి తీరికే లేదు.

సాయంకాలం ఆ అమ్మాయి బడినించి ఇంటికి వచ్చేసరికి దొరగారు టీ పుచ్చుకుని వెళ్ళిపోయారు. ఆయన్ని రైలుకి దిగ బెట్టి ఆమెతోడి ఇప్పుడే ఇంటికి వచ్చాడు.

ఎక్కడా మోతీ కనపడకపోవడంతోటే, ఆమె ఏడవడం మొదలెట్టింది. ఆమెని బుదిరించడం కోసం ఎంతో ప్రయోన పడింది శల్లి. ఎంతో సచ్చజెప్పింది. మరోకుక్కపిల్ల అంత కంటే సుంచది తెచ్చిపెడతానని ఆశపెట్టాడు తండ్రి. లాభం లేకపోయింది. ఆమె కన్నీళ్ళు కట్టిపెట్టలేదు.

“ మోతీ, మోతీ ”

పెదవులు మోతీ అనడం మానలేదు. చివరికి చిరాకు వేసింది తండ్రికి. కొట్టాడు అదా అమెని. డ్ర హూం. “ మోతీ, మోతీ ” పెదవులు మోతీ అనడం మానలేదు.

ఆమె నవ్వులూ, కేరింతలూ నుంటగలిసి పోయాయి. దేని మీదికీ ఆమె మనస్సు పోలేదు. గాత్రనిద్రలోనూ ఆమె పలవరిస్తూనే వుంది— “ మోతీ, అందంగా వుందికదూ బెల్లు! నీకు నచ్చిందా? ఏం, నచ్చిందా! ”

ఆమె మోతీ ఏమయిందో? ఏమో?

ఆమెసి సంతోషంగా వుంచడంకోసం చేసిన ప్రయత్నాలన్నీ వ్యర్థమే అయిపోయాయి. మరో కొత్తకుక్కపిల్లా తెచ్చారు కాని, దానిదిక్కు కళ్ళెత్తి చూడనైనా చూడలే దామె. ఆమె ఆరోగ్యం చెడింది. జబ్బు చేసింది. రోజూ జబ్బుతో ఆమె చిక్కిపోవడం మొదలెట్టింది.

ఎందరో డాక్టర్లు వచ్చారు. ఎన్నోమందులూ ఇచ్చారు. ఆమె ఉల్లాసంగా వుండడంకోసం ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేశారు కొత్తకొత్తమందులు పోశారు. స్పే! దేనివల్లా ప్రయోజనంలేక పోయింది. రాను రాను చావు దిక్కే దారి తీస్తున్నట్టుం దామె.

బదిలీ అయిన దొరగారి సిఫార్సువల్ల ఆమె తండ్రి; ప్రమోషను దొరికింది. జీతం సొచ్చయింది. సొచ్చజీతం మొదటి సారి అందుకుని అతడు ఇంటికి వచ్చాడు. అవాళ ఆమె జబ్బు లక్షణం ఏమీ బావుండలేదు. గడియో క్షణమో అన్నట్టుంది.

బల్లమీద అతడికోసం వాకి ఉత్తరం కనిపెట్టుకుని వుంది. అతడికి ప్రమోషనుకోసం సిఫార్సుచేసిన దొరగారు రాసిన ఉత్తర మది. దొరగారి అక్షరాలు కవరుమీద చూడగానే, చప్పన ఉత్తరం చించా డతడు. కుశలప్రశ్నలూ, పయి భోగ్యాలూ అయ్యాక, ఉత్తరం చివరిభాగం ఇలా వుంది:

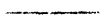
“.....దాని అందఁ చూసి, ఎంతో ప్రేమతో ఆకుక్క మీదగ్గిరించి పట్టుకు వచ్చాను. అయితే తొలినించీ అదే అరవడంతో మాప్రాణాలు తీసిం దది. ఇక్కడి మా డబల్

రొట్టి అదీ దానికి నచ్చలేదో ఏమో, తిండి గిండి పూర్తిగా మానేసింది. ఇలాటి వాకటోరకం తిండి దానికి అలవాటు లేదన్నమాట! కాళ్ళమీద తల దాచుకుని వో మూల అదే పడుకోవడం, ఎవరన్నా దగ్గరికి వెళితే అమాంతంగా కల బడడం — ఈ వెధవగుణం పట్టుకుంది దానికి. పిల్లా జెల్లా వున్న ఇంట్లో ఇలాంటి కాట్ల కుక్కని వుంచడం ప్రమాదం కూడాన్ను. అందుకని, దాన్ని వాదిలిపెట్టేశాం. వాదిలిపెట్టేశాక, అది బైట తిరిగితిరిగి నిన్న చచ్చిపోయిందని ఇప్పుడిప్పుడే తెలిసింది.....”

ఉత్తరం చదవడం పూర్తయ్యాక అతడి చూపు పక్కమీర పడివున్న కూతురిమీద పడింది. ఆమె దేహంలో వూపిం లేనట్టుంది. కళ్ళరెప్పలు మీది కెత్తడానికే ఆమెకి శక్తి లేకండా వుంది. ఇంత నీరసంగా వున్నా, కుక్క బెట్టు నూత్రం ఆమె చేత్తో విగించి పట్టుకునే వుంది. ఏదో చెప్పానని ద్రయశ్నం కాబోలు — ఆమె పెదవులు కదుల్తున్నాయి. పరిగెత్తుకు వెళ్ళాడు తండ్రి. ఆమె పెదవుల దగ్గర చెవిపెట్టాడు.

“ మో - తీ - మో - తీ ”

చాలా క్షీణస్వరం వినగలిగా డతడు. అదీ నిజంగా అతడు విన్నాడో, అతడి భ్రమో - చెప్పడం కష్టం.

తల

టర్నరు ద్వీపకల్పం వెనక లేనూన్ నది వొక సరస్సులా తయారైంది. అక్కడ వొక గ్రామం వుంది. గ్రామం చుట్టూ తేమగానూ బురదగానూ వుంటుంది. అక్కడే పోలాకుదొరకి పోరాహ మనిషిలో కలహం వచ్చింది. స్త్రీల శరీర సౌష్ఠ్యవానికి ప్రసిద్ధి చెందింది ఆ ప్రదేశం. వాళ్ళ రక్తంలో యూరోపియను రక్తం కూడా కలిసి వుంది. (బానిసలని అమ్మే ఇంగ్లీషు వాళ్ళ ప్రసాద మది. అని వాళ్ళోడిగామా కాం నించీ వస్తోంది. బహుశా పోరాహ మనుష్యుల్లో ఏమాత్రం కేకేసియను రక్తం కూడా కలిపి వుండాలి. (ఈ రక్తసంకరం మూలంగా నీర్ బోరో ద్వీపంమీది వుండే సరబక్షకుల్లో, ఈనాటి మనవాళ్ళ కొందరి దూరబంధువులూ వుంటారన్న విచిత్రభావానికి అవకాశం లేకపోలేదు.) ఏమయినా అనుకోండి, తక్కువజాతి తుంటర్లు కావేషీ తీర్చుకునే విధంగా ఆ సమయంలో పోరాహ మనిషి ఆ స్త్రీ గుండెల్లో బాకు పొడి చేశాడు. పోలాకు మీదకూడా కలబడ్డాడు వాడు. అయితే పోలాకు తన రివాల్యూతో వాణ్ణి అడ్డుకున్నాడు. దాంతో వాడి బాకు పోలాకు గుండెలమీదికి రాకండా, చప్పుడు చేస్తూ దూరంగా వెళ్ళి పడింది. గుండేమో వాడి చేతిమీద తగిలింది.

పోలాకు మళ్ళీ రివాల్యూరు కాల్చాడు. కాని గురి తప్పి పోయింది. పాకలో వొక కిటికీ మాత్రం పగిలి పోయింది.

మీదికె త్తిన చేతికిందినించి చూస్తూ పోరాహమనిషి ద్వారం దగ్గర ఆగిపోయాడు. బైటి వెలుతురుకేసి చూశాడు పోలాకు. తన ఎదురుగుండా పోరాహమనిషి మొహం ఎండలో మెరుస్తూ అవుపించింది. జరిగిన దీనంతటికీ ఆవేగంతో వాణికి పోతూ పోలాకు వొక్కడే ఇంగ్లీషుపాకలో వుండిపోయాడు. అదంతా ఎంతవేగం జరిగిపోయిందంటే, దానిగురించి చదవాలన్నా అంతరెండింతలు సమయం తీసుకుంటుంది.

స్త్రీ శరీరంలో ఏమాత్రమూ ప్రాణం లేదు. అది గ్రహించేసి, ద్వారందాకా వచ్చాడు పోలాకు. బైట నాలుగు దిక్కులూ చూశాడు. ఎండలో ప్రతీదీ మెరుస్తూవుంది. యాత్రాదశంలోని కూలీలు అయిదారుగురు పాకలబైట చూస్తున్నారు. తుపాకీ వేలవలసిన అవసరం ఏమివచ్చిందో అర్థంకాక నిచ్చెరపోయి చూస్తున్నారు వాళ్లు. నది వరదల్లో కొట్టుకువచ్చిన నల్లటి వొండు కూలీలవెనక మైదానంలా వుంది. నదివొడ్డున పెరిగిన మామిడితోట మసక మసకగా అవుపిస్తోంది. ఊళ్లో అలజడి కాని, సందడి కాని ఏమీ వున్నట్టులేదు. ఊరి ఆవరణప్రాకారం గోడలు కొంచెం కొంచెంగా అవుపిస్తున్నాయి.

భద్రంగా పాకలోంచి బైటికివచ్చాడు పోలాకు. నది వొడ్డుకి వెళ్లాడు. మాటిమాటికీ వెనక్కి తిరిగి చూస్తున్నాడతడు. పోరాహమనిషి పత్తాలేదు. పెద్ద పొరపాటే చేశాననుకుంటున్నాడు పోలాకు. జరిగిపోయినదానికోసం విచారిస్తు

న్నాడు. అన్నిటికంటే చిక్కేమిటంటే, జరిగిందంతా రహస్యం లేకండా వాటరుహపుసుతో చెప్పాలి. వాటరుహపుసు చాలా జాగ్రత్తమనిసి. ప్రసర్తన సరిగా వుండాలనే వ్యక్తి. చాలా స్థిరమయిన స్వభావ మకడిది. పోలాకు తనని తాను నిందించుకోవడం ప్రారంభించాడు. తన అస్పృహని తీటుకున్నాడు. వాటరుహపుసుని చెడామడా తీట్టాడు. (ఏమంటే తనకి తెలుసు. ఇదంతా బ్రహ్మాండం చేస్తాడు వాటరుహపుసు.) తానిప్పుడు చిక్కుకున్న ఈ ఆక్రమకా పడమటి కోస్తానీ నోటికివచ్చినట్టు నిందించాడు. యాత్రావశంతో అతడు విసుగెత్తిపోయాడివుడు. దీనంతటివెనకా పోరాహమనిషిని ఎక్కడ వెదకడమా అనిన్నీ పూగులాడుతోంది మనస్సు.

చెప్పాలంటే ఇదనిపిస్తుంది, -ఇప్పుడు జరిగిన ఈహత్య చీమ కుట్టినట్టయినా లేదు పోలాకుకి. గడిచిన మూడు నెలలనించీ ఎన్నో అన్ని ఘోరాలు చూస్తూ నచ్చాడతడు. చెచ్చిపోయిన ఆడవాళ్ళూ, కాలి బుగ్గయిపోయిన పూళ్ళూ, దిక్కులేకండా పడివున్న శవాలూ ఎన్నో చూశాడు. క్లిష్టం నదీతీరంలో 'సోఫా' గుర్రపువశం అడుగు పెట్టినచోటల్లా చూశాడు. తన సున్నితభావాలు మోటు దేరిపోయాయి. ఇప్పుడతని బాధిస్తున్నదల్లా తన స్వంతవిషయమే. ఏమంటే, పోరాహమనిషితో రగడ రావడం తనమీదికి ఆపద వచ్చి పడడమీ అని తనకి బాగా తెలుసు.

ఒక నీగ్రో సొకరు అతణ్ణెదో అడిగాడు. చిరాకుగా వాణ్ణి కసిరాడు పోలాకు. హెడ్డాప్టరుగాని గదిలోకి దూరే బడి కుర్రాడీలాగ, నారింజచెట్లమధ్యవున్న గుడారంలోకి వెళ్లాడతడు. అందులోకే వాటరుహాసు పడుకుని వున్నాడు.

జ్వరం వచ్చి మంసుతాగడం వల్ల ఇంశవరకూ నిద్రనుళ్ళు గానే వుండతడికి. అతడి నగ్గిరికి వెళ్లి వాక కాని పెట్టెమీద చతికిలబడ్డాడు పోలాకు. అతడు లేచేవరకూ సినీక్షించడం మొదలు పెట్టాడు. గుడారమంతటా గిన్నెలూ, ఆముఖాలూ అవీ పడివున్నాయి. మేండ్డిప్రదేశం వారినించి వాటరుహాసు సంపాదించిన వవి. అవి అన్నీ సులీమా వెళ్లడవలచూద పంపించే ప్రయత్నంలో వున్నాడతడు.

కొంచేపయాక వాటరుహాసు మేలుకున్నాడు. కాష్టా చేతులూ చాచుకున్నాడు. ఆరోగ్యం బాగానే వుందని పించింది. అతడికోసం టీ తయారు చేశాడు పోలాకు. కీ తాగుతూ వుండగా జరిగినకథ చెప్పాడు. ముందు చిన్న ఉపోద్ఘాతం తగిలించి, తరవాత అసలు విషయం చెప్పాడు. పోలాకు అనుకున్న దానికంటే విషయం ప్రమాదకరమైందని గుర్తించాడు వాటరుహాసు. పోలాకుని సందించడంతో వూరుకోలే దతడు. కోప్పడ్డాడు. కసిరాడు. పుచ్చచీవాళ్ళు వేశాడు. “నల్లవాళ్ళు మనుష్యులే కాదనుకుంటారు కొందరు. అదిగో అలాంటి మూళ్ళల్లో వాడివినువ్వు. ఒక్కరోజు జబ్బు పడ్డాను నేను. ఇంతలోనే వీకలమీదికి తెచ్చావు నువ్వు.

ఒక్క నెల్లో మూడుమాస్లు సీగ్రోవార్లతో తగువులాడావు. ఈ మారు బాగానే తింటావు. పోరాహ మనిషంటే ఏమనుకున్నావు? ఇంశకిముందు సంపాదించిన కీర్తి చాల్లేదు గామోసు నీవంటి మహానుభావులవల్లే మనజాతి గంగచాలవు తోంది. మళ్ళీ పెద్దకుటుంబంలోంచి వచ్చానంటావు! ఏళ్లు కసితిర్చుకోందే వాదలరు. నీలాంటిచవటా, దద్దమ్మా, గాడిదా...”

“నలేలేండి. ఆగండి. చాల్లేండి” చీదరించుకుంటూ అన్నాడు పోలాకు.

అలా అంటూంటే మరింతమండుకు వచ్చింది వాటరు హాసుకి. కూచున్నవాడల్లా నుంచున్నాడు. మరింత గట్టిగా గద్దించడం మొదలెట్టాడు.

“చూడూ, పోలాక్, నువ్వు వెంటనే ఇంటికి వెళ్లిపోవాలి.” కోపం పట్టలేకపోతున్నాడతడు. “నాతో మరి వుంచలేను నిన్ను. నీమూలంగా నేను బాగుపడలేను కూడాన్ను.....”

“నలే, మరి అధికంగా చెప్పకండి. నేనే వెళ్లిపోవాలని చూస్తున్నాను.” వాటరుహాసు మాటకి అడ్డువస్తూ అన్నాడు పోలాకు.

వాటరుహాసు తగ్గిపోయాడు. ఒక స్టూలుమీద కూచుంటూ ఇలా అన్నాడు: ఇదిగో పోలాక్, త్వంశుంతా అంటే శ్వంశుంతా అనిపించుకోవడం ఇష్టం లేదు నాకు. మన పోగ్రామంతా నీమూలంగా తల్లకిందులైపోతూ వుంటే.

మాత్రం కోపం రాకమానదు. నీతోకూడా సులీమాదాకా రావడానికి సిద్ధంగా వున్నాను. సరాసరి నిన్ను కోడమీద ఎక్కించే వస్తాను.”

“అక్కర్లేదు. దగ్గిరేకదా! ఒక్కణ్ణి వెళతాను ”

“దూరమూ దగ్గిరూ అని ప్రశ్నలే దిక్కడ. పోరాహ మనిషికో జట్టేఅంటే నీకింకా అర్థమై పట్టులేదు. ”

“అయితే, ఆమె వాడితాలూకా మనిషని నాకేం తెలుసు? ” విసుక్కుంటూ అన్నాడు పోలాకు.

“ తెలిసినా మాసినా ఆమె వాడిమనిషే, ” అన్నాడు పోలాకు - “ ఏమయినా వాదిలేసిన బాణం మళ్ళించలేవు. ఒక్కడివే వెళ్ళా లనుకుంటున్నావా? ఎచేత? కొంచెం ఆలోచించిచూడు, నీమీద ఏం వస్తుందో! పోరాహా వాళ్ళ చిల్లంగినుత్రాలే ఇక్కడ శాసనాలని గ్రాహించ తేకండా వున్నావు. చిల్లంగేమందు. చిల్లంగే న్యాయం. చిల్లంగే భయం. అదే ఇక్కడ సైన్యాధిపతిని నిర్ణయిస్తుంది. హత్య జరిగాక, దీనితీర్పు వాళ్ళపక్షమే అయిపోతుంది.

“ నీ శత్రువు బహుశా చిల్లంగే ప్రయోగిస్తాడు. అదే ఇక్కడ అంతాను. ఐతే, మనకూలీలు మేండ్డిజాతి వాళ్ళు కావడం కొంత అదృష్టం. ఇక ఇక్కడినించి డేరా ఎత్తి వెయ్యవలినే వస్తుంది. సరే కాసి, అప్పుడు నీగురి ఏమై పోయిందంటా? మంట కలిసిపోయిందే ! ”

కొంచేపు మాట్లాడకండా గంభీరం వహించా డతడు. అతడిబుర్రలో లేస్తున్న ఆలోచనలు మంచివికావని స్పష్టంగా చెప్పగోంది మొహం. రైఫిలు చేత్తో పట్టుకుని బెటికిలేస్తూ అన్నాడు : “సీకు మంచియోగమే వుంటే లోపలేవుండు. నేను కాస్త బెటికివెళ్ళి కథ ఎలా వుందో కనిపెడతాను ”

పోలాకు డేరాలోనే ఆలోచిస్తూ వుండిపోయాడు. “నేను గౌరవం కా బతకడంకోసమే పుట్టాను,” పొగతాగుతూ అనుకుంటున్నాడతడు - “లండనో, వారిసో ఎంతవేగం వెళ్ళిపోతే అంతనుంచిది. ”

వాటరుహూసు మూత పెట్టివుంచిన తాంబ్రేలు పెట్టిమీద అతడిదృష్టి పడింది విషంలో ముంచిన బాణాలు -- వెదురు పుల్లలు పూడపెరికినవి - భద్రంగా వున్నాయందులో. మేండ్లీ మండం నించి తేచ్చిన వవి.

“గుంతప్పిపోకండా ఆవెధనకి గుండుతగిలేవుంటే ఎంతగా వుండేది!” తనని తాను నిందించుకుంటూ విసుక్కుంటున్నాడు పోలాకు. (పొద్దుగూకుతోంది.)

చాలసేపయొక వాటరుహూసు తిరిగివచ్చాడు. ఎన్నో ప్రశ్నలు వేశాడు పోలాకు. అయినా అతడేమీ అధికంగా సమాధానం చెప్పలేదు. ఆ పోరాహమనిషి మంత్రగాళ్ల జాతికి పెద్ద అ మాత్రం పోలాక్కి బోధపడింది. ఊరు వూరంతా ఈ సంగతే ప్రధానంగా చూస్తున్నారట! అయితే వెంటనే మాత్రం అతడివల్ల ప్రమాదం వుండకపోవచ్చు.

వాడు తప్పక అడివిలోకి పారిపోయివు టాడు. చిల్లంగివిద్యలో మాత్రం మైరావణుడే వాడు. “ ఏదో చేసే ప్రయత్నంలోనే వుంటాడు వాడు ” అన్నాడు వాటరుహాసు. ఈమాట అని మళ్ళీ మాట్లాడకండా పూరుకున్నాడు.

“ ఏమిటి చేస్తాడు ? ” కళవిళపచుతూ అడిగాడు పోలాకు.

“ ఇక్కడినించి పారిపోవాలి నువ్వు. తప్పకండా ఏదో కుంభకోణం జరుగుతూనే వుంది. లేకపోతే ఇంతవ్రశాంతంగా వుండదు వ్యవహారం. ” మళ్ళీ మశానం వహించాడు వాటరు హాసు. ఆకుంభకోణం ఏమిటో తెలుసుకోవాలని పోలాకు ప్రయత్నం.

“ సు.షి పుత్రైలమీక నాట్యం చేస్తూ వుండవచ్చువాడు!” అన్నాడు వాటరుహాసు - “ లేదా వనమూలికలు రాగి తప్పేలాగో మరిగిస్తూ వుండవచ్చు. ” అదేదో బాగా తెలుసు కోవాలని పోలాకు ఆశుత. కాని తాడూ బొంగరం లేని మూల్యో కాలక్షేపం చేస్తున్నాడు వాటరుహాసు. ప్రశ్న మీద ప్రశ్న వెయ్యడం మానలేదు పోలాకు. విసుగెత్తి పోయాడు వాటరుహాసు. పదేపదే పోలాకు ప్రశ్నించాక అత డన్నాడు : “ నిన్నీ పాకలోనే చంపాలని ప్రయత్నిం చాడువాడు. తప్పిపోయింది. ఇప్పుడు ఏదో చిత్రమైన ఉపాయం పన్నుతాడనే తోస్తోంది నాకు. అది త్వరలోనే నీకు తెలుస్తుంది. నిన్ను నేనేదో బెదరగొడుతున్నా ననుకోకు. ఇదంతా వొకవేళ పిచ్చివ్రాసే కావచ్చు. ”

“అయితే వాడు ఏం ఉపాయం పన్నుతాడంటారు?”

“చెప్పలేం. సక్కజిత్తుల జాతి వాళ్లది. ఆ ఉపాయాలన్నీ వాళ్లకే తెలుసు. ఆ పాజీ వున్నాడే సగం దొర, మన సేక్స్వియరు - ఆవెధవ నడుగు. బహుశా ఏమయినా చెపతాడేమో!

పాకవెనక చీకట్లో ఏదో మెరిసింది. ధన్యుచి చప్పుడూ అయింది. గట్టి మట్టివుండ వొకటి పోలాకు తలకి తగిలీతగల నట్టు పక్కనించి జంయ్యిమని నెళిపోయింది. బైట అగ్గి చుట్టూ కూచున్న సీగ్రోలూ, సగం దొరలూ (యూశేషియనులు) చప్పున నిలబడిపోయారు. ఎవరో చీకటికేసి ధాంమని తుపాకీ కాల్చారు.

“నువ్వు వొక పాకలోకి వెళ్లిపోతే బావుంటుంది” నెమ్మదిగా అన్నాడు వాటరుహాసు. పోలాకు రివాల్యరు బైటికి తీసి నుంచున్నాడు. దెబ్బలాడవలికేస్తే భయపడేరకం కా దతడు. కాని చీకట్లోంచి దొంగచాటుని మీదపడే శత్రువుతో పోట్లాడడం తెలివైన పనికాదు. ఇది బాగా తెలుసు నతనికి. అంచేత వాటరుహాసు చెప్పిన ప్రకారం డేరాలోకి వెళ్లిపోయి, పక్కమీద శరీరం వాల్చాడు.

ఏదో కోడికునుకు పట్టం దతడికి. అయితే కలలువచ్చి, పూర్తిమాత్రం కాశేదు నిద్ర. రకరకంగా వచ్చాయికలలు. అన్నిటిలోనూ పోరాహమనిషి మొహం మాత్రం తప్పకండా కనిపిస్తూవుంది. పాకలో రివాల్యరు కాల్చినప్పుడు, పారి

పోతూ వాడు వెనక్కి చూశాడే, అదిగో అదే మొహం. చిత్రమేమిటంటే, అతడిమొహం కనిపించినట్టయితే చాలు, పోలాకు బుర్ర గిర్రుమనిపోతోంది. ఏదో బాధగానూ వుంటోంది.

మర్నాడు తెల్లవారింది. ఇంకా చీకటి మసకమసకగా వుంది. పడవలమీద సామానులు వేస్తున్నారు. ఎక్కడి నించో వొకబాణం రిప్పుని వచ్చింది. పోలాకు కాళ్ళముందు భూమిలో గ్రుచ్చుకుని వణకడం ప్రారంభించింది. నీగ్రో నౌకరు చుట్టుపట్ల పాకలూ అసీ వెతికాడు. కాసి ఎవ్వరూ కనిపించలేదు.

హంతుకుడు చేసిన రెండు ప్రయత్నాలెల్లా వార్టీలోని మనుష్యులు పోలాకునించి దూరంగా వుండడం ప్రారంభించారు. పోలాకు మాత్రం తొలిసారిగా నీగ్రోలమధ్య కూచోవాలని కుతూహల సజ్జాడు. వాటరుహాసు వొక పడవఎక్కాడు. అతడితో కలిసికూచుని చూట్లాడుకుంటూ ప్రయాణం చేయ్యాలని వుండీనా, పోలాకు మరోపడవ ఎక్కక తప్పిందికాదు. పడవ ముందుభాగంలో అతడువొక్కడే కూచోవలసి వచ్చింది. నదిలో పడవ నడిమధ్యనడవాలనీ, వొడ్డు వందగజాల దూరమైనా వుండేట్టు చూడాలనీ పడవనడిపేవాళ్ళని ఎంతో కష్టం మీద వొప్పించాడు, పోలాకు. ఫ్రీటవును సగం దూర నేక్సి దగ్గర కూచోపెట్టుకున్నా డతడు. దారికడాకూ పోరాహ జాతి మనుష్యుల విషయం అడుగుతూవచ్చాడు. తప్పించుకునే

మార్గం లేకపోయింది నేన్నీయరుకీ అడిగిందానికల్లా జవాబు చెపుతూనే వచ్చాడతడు.

రోజంతా అలాగే గడిచిపోయింది. వేగూచది వొడ్లం బడే వడివడిగా నడిచింది పడవ. మధ్యమధ్య కూలిపోయిన వృక్షాలు, కొబ్బరితోటలూ, వాటిమీద పాకుతూన్నలతలూ అవుపించేవి. రెండుపక్కలూ జీబుగావున్నతోటలూ వుండేవి. ఆ తోటలమీంచి వుండీ వుడికీ అట్లాంటికు మహాసముద్రం కెరటాలఘోష వినిపించేది. పోర్రావా మనుష్యులు ఎలా చిల్లంగిపెడతారో తన పచ్చిఇంగ్లీషులో మెల్లిమెల్లిగా చెపుతూ వచ్చాడు నేన్నీయరు. వాళ్ళు వొకటి ప్రయోగించారంటే శత్రువు శుష్కించి శుష్కించి చావవలసిందే. వీడ కలలూ, దెయ్యాలు ప్రయోగిస్తారు వాళ్ళు. ఈసపు కుంజాళ్ళని నానాబాధలుపెట్టి చంపేశారు. వాళ్ళు మిషితో చెడ్డగా ప్రవర్తించాడని వొక దొర కుర్రాణ్ణి తరిమి తరిమి కొట్టేశారు. ఆకుర్రాడి శవం దొరికింది. చిన్నాభిన్నం అయిపోయి, నానాఇదిగానూ వుందది. అదంతా విన్నాడు. పోలాకు. “ ఈ అడివిజంతువుల్ని సరిచెయ్యడానికి క్రయిస్తవ మిషనరీలని ఎందుకుపంపరా అని గవర్న మెంటుని నిందించాడు. సాయంకాలానికి పడవలు కాశీసరస్సు చేరుకున్నాయి. మధ్య వొక లంకవుంది. దాసిమీద ఇరవై ముప్పయి మొసళ్ళు విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నాయి. వాటిని రొప్పేసి, ఆక్కడ డేరాలు వేసుకున్నారు వాళ్ళు.

మర్నాడు అందరూ సులీమా చేరుకున్నారు ; సమాద్రం గాలి పీల్చారు. అక్కడ అయిదు రోజులు వుండిపోవలిసి వచ్చింది పోలాకు. ఈలోగా ప్రీటవును వెళ్ళిందికి ఎవ్విధమైన సాధనమూ దొరకలేదు. ప్రీటవును అక్కడికి దగ్గరే. అంచేత పోలాక్కి వచ్చే ప్రమాద మేమీ వుండదని భావించాడు వాటరుహాను. తన పరివారంతోసహా ఓరిగి గెమ్మా వచ్చే శాడతడు. సులీమాలో వొక్కడే వున్నాడు యూరోపీయను పర్తకుడు. అతడిపేరు పెరేరా. అతడితో ఈ ఆయిదురోజులూ బాగా స్నేహం కట్టాడు పోలాకు. ఆ స్నేహం ఎంత అధిక్మందంటే వొకరిని విడిచి వొకరు వొక నిమిషం వుండలేక పోయే వారు. పేరేరా బుడతకీచు యూదుడు; పొట్టిగా వుంటాడు. కొన్నాళ్ళు లండనులో వున్నాడతడు. అంచేత ఇంగ్లీషువాడైన పోలాకంటే మరింత ఇష్టం కలిగింది.

తొలి రెండు రోజులూ ఏమీ విశేషం లేకండానే గడిచి పోయాయి. చాలాసేపు పేకాటతో గడిచిపోయింది. ఇద్దరికీ 'నేప్' ఆటవచ్చును. అయితే వీగిపోతూ రావడం చేత పోలాకు బాకీ పెడిపోయాడు. మర్నాడు సాయంకాలం పోరాహమనిషి అక్కడా హాజరయ్యాడని తెలిసి పోయింది. ఆ తెలియడమూ తెలియ వలసినట్టే తెలిసింది. ఒక ఇనప ముక్కవచ్చి పోలాకు భుజంమీద చుర్రుమనిపించింది. బాగా దూరంచించి గురిపెట్టినట్టుందది. అంచేతే తగలవలసినంత జోరుగామాత్రం తగలలేదు. కాని పోరాహ వచ్చాడన్న

వార్తనూత్రం అది అందించింది. పోలాకు రాత్రంతా కంటి మీద రెప్పవెయ్యలేదు. మడత మంచంమీద కూచనే గడిపాడు, రివాల్యూరు పట్టుకుని. సున్నాడు ఉదయం యూదు స్నేహితుడితో తన అవస్థ అంతా చెప్పాడు.

పరిస్థితి చాలాప్రమాదకరమైందనేచెప్పాడు పెరేరాకూడా. చిల్లంగీ, మంత్రాలూ వాటివిషయంలో చాలాచాలా తెలుసు నతడికి. “ఇది విశేషించి వ్యక్తిగతమైన క్రోధం తెలిసిందా? బదులు తీర్పుకోవాలన్న కావేషీ. దానికితోడు నువ్వు తొందరగా దేశం వదిలి వెళ్ళి పోతున్నావు. అందుకని పోరాహుకి కూడా తొందర పట్టుకుంది. సీగ్రోలూ, సీనగం దొంగసాకరూ నువ్వేదో లాభం చూపిస్తేకాని పలకరు. మొహం ఎదటికివస్తే పోరాహుమసిపిని నువ్వు చంపేస్తావనుకో. కాని వాడూ నిన్ను చంపేస్తాడు. వాడు చచ్చాక కూడా వాడి చిల్లంగి పనిచేస్తుంది. నేను మాత్రం చిల్లంగీ, గిల్లంగీ నమ్మను. కేవలం పిచ్చి నమ్మకమే అది. అలాఅని కొట్టి పారెయ్యడానికి వీల్లేదు. ఈప్రాంతం ఎక్కడికన్నా వెళ్లు - వాక నల్లటి సీగ్రోవాడు తెల్లటి వెన్నెట్లో రాతిళ్ళు గంతు లేస్తుంటాడు. పీడకలలు ప్రయోగిస్తాడు - అన్నట్టు నీకు దుస్వప్నా లేవీ రాలేదు కదా!

“కలలా? ఆ, వస్తున్నాయి. ఒకే పాడుకల మాటి మాటికీ వస్తుంది. ఆ వెధవ పోరాహుగాడి మొహముందే - అదే వెల్లకిలా నవ్వుతూ అవుపిస్తుంది. సాకలోంచి పారిపోయే

టవుడు ఆవాళ చూపించినట్టే ఎకిలిపిస్తూ చూపిస్తాడు పట్టు. ఆపాడు మొహం నరాసరి దగ్గరికి వచ్చేసినట్టూ, మళ్ళీ దూరంగా వెళ్ళిపోయినట్టూ అవుపిస్తుంది. భయపడవలసిన కారణమేమీ లేదనుకో. అయినా ఎంతో పడుకుందికి వెళ్ళే సరికి గుండెలో దడపుడుతుంది. ఒళ్లంతా ముచ్చెమటలు పోస్తాయి. కలా చిత్రంగానే వుంటుంది. ఇదంతా వాట్టి భ్రాంతే అనుకుంటాను. అయితే ఆభయం వాదిలించుకో లేకపోతున్నాను.”

“అంతా పిచ్చికల్పనే కావచ్చు,” అన్నాడు పెరేరా— కాని పోరాహ మనుష్యులు పాములు ప్రయోగిస్తూనే వున్నాను. మా నీగ్రోవాడు చెప్పాడు. నిన్నా, ఇవాళా ఏమీ పాములు కనపట్టేదాకదా!”

“కనపడింది, ఒక్కటి మాత్రం చూశాను,” అన్నాడు పోలాకు — “ఇవాళ ఉదయమే. నామడతమంచం కింద వుందది. పక్కమీంచి దిగేటపుడు దానిమీదే పడవలిసింది కాలు. కొంచెం తప్పిపోయింది. తరవాత చంపేశాం దాన్ని.”

“ఆ హా! ” ఏదో గ్రహించేసినట్టు అన్నాడు పెరేరా— “ఏమో, దానంతట అదే వచ్చిందేమో! సరే, కాని నీకీళ్లల్లో ఏమయినా నొప్పులు కనిపిస్తున్నాయా?”

“మంచువల్ల కీళ్లు నొప్పులుగా వున్నాయనుకుంటున్నాను” అన్నాడు పోలాకు.

“బవలుగ్గా అదే నిజం కావచ్చు. కాని ఎప్పటినించీ వున్నాయి నొప్పులు!”

పాకలో ఆహార్య జరిగాకే ఈ నొప్పులు ఆరంభమైనట్టు గుర్తుకి వచ్చింద పోలాకి.

“పోత్రాహమనిషి నిన్ను వెంటనే చంపెయ్యడనే అర్థమవుతోంది నాకు. ఈ మంత్రగాళ్లుంటే పీడకలలూ అవీ ప్రయోగిస్తూ, తలవెంట్రుక వాసిలో చావు కిప్పిస్తూ, కీళ్లల్లో నొప్పులు పుట్టిస్తూ - ఇలా నానాహింసలూ పెడతారని వినికొచ్చి. ఎంత బాధపెడతారంటే - ప్రాణాలతో విసిగెత్తిపోతాడు శత్రువు. అయితే ఇవన్నీ వొట్టి కోతలే అనుకుంటాను. పచ్చికోతలు. ఇవేవీ లక్ష్యపెట్టకూడదు నువ్వు. చూద్దాంకదూ, ముందెలా వుంటుందో!” అన్నాడు పెరేరా.

“ముందు నేనేచూడాలి” పెరేరా తేబిలుమీద మాసి పోయిన పేకముక్కలు చూస్తూ, విచారంగా అన్నాడు పోలాకు - “ఈచిల్లంగి వెధవ నా వెంట పడ్డాడా ప్రతిక్షణం పేకలమీదికి రావడమూ బాగాలేదు. పోత్రాహగాడి చిల్లంగి పేకాటలోకూడా అదృష్టం తగలేస్తుం దంటావా” అనుమానంగా పెరేరాని చూస్తూ అన్నాడు చివరిమాట.

“తప్పకండానూ” చప్పున పేక కలుపుతూ అన్నాడు. పెరేరా - “పోత్రాహమనుష్యులు చాలా చిత్రమైన వాళ్ళు”

అవాళ మడతమంచం మీద రెండు పాములు చంపాడు పోలాకు. గదినిండా ఎర్రచీమలు వున్నట్టూ కనిపెట్టాడు.

దాంతో తప్పనిసరిగా అత డొక మెండీజాతి రాడీతో సంప్ర
దించాలని నిశ్చయానికి వచ్చాడు. మెండీరాడీ వుక్కుతో
చేసిన చిన్నకత్తి తీసి పోలాక్కి చూపించాడు. దాన్ని
చిత్రంగా చూపుతూ, అది మెడమీద ఎలాసయోగిస్తే, ఎలా
తక్షణం ముషి చచ్చిపోతాడో అభినయించిచూపాడు. వాడు
అభినయిస్తూ వుంటే నెండుకాళ్ళూ వడికాయి పోలాక్కి. తన
పని రాడీచేసి పెట్టడానికి, "తలుచెక్కిన జోడుగుళ్ళ తుసాకీ
వాడికి బహుమతీ ఇవ్వడాకీ ఖరారు చేశాడు పోలాకు.

సాయంకాలం పెరేరా, పోలాకూ వేకాటలో వున్నారు.
మెండీరాడీ రక్తంచేతుల్లో ఒక గుడ్డమూట పట్టుకుని లోపలికి
వచ్చాడు.

“ ఇక్కడ కాదు - ఇక్కడ కాదు ” గబగబా అన్నాడు
పోలాకు.

పనిపూర్తిచేసి, బహుబుతికోసం వచ్చాడు రాడీ. అంచేత
ఎంతగట్టిగా అన్నాకూడా వాణ్ణి అడ్డలేకపోయాడతడు. మెండీ
చప్పున మూట విప్పేశాడు. సరికి పట్టుకువచ్చిన పోగ్రాహ
ముషితల తేబిలుమీద పెట్టేశాడు. బంతిలాగ బల్లమించి
దొర్లిపోయింది తల. కిందపడిపోయింది. నేకముక్కల మీద
రక్తం మరకలు పడ్డాయి. దొర్లుకుంటూ వెళ్ళి గదిలో
వోమూల తల్లక్రిందులుగా ఆగిందితల. అదిసూటిగా పోలాకునే
చూస్తున్నట్టుంది.

బల్లమించి తల పడడంతోనే తుళ్ళిపడి నుంచుండిపోయాడు పెరేరా. కంగారుగా తనమాతృభాష పోర్చుగీసులో ఏమేమో వాగేస్తున్నాడతడు.

“తువాకీ ఇప్పించండి సర్కార్,” ఎంగి సలాం చేస్తూ అన్నాడు రాడీ. అతడిచేతిలో ఎర్రగుడ్డ వేలాడుతూ వుంది.

మూల శల్లకిందులుగా వున్న తలకేసి చూశాడు పోలాకు దొర. సరిగ్గా తన కల్లో కనపడ్డట్టే వుందది. దాన్ని చూస్తూ వుంటే తన బుర్రలో ఏదో ఇకయిపోతున్నట్టు వుందతడికి.

పెరేరా ఇంగ్లీషులో అన్నాడు : “వీణ్ణి చంపేశావూ ? స్వయంగా నువ్వు చంపలేదూ ?” గట్టిగా అన్నాడతడు.

“నేనే స్వయంగా ఎందుకు చంపాలి ?”

“అయితే - అది మళ్లదు.”

“ఏమిటి మళ్లడం ?”

“అరేరే, పేకంతా పాడయిపోయిందే !”

“మళ్లడమంటే ఏమిటి నీఉద్దేశం ?”

“శ్రీ తాను నించి కొత్తపేక పంపాలినువ్వు.”

“సరే, కాని మళ్లదు అంటే ఏమిటి ఆర్థం ?”

“ఛా, అది పిచ్చినమ్మకం. నాకు సరిగ్గా జ్ఞాపకమూ లేదు. సీగ్రోలు ఏమంటారంటే, మంత్రగాడు - వాడు మంత్ర గాడే - పోనిద్దూ, ఇవన్నీ వొట్టి పిచ్చిమాటలు. నంగతేమిటంటే - పోర్రాహమనిషి చిల్లంగి పెట్టాడనుకో, అప్పుడు వాడి

చేతే అది మళ్ళించుకోవాలి. లేదా వాణ్ణి స్వయంగా చంపెయ్యాలి... అబ్బా పుత్తిదద్దమ్మలా మాట్లాడేస్తున్నాను”

పోలాకు మళ్ళీ తలకేసి చూస్తూ తిట్టడం ప్రారంభించాడు. “ఈ వెధవ ఇలా చూడ్డం అసహ్యంగా వుంది” అంటూ వున్న పాళంగాలేచి వొక్కతాపు తన్నాడు తలని. కొంత దూరం దొర్లి ఆగింది తల. కాని మళ్ళీ తలక్రిందులుగానే ఆగి పోలాకు దిక్కే చూస్తోంది.

“చాలా వికారమైన మొహం,” అన్నాడు పెరేరా - “ఎంత పాడుగా వుందో! మొహం మీద కత్తితో గంట్లు పెట్టుకుంటారు వీళ్ళు”

మళ్ళీ తన్నాడు పోలాకు. అతణ్ణి ఆపుతూ “తుపాకి కావాలి” అన్నాడు రాడీ. భయపడుతూ తలకేసిచూశాడు వాడు.

“వొకటికాదు, రెండు పుచ్చుకుందువుగాని. ఈ వెధవ తలకాయని మాత్రం ఇక్కణ్ణుంచి పట్టుకుపో” బాంగురు గొంతుకతో అన్నాడు పోలాకు.

“ఉహూ..” తల వూపేశాడు మెండీ. ఒక్కతుపాకే కావాలి. ఒక్కటే ఖరారు చేశారు. ఆ వొక్కటే దొరికితే చాలు. విధేయుడై వుంటాడు వాడు.

పోలాకు ఎంతో బోధపరిచాడు. బతిమిలాడాడు. లాభం లేకపోయింది. సనేమిరా వొప్పుకో లేదు వాడు. నూటికి మూడురూపాయలు లాభం ధరలో పెరేరాదగ్గర అమ్మకానికి

వాక తుపాకీ వుంది. అది కొని రాడికి ఇచ్చేశాడు పోలాకు. తుపాకీ పుచ్చుకొని వెళ్ళిపోయాడు రాడి. తనకి ఇష్టంలేక పోయినా పోలాకు చూపులు ఆతల మీదికే వెళ్ళి వాలు తున్నాయి.

“చిత్రం! దొర్లిదొర్లి ఈతల సరిగ్గా తలకిందులా నిలిచి పోతోంది! ఆటబొమ్మలు వస్తుంటాయి - కింద సీసం పెట్టడం వల్ల ఎలా వేసినా నిలబడిపోతా యవి - అదిగో అల్లాగ. వీడి మెదడు తప్పకండా బరువైందయి వుండాలి. అంచేత ఎలా వేసినా తలకిందులుగా వుంటోంది. పోలాక్! నువ్వు వెళ్ళేటపుడు దీన్నికూడా వెంటపట్టుకుపో. ఇప్పుడేపట్టుకు పోవడం మరీమంచిది ఇక్కణ్ణించి. పేక పాడేఅయిపోయింది. శ్రీకౌసులో వాకడు అమ్ముతున్నాడు. - గదంతా పాడుచేనేశాడు మేండి వెధవ - నువ్వే వీణ్ణి చంపెయ్యవలసింది.”

గుండె దిట్టం చేసుకున్నాడు పోలాకు. తల దగ్గిరికి వెళ్ళాడు వైకెత్తి చూడడం మొదలుపెట్టాడు. లాంతరు వేలాడదీసే తీగెవాంకీకి తలవేలాడదీశాడు. గొయ్యి తీసి దాన్ని పాతి పెట్టెయ్యాలని అతడి సంకల్పం. తల్లకిందులా కాకుండా జత్తు మీదికీ పీక కిందికీ వుండేట్టు వాంకీకి వేలాడదీసి వెళ్ళినట్టు అతడికి జ్ఞాపకం. కాని గొయ్యి తీసి తిరిగివచ్చి చూసేసరికి మళ్ళీ తల్లకిందులా వుంది తల.

పొద్దుగూకి పోతూవుంది. తనబనకి ఉత్తరంగా ఆతల పాతిపెట్టేశాడు పోలాకు. రాత్రిళ్ళు అటువెళ్ళే అవసరంవుండ

దతడికి. నిద్రపోయేముందు మరి రెండు పాములు చంపాడు. రాత్రి సగంరాత్రికి దాటింది. పక్కమీంచి తుళ్ళిపడి లేచాడు పోలాకు. జాగ్రత్తగా చీకటికి చెవు లప్పగించి విన్నాడు. ఏదో నడిచినట్టు టపటప చప్పుడు! దేన్నో ఈడ్చినట్టు వినిపిస్తోంది. ఊపిరి బిగబట్టి కూచున్నాడతడు. మెల్లిగా తలగడకింద చెయ్యిపెట్టాడు. రివాల్యరు పైకితీశాడు. ఏదో మెల్లిమెల్లిగా గురుపెట్టినట్టు శబ్దం! శబ్దం గురిపెట్టి రివాల్యరు పేల్చాడుపోలాకు. ఏదో కంయ్యిమంది. కనిపించీకనిపించని మసకవెలుగులో ద్వారంలోంచి ఏదో పారిపోయింది. “వెధవ కుక్క” పడుకుంటూ గొణిగాడు పోలాకు.

తెల్లవారింది. కళ్ళు విప్పాడు పోలాకు. ఏదో చిరాకు చిరాకుగావుం దతడికి. ఎముకల్లో మళ్ళీ నొప్పిగానూ వుంది. ఇంటికప్పునిండా ఎర్రచీమలు పాకుతున్నాయి. బాగా వెలుగు వచ్చేసింది. పక్కకి వొత్తిగిల్లి కిందికి చూశాడు. ఏదో నల్లటివస్తువ కిందపడివుంది. బాగా చూశాడు. తుళ్ళిపడి వొక్కసారి మడతమంచం మీంచి కింద పడిపోయాడు. పోరాహమనిషి తలకి గజందూరంలో పడ్డా డతడు. గోతిలోంచి పైకితీసి రాత్రికుక్క పట్టుకువచ్చింది తల. ముక్కు అదీ తెగిపోయివుంది. దానినిండా చీమలు పాకుతున్నాయి. ఈగలు జమ్ముని ముసురుతున్నాయి. ఇప్పటికీ అది ఎంచేతో

తల్లకిందులుగానే వుంది, పుర్రె కిందికి మెడ మీదికిన్నీ. మొహమూ అలాగే వుంది. అదే పాత చూపు.

కొయ్యబారిపోయాడు పోలాకు. ఎంతో నేపు ఆవికార స్వరూపం చూస్తూ నుంచుండిపోయాడు. తరవాత దాన్ని తప్పించుకుని మెల్లిమెల్లిగా టిన్ను షెడ్డులోంచి బైటికివెళ్ళాడు. కరకర మంటోంది ఎండ. గాలికి చెట్లు కొంచెం కొంచెం కదులుతున్నాయి. తల పాతిపెట్టినగొయ్యి చూశా డతడు. కుక్క తవ్వినట్లు గోళ్ళగుర్తులు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఆగుర్తులుచూశాక అతడి గుండెల్లో బాగా ధైర్యం వచ్చింది.

రాత్రి జరిగిందంతా వొక తమాషా లాగ పెరేరాతో చెప్పాడు పోలాకు. చెపుతూవున్నంతనేపూ అతడి పెదవులు ఎండిపోతూ వచ్చాయి. అంతా విన్నాడు పెరేరా. నవ్వుదా మని ప్రయత్నిస్తూనే అన్నా డతడు : “నువ్వు కుక్కని బెదర గొట్టేశావు. దాన్ని తరిమెయ్యకండా వుండవలసింది.”

ఓడకోసం కనిపెట్టుకుని వుండవలసిన మిగతా రెండు రోజులూ ఆ తల వొదిలించు కోవాలని ఎంతన్నా ఆలోచించాడు పోలాకు. ధైర్యం కూడగట్టుకుని దాన్ని నదీ సంగమందగ్గిరికి తీసుకువెళ్ళాడు. అక్కడ దాన్ని సముద్రంలో పారేసి వచ్చేశాడు. ఎలా అది వుండిపోయిందో అర్థంకాలేదు. మొసళ్ళు దాన్ని తినడం మానేశాయి. నీరు పోటెక్కినప్పుడు దాన్ని నదివొడ్డుకి తెచ్చి, బురదలో పారేసి పోయింది సముద్రం.

బుద్ధిమంతుడైన అకన్నీవాడొకడు అదితీశాడు. అపూర్వమైన దేశీయవస్తువని అమ్ముడానికి పోలాకు పెరేరా దొరల దగ్గరికి పట్టుకు వచ్చాడు. వాడు వచ్చేసరికి సాయంకాల మవుతూవుంది. తల ధర చెవుతూ చీకటయేవరకూ అక్కడే వుండిపోయాడు వాడు. ఈ ఇద్దరు దొరలూ ఆ తల పుచ్చుకోరనీ, దాన్ని చూస్తే జంకుతున్నారనీ గ్రహించేశాడు తుదకి. ఇక లాభం లేదని వెళ్ళిపోయాడు. పోతూ పోతూ తల పోలాకు బనచేసిన టిన్ను షెడ్డులో సారేసి మరీపోయాడు. తెల్లవారేసరికి ఆసాడు వెధవతల తనదగ్గరే వుండడంచూశాడు పోలాకు.

కోపంతోనూ, భయంతోనూ అతడిస్థితి దుర్భరంగా వుంది. 'ఈ సాడుముండాతల కాల్చేసి బుగ్గిచేనేస్తే కాని మన్ని వొదలదు.' బారేడుసొద్దు పైకిరాగానే ఆతల వేలాడదీసి దూరంగా పట్టుకు వెళ్ళాడు పోలాకు. అక్కడ పుడకలతో చిన్నచితి వేర్పాడు. చితిమీదపెట్టాడు. అదే సమయానికి మాడ్ రోవియానించి వాధర్లు వెళ్ళే చిన్నస్టీమరు వూల వేసింది. "హమ్మయ్యో, బతికిపోయాను దేవుడా?" అన్న మాటలు పోలాకు నోటినించి అప్రయత్నంగా బైటికివచ్చాయి. స్టీమరు వూలతో తానుబైటపడే ధ్వనికూడా ఇమిడివుంది! వణుకుతున్న చేతుల్తో చితికి అగ్ని ముట్టించేశాడతడు. మళ్ళీ వెనక్కి చూడకండా బసకి వచ్చేశాడు. సామాను గబగబా నర్దేసి పెరేరా దగ్గర సెలవు తీసుకున్నాడు.

ఆరోజు సాయంకాలం స్త్రీమరు బయల్దేరింది. బురదతో వున్న పాడుసలీమా వొడ్డు దూరంగా పోతూవుండడం సంతోషంగా చూశాడు పోలాకు. స్వేచ్ఛతో పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచాడు. నదీసంగమం క్రమక్రమంగా సంకీర్ణంగా అవుస్తూ చివరికి కనపడకండా మాయమైంది. తన బాధలు కూడా మాయమై పోయాయని సంతోషించాడు పోలాకు. భయమూ, విచారమూ, మెల్లిమెల్లిగా తననెత్తిమీంచి దిగిపోయాయి. సులేమాలో వున్నపుడు పోత్రాహమనిషి తాలూకు చిల్లంగి మీదనమ్మకమున్న పాడువాతానరణంలో మునిగివుండేవాడతడు: పోత్రాహాభయం అతణ్ణి తినేస్తూవుండేది. తన్నివదలకుండా చుట్టేసి వీడించేది. పోత్రాహాపుదేశం దూరంగా వుందిపుడు. చిన్నదిగా అవుపిస్తోంది. నీలినముద్రమూ, మేండ్లప్రదేశం కొండలూ - వీటిదగ్గర అదొక చిన్న నీటిబొట్టులాంటిది.

“నీ కొక నమస్కారం పోత్రాహా! మళ్ళీ రెండోసారి నీదర్శనం కాకుండా వుండాలినాకు!” అన్నాడు పోలాకు.

ఓడ కెప్పెను వచ్చాడు. పోలాకు దగ్గర ఇనపగజాలుమీద చెయ్యివేసి నుంచున్నాడు. నిర్లక్ష్యంగా నీట్లో ఉమ్మేస్తూ “నమస్తే” అని పోలాకుతో సంభాషణ ప్రారంభించాడు. “ఇవాళ సముద్రపొడ్డుని నాకో చిత్రమైన వస్తువు దొరికిందండీ. ఇంతవరకూ ఇలాంటిది ఎక్కడా చూడలేదు నేను.”

“ఏమిటదీ?” అన్నాడు పోలాకు.

“పొగ పారించి ఎండబెట్టిన మనిషితల”

“ ఏమిటి? - ” కంగారుపడుతూ అడిగాడు పోలాకు.

“ ఈప్రాంతం పోరాహజాతి మనిషి దెవరిదో తల. మొహంనిండా గంట్లుగంట్లుగా చెక్కివుంది. - అరే, అరే! ఏమిటదీ? - ఏమీలేదయ్యా! - మిరింత పిరికి మనిషి అనుకో లేదు నేను! ఇలా పాలిపోయి దేం మీ మొహం? ఓయి బాబోయి! మిలాలంటి మనిషి సముద్రంమీద ప్రయాణం చెయ్యడం మంచిదికాదే! ఏం, ఇప్పుడు నయంగా వుందా! ఓయి దేవుడా! ఎలావొణికి పోయారో మీరు! అబ్బే, కోసినతల దొరికిందనిమాత్రం చెప్పానండీ. అయితే, అది చిత్రంగావుంది. చెడిపోకండా దాన్ని ద్రావకంలో వేసి, చచ్చిన పాముల్తోపాటు జాగత్త చేశాను. ఇలాంటివి చాలాచాలా సంగ్రహించి నా కేబినురూములో వుంచుతాను నేను. చిన్న మ్యూజియం అనుకోండి నాగది. చిత్రమేమిటంటే తల్లకిందులుగా వుంటుంది ఈతల. వుర్రెభాగం కిందికి, మెడ మీదికిన్నీ అరే! ఏమిటిది? ఏమయింది మీకు? ”

భయంతో వెరికేక వేశాడు పోలాకు. జాత్తు పీక్కున్నాడు. సముద్రంలో గెంతెయ్యాలని డెక్కుమీద పరుగెత్తాడు. కాని అంతలోనే తెలివి తెచ్చుకున్నాడు. కెప్పెనుకేసి తిరిగాడు.

“ హేయ్, హేయ్, ” కేకలు వేశాడు కెప్పెను - జేర్, ఫిలిప్స్ ఈయన్ని తీసుకు వెళ్ళిపోండి ఇక్కణ్ణుంచి. దూరం వుండండయ్యా దగ్గిరికి రాకండి, ఏమయింది మీకూ? పిచ్చైత్త లేదుకదా! ”

చేతుల్తో తల గట్టిగా పట్టుకున్నాడు పోలాకు. తనబాధ ఎలా పైకి చెప్పడం? “అప్పుడప్పుడు భయపడిపోతూ వుంటాను నేను” అన్నాడతడు. “ఇక్కడ చాలా బాధగావుంది క్షమించాలి. మీరు చెడ్డగా భావించలేదుకదా!”

అతడి మొహంమీద చెక్కితే నెత్తురులేదు. ఒళ్ళంతా ముచ్చెమటలు పోశాయి. ఇలామాటాడితే సిచ్చివాడనుకుంటారని చప్పున తోచి దతడికి. చాలాకష్టంమీద కెప్టెనుతో సరిగా మాట్లాడాడు. అతడడిగినదానికి నెమ్మదిగా జవాబు చెప్పాడు. నొప్పిగా వుందన్నచోట కెప్టెను చెప్పిన ప్రకారం బ్రాందీ రుద్దాడు. తరవాత కెప్టెను సంగ్రహించిన మ్యూజియం గురించి అడిగాడు, ఎక్కడెక్కణ్ణుంచి, ఏయే వస్తువులు సంపాదించింది కనుక్కున్నాడు. ఆ వింత తలగురించి మళ్ళీ వర్ణించాడు కెప్టెను. తల విషయం వింటూన్నంతసేపూ వోడంతా గాజులాంటి పదార్థంతో తయారుచేసినట్టు కనిపిస్తోంది పోలాకి. గాజుకుండలో తల్లకిందులావున్న తల స్పష్టంగా అవుపిస్తోనే వుం దతడికి.

సులీమాలో కంటే వోడమీదే పోలాకు స్థితి దుర్భరమై పోయింది. ఎక్కడపిచ్చెత్తిపోతుందో అన్న భయంతో గోజంతా తనని తాను సంభాళించుకోవలసి వచ్చింది. అయినా ఆ తల విషయం ఘోరంగా జలగలాగ వొదలకుండా తన బుర్రలో వుండిపోయింది. రాత్రి మళ్ళీ పాడుకలలు వచ్చాయి. వికారమైన వొక కలతో మెళుకువ వచ్చేసింది. భయంతో ముడు

చుకుపోయి పక్కమీద పడివున్నాడు. గొంతుకలో నన్నని మూలుగు వుట్టింది.

వాళ్ళలో ఆ స్త్రీమరు వొదిలిపెట్టేశాడు పోలాకు దొర. స్త్రీమరుతో పాటు ఆ వికారపు తలా వొదిలేశాడు. కాని రాత్రిళ్లు కలలుమాత్రం వొదలలేదు. కళ్ళలో నొప్పిలూ అలాగే వున్నాయి. ఔనెరీఫోలో వొక పెద్దస్త్రీమరు దొరికింది. అది కేప్ టౌనునించి వస్తోంది. కాని ఆ తెగిన తలమాత్రం పోలాకు బుర్రలోంచి పోలేకు; వెంటాడుతూనేవుంది. అతడు జూదంలో మనస్సు పెట్టాడు; వేకాడుతూ మనస్సు సూర్యుకోవాలని ప్రయత్నించాడు. పుస్తకాలు చదువుతూ గతం మరచిపోవా లనుకున్నాడు. సారావల్ల వచ్చే అనర్థం అతడికి బాగా తెలుసు. కనక దానికోసం ప్రయత్నించలేదు. ఏదయినా నల్లటివస్తువు కానీ, నల్లటినిడకానీ కనిపించిందో—అందులో ఆ తెగిన తల కొసం చూసేవా డతడు. అతడు చూసినట్టే అందులో తల సిద్ధంగా వుండేది. అదంతా తన భ్రాంతే అనీ, ఆ భ్రాంతే తనని అలా ఆడిస్తోందనీ అతడికి తెలుసు. అయినా, ఆ పెద్దస్త్రీమరూ, తన తోడిప్రయాణికులూ, వోడపనివాళ్ళూ, విశాలనము ద్రమూ - అంతా అనత్యమైన వొక మాయ తెర అనీ అనిపించేదతడికి. ఈ మాయ తెర తొలిగించి తాను తల్లకిందులవున్న ఆ తల చూస్తున్నాడనీ అనిపించేది. ఆ పోరాహమనిషి తలా, వాడి వెటకారపు నవ్వు - ఈ రెండే ప్రపంచంలో సత్యమైన వనీ, తక్కిందంతా అనత్యమైందనీ అనిపించేది. ఈ భావం

బుర్రలో దూరగానే ప్రతీవస్తువా పట్టిచూసేవాడతడు. కొన్ని నోటితో గుచి చూసేవాడు ; పశ్యతో కొరికేవాడు. అగ్గివుల్ల వెలిగించి తన చెయ్యి కాల్చి చూసేవాడు. మొహం సూదితో పొడుచుకునేవాడు. ఇదంతా నిజమా? పోత్రాహ తలకాయ నిజమా? పోత్రాహ తల భ్రాంతీ, తన బుద్ధి - ఈ రెంటికీ సం గ్రామం జరిగేది. ఆ భ్రాంతిని తరిమెయ్యాలని పెనగులాడే వాడతడు. శాయశక్తులా ఎదిరించేవాడు. అలాగే అతడు ఇం గ్లాండు చేరుకున్నాడు. సాధాంప్రసూలో దిగి, వాటన్నింటిని తిన్నగా నొక అద్దెబండి తీసుకొని, కార్నోహాల్లో నొక బ్యాంకుకి వెళ్ళాడు. ఆ బ్యాంకులో అతడిసొమ్ము జనుకట్టి వుంది. బ్యాంకు మేనేజరుతో నొక ప్రయివేటుగదిలో ఎంతోనేపున్నాడతడు. ఏవేవో పద్దులుగురించి, నొక విల్లుగురించి మాట్లాడాడు. అంత నేపూ ఆ తెగినతల తనకి కనపడుతూనే వుంది. ఏవో తీర్చి పెట్టిన వస్తువులాగ, నల్లబలపపురాత్తో చేసిన మాంటిలుకింద తల్లకిందుగా వేలాడుతూవుండది. రక్తపుచుక్కలు కింద టప టపా పడుతున్నాయి. టపటప పడుతూవుండడం వినిపిస్తూనూ వుంది. కింద గచ్చుమీద మరకలూ కనిపిస్తున్నాయి.

మాంటిలుకింద వేలాడుతూన్న అందమైన పూలగోలెం దిక్కు రెప్పవెయ్యకుండా పోలాకు చూస్తూవుండడం చూసి అందంగావుందికదూ పూలమొక్క?" అన్నాడు మేనేజరు—
 “ఐతే దీనిమూలాన కింద గచ్చు మరకలై పోతూవుంది.”

“అవును” అన్నాడు పోలాకు - “చాలాఅందంగావుంది. అన్నట్టు మీ మాటకి అడ్డువచ్చాను, మెంటలువ్యాధి కుదర్చు గల మంచిడాక్టర్లైనవర్షయినా చెప్పగలరా? నా ఆరోగ్యం సరిగా లేదీమధ్య. అప్పడప్పుడు పూరికే కల్పితవృత్త్యాలు కనిపిస్తూ వుంటాయి. ఏం చెప్పనూ, అదంతా డెల్యూసివేష ననుకుంటాను.”

తల్లకిందులా వేలాడుతూవున్న తల పోలాకు మాటలికి గట్టిగా నవ్వింది. మేనేజరు అది వినకపోవడం పోలాకి ఆశ్చర్యంవేసింది. మేనేజరు పోలాకు మొహంరెప్ప వెయ్యకండా చూస్తున్నాడు.

మెంటలు డాక్టరు చిరునామా చేత్తో పట్టుకుని కార్నోహిల్ విడిచిపెట్టాడు పోలాకు. అద్దెబండి వదీ అవుపించలేదు. కాలి నడకనే పడచుటిదిక్కు వెళ్ళా డతడు. అలావెళ్ళి మేన్సును హవునువగ్గిర నుంచుని నాలుగురోడ్లూ పరికించాడు. లండనులో కాపరముంటూన్న పాతవాళ్ళుకూడా ఈ నాలుగురోడ్లూ దాటడం కష్టం. బళ్ళూ, మోటార్లూ, గుర్రపుబళ్ళూ, బస్సులూ ప్రవాహంలా నడుస్తూవుంటాయి. ఆఫ్రికానించి అప్పుడే దిగిన మనిషికి అదొక మహాసముద్రంలా వుండడంలో చిత్రమేమీ లేదు. జాగ్రత్తగా ప్రయత్నిస్తే పోలాకు బహుశా దాటివెళ్ళగలడు. కాని తన మోకాళ్ళమధ్య ఫుట్ బాలులాగ, తల్లకిందుగావున్న వొక తలకాయ గెంతుకుంటూ, దొర్లుకుంటూ వస్తూవుంటే - అదిన్నీ, రక్తం మరకలు వరసపెడుతూవస్తూ

వుంటే - ప్రమాదంరాకండా వుంటుందా? దొర్లివస్తూన్న ఆ తలమీద కాళ్ళుపడకుండా ప్రయత్నించి గెంతులువేశాడు పోలాకు. కాని లాభంలేకపోయింది. అది కాళ్ళకింద పడింది. అతడు కిందపడిపోయాను. అదేసమయంలో ఏదోబండి అతడి సీపు గుద్దేసింది. చెయ్యి ప్రాణంపోయినంత నొప్పిపెట్టింది.

ఒక గుర్రపుబగ్గీ అతణ్ణి గుద్దేసింది. గుర్రండెక్క అతడిచేతి మూడువేళ్ళు మట్టేసింది. ఆ మూడువేళ్ళతోనే అతడు పోత్రా హమనిషిమీద రివాల్యూరు కాల్పాడు. జనం పరుగెత్తుకు వచ్చారు. బగ్గీ కిందినించి అతణ్ణి పైకి తీశారు. అతడిచేతిలో మెంటలు డాక్టరు చిరునామా చూశారు.

రెండు మూడు దినాలు స్ట్రోరోఫారం నిషాలో వుండిపో యాడు పోలాకు. బాధకలిగించేవి ఏవేవో అతడిమీద వుప యోగించినట్టుమాత్రం అతడికి గుర్తుంది. కాని నొప్పిమాత్రం పెట్టలేదు. కదలకండా అతడు పడుకున్నాడు. ఆహారంమాత్రం వేళకి లభిస్తోంది. చిన్న జ్వరంకూడా తగిలింది. దాహం వేసింది. ఆ నాళే మళ్ళీ పాతకలలు ఆ పీడకలలు వచ్చాయి. మళ్ళీ వచ్చాయి, నిజమే. కాని వొకటి రెండు రోజులయినా వొది లాయికదా అనిమాత్రం గమనించా డతడు.

“వేళ్లకి బదులు నా తల చిదిగిపోయి వుంటే బావుండేది. ఈ వెధవ వొదిలి పోను” దగ్గరిగా వున్న నల్లటి దిండు చూస్తూ గొణిగాడు పోలాకు. కొంచేపటినించీ ఆ గుండ్రటి నల్ల దిండు తల్లకిందుగా వున్న తలకాయగా తయారైంది.

డాక్టరుతో మాట్లాడిన మొదటిసారే తన పరిస్థితి చెప్పాడు పోలాకు. ఇలా ఇక సాగదనీ, ముందు ముందు తప్పకండా పిచ్చివాణ్ణయి పోతాననీ తనకి బాగా తెలుసు. ఆఫ్రికాలో భయంకరమైన వాక హత్య చూశాననీ, తెగిన తల వాకటి దెయ్యమై తనని వెంటాడుతూ వుందనీ డాక్టరుతో చెప్పా డతడు. వాకలో జరిగింది వున్న దున్నట్లు చెప్పడం ఇష్టం లేదు. చాల గంభీరంగా పోలాకుని చూశాడు డాక్టరు.

“చిన్నప్పుడు మీరు ధార్మిక శిక్షణలో పెరిగారా?” సందేహిస్తూ అడిగాడు డాక్టరు.

“ఏదో. చెప్పుకోవలసినంత కాదు” అన్నాడు పోలాకు. డాక్టరు మొహం మరింత గంభీర మైపోయింది.

“మీరు ‘ధార్మిక చికిత్స’ పేరు విన్నారో లేదో చెప్పలేను. లూయీలో ధార్మిక చికిత్స ద్వారా బాగు చేస్తారు. రోగుల్ని.”

“ధార్మిక చికిత్స వల్ల ఏమీ లాభం వుండదనే నా భయం” నల్లదిండుకేసి చూస్తూనే అన్నాడు పోలాకు. గండ్లమొహం వికారంగా పెట్టింది తల. మరో చికిత్స ఆలోచించాడు డాక్టరు. చప్పన ఉత్సాహం తెచ్చుకుని అన్నా డతడు — “ఛా, ఇదంతా వోట్టి కల్పన. ధర్మచికిత్స అయితే బావుండేది. పోనీండి ఇప్పుడు మీ ఆరోగ్యం ఏమీ బాగులేదు. శరీర స్థితి సందేహాస్పదంగా వుంది. తెగిన తల మీమీద బాగా దెబ్బతీసింది. సరే, ఇప్పు డొక మంచి మందిస్తాను.

అది సరాలశక్తి వృద్ధిచేస్తుంది. మెదడుకి చలవ చేస్తుంది. మంచి పుష్టి కలిగిస్తుంది. తరువాత రిగ్యులరుగా మీరు వ్యాయామం చెయ్యాలి.”

“నాకు ధర్మచికిత్సమీద ఏమాత్రమూ నమ్మకం లేదు” అన్నాడు పోలాకు.

“అందుకనే మీ శారీర స్థితి బాగుపడడం అవసరం. బైటి చల్లగాలి తగలాలి. స్కాట్లండు వెళ్లండి. నార్వే, స్విస్ లాండా తిరిగి రండి”

“మీ ఇష్టం వచ్చిందగ్గిరికి పంపండి. సరకంలోకయినా సరే, సిద్ధం” బరువైన గొంతుకతో అన్నాడు పోలాకు.

చేతి గాయం బాగయింది. డాక్టరు సలహా అనుసరించాలనే అతడి ప్రయత్నం. నవంబరు మాసం వచ్చింది. ఫుట్ బాలు ఆడడం మొదలెట్టాడు పోలాకు. అయితే ఫుట్ బాలుకి బదులు ఆ తలకాయే కాలితో తంతున్నట్లు వుండే దతడికి. ఎప్పుడూ సరిగ్గా ఆడలేక పోయేవాడు. బంతి తన్నబోయే ముందు కళ్లు మూసేసుకునేవాడు. అతణ్ణి గోలు కీపరుగా పెట్టారు. జంయ్యిమని బంతి వచ్చేసరికి, వెరి కేక వేసి పక్కకి తప్పుకు పారిపోయాడు.

చెడు నడత వల్ల ఎన్నో నింద లుండే వతడి మీద. అందుకనే అతడు లండను వాదిలేసి ఆఫ్రికా వెళ్లాడు. మళ్ళీ తిరిగి రావడంతోనే ఆ కథలన్నీ బైటికి వచ్చాయి. అంచేత మగవాళ్లలో మాత్రం అతడికి స్నేహితు లుండేవారు. కాని

ఇప్పటి పిచ్చి పిచ్చి చేష్టలతో వాళ్లుకూడా దగ్గర చేరడం మానేశారు. ప్రతీవాడూ దూరంగా వుంటూ వచ్చాడు. తెగిన తల ఇప్పుడు కేవలం కనపడడం మాత్రమే కాదు. అతడితో మాట్లాడడమూ మొదలెట్టింది. అతణ్ణి నెక్కిరించేది. వికారంగా మొహం పెట్టేది. భయపెట్టేది. మరో కొత్త ఉపద్రవ మేమిటంటే - ఏదో వస్తువ తలగా మారడం కా దిప్పుడు. అది సరాసరి ఎదురుగుండా వచ్చేసేది. అప్పుడే నడికిన తల లాగ ప్రత్యక్ష మయ్యేది. ఒంటిరిగా వున్నప్పడల్లా చేతులు జోడించి దాన్ని బతిమిలాడేవాడు పోలాకు. దెబ్బ లాడేవాడు. బెదిరించేవాడు. ఒకటి రెండుసార్లు ఇద్దరి ముగ్గురి ఎదుట కూడా దాంతో మాట్లాడాడు. తన తోడివాళ్లంతా తనని పిచ్చివాడికింద కట్టేశారని గ్రహించేశాడు. ఇంటి నాకర్లు, ఇంటి యజమానురాలూ అతణ్ణి సందేహంతో చూసేవాళ్లు.

డిసెంబరు మొకట్లో అతడి పినతండ్రి కొడుకు ఆర్నాల్డు అతణ్ణి చూడాలని వచ్చాడు. ఆర్నాల్డు వొక్కడే తనకి కావలసిన బంధువు. అతడు వచ్చి పోలాకుని ఇంట్లోంచి బైటికి బయల్దేరదీశాడు. అతడి సాలిపోయిన మొహమూ, లోపలికి చొచ్చుకుపోయిన కళ్లూ చూశాడు. ఆర్నాల్డు పట్టుకున్న టోపీ చూశాడు పోలాకు. అది టోపీకాదు. కోసిన తల. తల్లకిందుగా వుంది. తనతట్టే చూస్తోంది. పిచ్చైత్తకండా బహుండమైన వ్రయత్నం చేస్తున్నాడతడు. తన బుర్రలోంచి

తల ప్రశక్తి తీసి పారెయ్యాలని చెయ్యవలసిందంతా చేస్తున్నాడు. ఒక సైకిలు పుచ్చుకుని బాండ్లువద్దు నించి కింగ్సు టానుకి రోడ్డుమీద బయల్దేరాడు. అయితే, దొర్లుకుంటూ తనతోకూడా ఆ తల రావడం కనపడుతూనే వుంద తడికి. దారికడాకూ రక్తం మరకలు పడుతూనే వున్నాయి. పళ్లు బిగించి సైకిలు జోరు చేశాడు పోలాకు. రోడ్డు మెలికి తిరిగేసరికి తలకూడా సైకిలంత జోరుగా, సైకిలు చక్రంతో పాటు దొర్లుకుంటూ వచ్చేస్తోంది. ఊహించడానికైనా వీల్లేనంత జోరుగా వచ్చేస్తోంది. దాన్ని తప్పించుకోవాలని టపీ మని హండిలు తిప్పాడు పోలాకు. దభీమని సైకిలు తిరగ బడింది. తుళ్లిపోయి కిందపడిపోయాడు పోలాకు. ఎడమ చేతి పోచీ ఎముక విరిగిపోయింది.

క్రిష్ణమసు వండుగ తొలిరో జది. అవాళే అంతా అయిపోయింది. రాత్రంతా పోలాక్కి జ్వరంగా వుంది. పోచీ మీద వేసిన పట్టీ అగ్గిలా మండుతోంది. చాలా భయంకరంగా వున్నాయి కలలు. అన్నీ నిజంలాగే వున్నాయి. బాగా మంచు కురుస్తోంది. మసక మసకగా వుంది వెలుగు. తెలతెల వారుతూ వుంది. అతడు కళ్లు విప్పాడు. మంచం మీద కూచున్నాడు. రాత్రి స్టూలుమీద పెట్టిన పెద్ద ఇత్తడి పూల కుండీ దిక్కు చూశాడు. పూలకుండీ లే దక్కడ. కుండీకి బదులు తల. తల్లకిందుగా వుం దది.

“బాగా తెలుసు నాకు. ఇత్తడి పూలకుండీయే అది” తనలో తాను గొణిడాడు పోలాకు. భయంతో గుండెలు కొట్టుకుంటున్నాయి. నందేహం వీకతోంది. మెల్లిగా పక్కమీంచి లేచాడతడు. పూలకుండీ దిక్కు వంగాడు. చేయి చాచాడు. వణుకుతూ వుంది చెయ్యి. అదంతా తన కల్పన చేస్తూవున్న మోసమే అని తేల్చే గ్యూ లిప్పుడు. ఇత్తడి తలుకు స్పష్టంగా పోల్చుకోగలడు తాను. ఎంతో నేపు వెనకాముందూ ఆలోచించాడు. చివరికి తలగరుకు మొహం మీద వేళ్లు పెట్టాడు. వెంటనే తుళ్లి వడ్డాడు. చెయ్యి వెనక్కి లాగేసుకున్నాడు. చిల్లంగి నాడి తల ప్రభావం పట్టశక్యం కానట్టాం దిప్పుడు. పోలాకు స్పర్శ శక్తికూడా తనని టోకరా కొట్టించింది.

గజగజ లాడిపోయాడతడు. మంచమీంచి కంగారు పడి లేచిపోయాడు. ఉత్తి పాదాల్లోనే తన జోళ్ళు తన్నేస్తూ గాభరాగా డ్రెస్సింగు రూములోకి పరుగెత్తాడు. అంతటా పొగలు కమ్మూతున్నట్టుం దతిడికి. ద్వారం తెరిచేశాడు. మంగలికత్తి చేస్తో పుచ్చుకున్నాడు. దభీయని మంచం మీద చదికిల బడ్డాడు. ఎదురుగుండా అద్దంలో తన మొహం కనిపిస్తోంది. పాలిపోయా, ఎండిపోయా, నిరాశగా, నిర్జీవంగా వుం దది.

తన శీవితంలోని సంఘటనలన్నీ గజగజా తన కళ్ళముందు కనిపిస్తున్నాయి పోలాకి. తన కుటుంబకష్టమూ, దానిమిం

చిన స్కూలు కష్టం దినాలూ, తరవాత తన చెడ్డతిరుగుబొమ్మ, తాను తెచ్చుకున్న వొక్కొక్క ఆపదా - ఇవన్నీ ఆ చల్లటి ఉదయవేళ కఠోరంగా అవుస్తున్నాయి. ఆఫీకాలో ఆ పాకలో తాను పోరావాస్త్రీ దగ్గరికి వెళ్ళడం చూస్తున్నాడతడు - పోరాహవాడితో దెబ్బలాట వచ్చింది సలీమాదాకా వచ్చేసినదీముఖం చేరుకున్నాడు - మేంఠీరాఠీని కలుసుకున్నాడు - రక్తం కారుతూన్న గుడ్లకూడ పట్టుకువచ్చాడు నాడు. కోసిన తల నాశనం చెయ్యడానికి తాను చేసిన పిచ్చిప్రయత్నాలూ జ్ఞాపకం వచ్చాయి. భ్రమ తనని ఇసుంవచ్చినట్టు ఆడించింది. ఇదంతా తన కల్పన. అది ఆడుతున్న ఆటే ఇదంతా. తనకి తెలుసు ఇదంతా తన కల్పనచేస్తున్న మోసం. అవును అంతా కల్పనే.

కొద్దిక్షణాలు ఆశకలిగించి అద్దంనించి తనచూపు మళ్లించి పూలకుండీకేసి చూశాడు. అక్కడ తేజీవుంది. తల్లకంచుగానే వు దది మొహం వికాగంగాపెట్టి అతణ్ణి వెక్కిరిస్తోంది..... కట్టుబోవున్న చేతివేళ్ళతో తన మెడనరాలు తడిపి చూచు కున్నాడు పోలాకు.

చాలా చల్లగావుంది ఆ ఉదయం. మెడ కోసుకున్నప్పుడు మంగళిక త్తిదారు మంచులా చల్లగా జల్లుమందతడికి.

బుగత గారి నుయ్యి

గురువులు ముంత నోటికి తగిలించగానే ఘాటయిన కంపు కొట్టింది. గంగితో అన్నాడు :

“ ఏం నీళ్ళివి? చచ్చినకంపుతో తాగడానికి వీలేకండా వున్నాయి. గొంతుక ఎండిపోతుంటే, నువ్వు మురుగునీళ్ళు తాగించేస్తున్నావు. ”

గంగి రోజూ సాయంకాలం నీళ్ళునింపి తెస్తుంది. సుయ్య దూరం. మాటిమాటికీ వెళ్లడం కష్టం. నిన్న తెచ్చినప్పుడు వాసన ఏమీ లేనేలేదు ఇవాళెక్కడిది? ముంత ముక్కుదగ్గిర పెట్టి చూసింది. నిజంగా కంపుకొడుతోంది. నూతిలో ఏదో జంతువుపడి చచ్చివుండాలి. కానైతే ఎక్కడనించి వస్తాయి నీళ్ళు!

బుగత గారి నుయ్యిదగ్గిర అడుగుపెట్టనివ్వరు. దూరంనించే గడమాయిస్తారు. పెట్టి గారి నుయ్యి వూరికి ఆమూల అయినా అక్కడమాత్రం తోడుకోనిస్తారా? మరి నాలుగో నుయ్యి వూళ్ళోనేలేదు.

గురువులు కొన్నాళ్ళయి జబ్బుతో పడివున్నాడు. కొంచేపు దాకా దాహం ఆపుకుని వూరుకున్నా డశడు.

“ ప్రాణా లెగిరిపోతున్నాయి. దాహం ఆపుకోడం కష్టం. తే, అవే తే, ముక్కు మాసుకుని కొంచం తాగేస్తాను.

సీల్చిచ్చిందికాదు గంగి. కళ్ళునీళ్లు తాగేస్తే జబ్బు నిమ్మ
ళించదు ; ముదురుతుంది. ఈ మాత్రం తెలుసు దాకి. కాని
నీళ్ళు వదిలిస్తే నాసన పోతుందనిమాత్రం తెలియదు.

“ ఇవెలా తాగుతావు ? ఏ జంతువుపడి చచ్చిందో ! మంచి
నీళ్లు తెస్తానుండు. ”

గురువులు ఆశ్చర్య గా చూశాడు.

“ మరెక్కడ తెస్తావు ? ”

“ బుగతగారి నుయ్యి, సెట్టిగారినుయ్యి వున్నాయికదా !
ఓ ముం తెడు తీసుకోనివ్వరా ? ”

“ కాలో చెయ్యో విరగొట్టుకువస్తావు అంటే. లాభంలేదు
నోరు మూసుకుపో. బానిసోళ్ళు దేవతలు. శాపనాకారాలు
పెడతారు. బుగత దుడ్డుకర్ర గిరివాళుస్తాడు. సెట్టి వొకడయితే
అయిదుచ్చుకుంటాడు బీదోళ్ళ బాధ ఎవడిక్కావాలి ? మనం
సచ్చినా మన గుమ్మం ఎవడూ తొంగిసూడ్డు ; బుజు పట్టడం
అటండనీ. ఇలాంటోళ్ళు నూతిలో నీళ్ళు ముంచనిస్తారటే ! ”

గురువులు నూటలు అక్షరాలా నిజం. గంగి తిరిగి జవాబు
చెప్పలేకపోయింది. కాని, ఏమయినా కంపునీళ్ళుమాత్రం
తాగనివ్వలేదు గురువుల్ని

రాత్రి తొమ్మిదిగంటలవుతుంది. అలిసిపోయిన కూలిజనం
నిద్రపోయారు. బుగతగారి గుమ్మంలో మాతం పది పన్నెండు
గురు పోకిరిమనుషులు పోగయారు. బహిరంగంగా ముఖాముఖ
వీరత్వం చూపించిందికి ఈ దినాల్లో అవకాశంలేదు. దానివల్ల

అభిమానము. దావాలూ వాటిమీద ప్రగల్భాలు ధను తెగిరిపోతోంది. ఒక ముఖ్యమైన కేసులో బుగత ఎంత తెలివి తేటలు చూపెట్టాడని! ఎంత వాడువుగా, ఇన్స్పెక్టరుని లంచంమేపి తెలిపోయాడని! ఎంతచలాకీగా నకళ్ళు నపాయిం చాడో! నాజరూ, హెడ్లుగుమాస్తా వీల్లేదుగాక వీల్లేనన్నారు. నకళ్ళు ఒక గుయాబై అడిగితే వాకరు నూరు అడిగారు. చిల్లి గవ్వయినా ఇవ్వకండా నకళ్ళు వుడాయించాడో బుగత! పని చేస్తే వాడువు తెలియాలి!

ఈ సమయంలో నూకీకి నీళ్ళకి వచ్చింది గంగి. దీపంబుడ్డి మసక వెలుగు నూతిమీద పడుతోంది. నూతి గోడచాటుని అవకాశంకోసం కనిపెట్టుకు కూచుంది గంగి. ఈ నూతినిళ్ళు వూరంతా తోడుకుంటారు. అందరూ తాగుతారు. బుగత గారి నుయ్యి అది. ఎవ్వరికీ అక్కడ నిషేధంలేదు. ఒక్క ఈ అభి గ్యులుమాత్రం నుయ్యి ముట్టడానికి వీల్లేదు.

గంగి హృదయంలో తిరుగుబాటు జేస్తోంది. క్రమాగతంగా ఎస్తోన్న నియమాలమీద, జబర్దస్తీలమీదా ఆమె మనస్సులో తృణీకారం తలెత్తుతోంది.

“మేం తక్కువా? వీళ్ళు ఎక్కువా? ఎందుకో? వీళ్ళు మెళ్లో దారప్పగులు వేసుకుంటారనా! ఇక్కడ చేరిన వీళ్ళంతా వాకరికంటే వాకరు ఘటికులు దొంగతనాలు చేస్తారు. ఫోర్జరీలు చేస్తారు. అబద్ధం కేసులు పెడతారు. ఈ బుగత అవాళ గొల్లవాళ్ళ గొర్రె ఎత్తుకుపోయి చప్పరించేశాడు. ఈ బడిపం

తులు ఇంట్లో ఏడాదిపాటూ జూదం రాంభజనలావుంటుంది. ఈ సెటి నెయ్యిలో నూనె కలిపేసి అక్కిస్తాడు. వీళ్ళ జిమ్మ పడా, కూలి చేయించుకుంటారు ; డబ్బులడిగితేమాత్రం ఇంట్లో పీనిగపోతుంది! ఎందులో వీళ్లు మా కంటే గొప్పాంటా! ఆ, నోరులో గొప్ప! మేం వీధుల్లో కేకలువేసుకు తిరగం - 'మేం గొప్పా, మేం గొప్పా' అని. నేను పూర్ణో కాలెడితే చాలు వీళ్ళ కళ్లెక్రపడతాయి. పతి బాడుఖావూ! ఎగాదిగా చూసే నాడే' వీళ్ళకళ్ళల్లో జడిపో సయ్యూ! గొప్ప నాళ్ళమని ఇరగబడిపోతారు మళ్ళీ!"

నూతికి ఏవరో వచ్చిన చప్పుడైంది. గంగి గుండెలు దబ దబలాడాయి. కనపడిపోతే మరేమయినావుందా! ఒక్క తాపూ పూరికేపోదు.

తాడూ, కడవా పుచ్చుకుని వొంగి వొంగి వొక చెట్టు చాటుకి చీకట్లోకి వెళ్ళిపోయింది గంగి.

"ఎన్నడైనా, ఎవళ్ళమీదై నా దయఅన్నది పుసుకుందా వీళ్ళకి! సాపం, అవాళ రా గుప్పి అలాకొట్టాగు! క్లెత్తరబడి రక్తం కక్కుకుంటూనే వున్నాడు నాడు. వైట్చాకిరీ చెయ్యి తేదని వాకిమీక వీళ్ళ పెద్దరికం! వీళ్ళ పెద్దరికం మండిపోనూ!

ఇద్దరు స్త్రీలు వీళ్ళకోసమని నూతిపల్లెంమిదికి వచ్చారు.

"మింగడానికి దయచేసి, తాజావీళ్ళ తెమ్మని ముకుం వేశారు! ముందే వుంచుకుంటేనేం! కడవాకోసం డబ్బుల్లేవు, సాపం!"

“మనం కొంచెంకూచుంటే చాలే, వీళ్ళకి మండుకొస్తుంది!”

“ఆ, తోడివెస్తే వెలుస్తుంది! ఓ, హుకుం వేస్తారు, తాజా సీట్లు తెండని. మనం తొత్తులు మైనట్లు!”

“తొత్తులం కాకపోతే మరేమిటి? కూడూ, గుడ్డూ పుచ్చు కోడం లేదూ!”

“మండించకు మరింత! రోజంతా పనిచేసి కాస్త విశ్రాంతి కోసం ప్రాణం కొట్టుకుపోతుంది. ఇంతపని మరెక్కడన్నా చేస్తే ఎంతో సీరు బాటు దొరికేది. పైకినూత్రం తీసిమాట లాడతారు, పని చేసిచేసి చచ్చినా వీళ్ళ నోళ్ళు తిన్నగా తిరగవు.”

ఇద్దరూ సీట్లు ముంచుకు వెళ్ళిపోయారు. గంగి చెట్టు చాటు నించి నూతి చీడిమీదికి వచ్చింది. పోకిరీమూక వెళ్ళిపోగాను. బుగత వీధి తలుపు వేసుకున్నాడు. పడుకోడానికి కాకిట్లోకి వెళ్ళాడతడు. గంగి లేలికగా నిట్టూర్చింది. ఎలాగయితేనేం తనకి అడ్డులేకుండా అయింది.

అనగా అనగా నొక రాజకుమారుడు అమృతం దొంగి లించడానికి వెళ్ళినప్పుడయినా ఇంత భద్రంగా అడుగులు వేసి వుండడు. నెమ్మదిగా బిగబట్టిన పాదాలు నూతిపళ్ళెంమీద వేసింది గంగి. ఇలాంటి విజయం తన జీవితంలో ఎన్నడూ తన అనుభవంలోకి రావేదు. తాడు వ్రుపోసి కడవకి తగిలించింది. కుడిపక్కా, ఎడమపక్కా జాగ్రత్తగా పరికించింది. శత్రువుల దుర్గానికి సొరంగంతవ్వడానికి ప్రారంభించిన సిపాయిలా వుం దామె. పట్టుబడితే ప్రాణాలు దక్కవు. బట్లు హూణమైపో

తుంది. ఎన్నో దేవతలకి మొక్కింది. ధైర్యం బిగబట్టింది. కడవ నూతీలో వేసింది గంగి.

మెల్లిగా, మరీమెల్లిగా నూతిలో మునకలు పెట్టిందికడవ చిటుక్కుమనికూడా చప్పుడవలేదు. రెండు మూడు బారలు తొందరగా లాగింది గంగి. నూతి చివరిదాకా వచ్చేసింది కడవ. మాంచి పహిల్వానూ అంతజోరుగా లాగలేడేమో!

కడవ అందుకోవడంకోసం నూతిమీద వొంగింది గంగి. ఇలా ఆమె వొంగిందో చేదో, దభీమని విడింది బుగతగారి తలుపు. పెద్దపులి నోరన్నా అంత భయంకరంగా వుండదు.

గంగి చేతిలోంచి తాడు జారిపోయింది. గుభీమని కడవ నూతిలో పడిపోయింది. ఎంతోనేపు నూతిలో కేటాలచప్పుడు.

“ఎవరదీ? ఎవరదీ?”

కేకలువేస్తూ నూతిదగ్గరికి వచ్చేస్తున్నాడు బుగత. నూతి పట్టేమీంచి గెంతేసి పారిపోయింది గంగి.

ఇంటికి వచ్చి చూసేసరికి ముంత నోటికి తగిలించి ఆ కళ్ళు కంపు నీళ్ళే తాగేస్తున్నాడు గురువులు.

